

BULWER LYTTON

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΤΗΣ ΛΥΩΝ

Η

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

ΥΠΟ

M. N. ΑΜΜΙΡΑΛΗ

ΚΑΙ ΔΙΔΑΧΘΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΘΙΑΣΟΥ

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΘΕΡΙΝΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΟΡΦΕΩΣ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΒΟΖΙΝΤΙΟΣ. πλούσιος ευγενής τῆς Λυών ἀποκρυσθεὶς ἐραστὴς τῆς Παυλίνας.

ΚΑΡΟΛΟΣ φίλος του, ἀπερριμμένος καὶ οὗτος ἐραστὴς τῆς Παυλίνας.

ΔΑΜΑΣ συνταγματάρχης (εἶτα στρατηγὸς τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ) ἐξάδελφος τῆς Κυρίας Δεσαπέλ.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ τοῦ Χρυσοῦ Λέοντος.

ΓΑΣΠΑΡ.

ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΜΕΛΝΟΤΟΣ ἐραστὴς τῆς Παυλίνας.

Πρῶτος, δεύτερος, τρίτος ἀξιωματικός. Ὑπηρέται. Εἷς συμβουλευιογράφος.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΔΕΣΑΠΕΛ, ἔμπορος ἐν Λυών.

Η ΚΥΡΙΑ ΔΕΣΑΠΕΛ σύζυγός του.

ΠΑΥΛΙΝΑ θυγάτηρ των.

ΧΕΡΑ ΜΕΛΝΟΤΟΥ, μήτηρ τοῦ Κλαυδίου.

ΓΙΑΝΝΟΥΔΑ, θυγάτηρ τοῦ ξενοδόχου.

ΜΑΡΙΝΑ, ὑπηρέτρια τῆς Παυλίνας.

Ἡ σκηνὴ ἐν Λυών καὶ τοῖς περιχώροις κατὰ τὸ 1795—1798.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΤΗΣ ΛΥΩΝ

ΠΡΑΞΕΙΣ Α΄

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κυρίου Δεσαπέλ ἐν Λυών. Ἡ Παυλίνα ἀναγινώσκει ἐπὶ ἀνακλίντρον, ἡ Μαρίνα ἀερίζει αὐτήν. Ἄνθη καὶ σημειώσεις διάφοροι ἐπὶ τῆς παρὰ τὸ ἀνάκλιντρον τραπέζης. Ἡ κυρία Δεσαπέλ καθήμενη. Ἐκ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου φαίνεται ὁ κήπος.

Κυρία Δεσαπέλ

Διόρθωσον ὀλίγον τὸ τριαντάφυλλον ἐκεῖνο (ἡ Μαρίνα ἀλλάζει τὴν θέσιν τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς Παυλίνας βόθρου) — Ναι, ἔτσι φαίνονται ὠραιότερα τὰ μαλλιά, τὸ σχῆμα, τὸ ὅλον· Βεβαιότατα εἶπες πολὺ εὐμορφη κόρη μου — ἀπαράλλακτη ἡ μητέρα σου. Δὲν παραξενεύομαι ποτὶς διότι γίνεται τόσον λόγος περὶ σοῦ. Νέοι καὶ γέροντες, πλούσιοι καὶ πτωχοί, ὅλοι λικτρεύουσι τὴν ὥραίαν τῆς Λυών. — Ἐγὼ ὄντι ἀνυπερβώμεθα διὰ τῶν τέκνων μας καὶ μάλιστα ὅταν ἔχωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν μας.

Παυλίνα γελῶσα

Κοκοσυνηθίζεις τὴν Παυλίναν σου ἀγαπητῇ μου μητέρᾳ. (Κατ' ἰδίαν) Ἐπεθύμουν νὰ ἤξευρα ποῖος ἔστειλε τὰ ἄνθη ταῦτα.

Κυρία Δεσαπέλ

Ὅχι κόρη μου! Σὲ ἐπαινῶ διὰ νὰ σοὶ ἐμπνεύσω τὴν πρέπουσαν φιλοδοξίαν. Εἶσαι προωρισμένη διὰ τὴν καλλιτέραν ἀποκτάσκειν. Μάθε κόρη μου ὅτι ἡ ὠραιότης ἐκτιμᾶται ἀναλόγως τῆς ὠφελείας τὴν ὁποίαν θὰ σοὶ προσενήσῃ — Μαρίνα πῆγαινε νὰ πῆς νὰ ἐτοιμάσουν τὴν ἀμαξίαν. (Ἐξέρχεται ἡ Μαρίνα)

Παυλίνα

Ποῖος νὰ μοὶ στέλλῃ καθ' ἡμέραν τὰ ὠραία ταῦτα ἄνθη; Εἶνε εὐωδέστατα! (Ἐισέρχεται ὁ ὑπηρέτης)

Ὑπηρέτης

Κυρία, ὁ κύριος Βοζίντιος.

Κυρία Δεσαπέλ

Ἄς εἰσέλθῃ. Εἶμαι βεβαία Παυλίνα ὅτι καὶ ὁ κύριος οὗτος θὰ κάμῃ καμμίαν πρότασιν. Ὁ πατήρ σου πρέπει νὰ προστάξῃ ὑπάλληλον διὰ τὸ λογιστικὸν βιβλίον τῶν κατακτήσεών σου. (Ἐισέρχεται ὁ Βοζίντιος)

Βοζίντιος

Χαίρω πολὺ κυρία, ὅτι ἠδυνήθην νὰ εὕρω ἀμφοτέρους! — (Κατ' ἰδίαν) Τί εὐμορφὴ ποῦ εἶνε! — Εἶνε βεβαίως μεγάλη θυσία δι' ἐμὲ νὰ νυμφευθῶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἐμπόρου καὶ δὲν ἀμφισβῆλλω ὅτι θὰ μοὶ ὀφείλωσιν αἰώνιν εὐγνωμοσύνην! (Μεγαλοφώνως) Θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε κυρία ν' ἀποτείνω τὸν λόγον εἰς τὴν ὡραίαν θυγατέρα σας; (Πλησιάζει πρὸς τὴν Παυλίαν ἣτις ἐγείρεται ἀγερῶχος) Ἐτόλμησα δεσποινίς, νὰ σὰς ἐπισκευθῶ, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐμαντεύσατε τὸν λόγον τῆς ἐπισκέψεώς μου. Χθὲς δὲ τὸ ἑσπέρας ἐπισκιάσασα ὅλας τὰς καλλονὰς τῆς πόλεώς μας, κατεκτήσατε ὁλοσχερῶς τὴν καρδίαν μου. Γνωρίζετε ὅτι οὐδεὶς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ εἶνε πλουσιώτερός μου, καὶ ὅτι θὰ ἦμην εὐγενής, ἂν ἡ Ἐπικυνάστασις δὲν ἀφήρπαζε τοὺς τίτλους μου. Δύναμαι λοιπὸν νὰ πιστεύω ὅτι δὲν θέλετε ἀπορρίψει τὴν πρότασίν μου; Σὰς προσφέρω τὴν χεῖρα καὶ τὴν καρδίαν μου.

Παυλίαν κατ' ἰδίαν

Ἔχει ὕψος ἀνθρώπου χορηγοῦντος χάριν, (Μεγαλοφώνως) Εἰσθε πολὺ συγκαταβατικὰς κύριε — ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εὐχαριστήσω ὑμᾶς μετὰ σεβασμοῦ καὶ νὰ προσθέσω ὅτι, αἰσθανομένη τὴν θέσιν μου καὶ ἐκτιμῶσα τὴν περιωπὴν ὑμῶν, δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν πρότασίν σας. (Χαιρετίζουσα αὐτὸν ἀπέρχεται)

Βοζίντιος

Νὰ ἀρνηθῇ! Ἀδύνατον! Βεβαίως δὲν σπουδαιολογεῖτε — Κυρία, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν συνδρομὴν σας. Ζητῶ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς σας, καὶ βεβαίως ὑμᾶς, ὅτι θὰ λάβω αὐτὴν ὑπὸ ὄρους ἀνταξίους τῆς ὡραιότητός της καὶ τῆς κοινωνικῆς μου θέσεως. Δύναμαι νὰ ὁμιλήσω μετὰ τοῦ κυρίου Δεσαπέλ;

Κυρία Δεσαπέλ

Ὁ κύριος Δεσαπέλ δὲν ἀναρριγνύεται ποτὲ εἰς τὰς οἰκικὰς ὑποθέσεις, — εἰσθε πολὺ εὐγενής. Ἄν τοῦλάχιστον εἶχατε τὸν τίτλον τοῦ μαρκησίου, ἢ ἂν ἡ θυγάτηρ μου ἦτον ἀποφασισμένη νὰ νυμφευθῇ πολίτην, ἔτι τότε ἠθέλωμεν σὰς προτιμήσει.

Βοζίντιος

Πολίτην! Ἀλλὰ σήμερον εἴμεθα ὅλοι πολῖται εἰς τὴν Γαλλίαν!

Κυρία Δεσαπέλ

Εἰς τὴν Γαλλίαν ναί, ἀλλ' εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας, οἱ τίτλοι καὶ οἱ εὐγενεῖς διακτιροῦνται ἀκόμη. Γνωρίζομεν κάλλιστα τὰς ἀρετὰς ὑμῶν καὶ δὲν ἀμφισβῆλλομεν ὅτι θὰ τύχετε συζύγου ἀνταξίας τῆς θέσεως καὶ τῶν ἀπαιτήσεών σας. Μετὰ χαρὰς θὰ σὰς βλέπωμεν πάντοτε ὡς φίλον, κύριε Βοζίντιε — Ἐλὰ Παυλίαν μου, ἐτοιμάσου, ἡ ἀμαξία θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον.

Βοζίντιος

Ἀρκεῖ κυρία! ἀρκεῖ. (Κατ' ἰδίαν) ν' ἀπορρίψῃ τὴν πρότασίν μου! ἡ κόρη τοῦ ἐμπόρου! Νὰ ἀρνηθῇ! Πρὶν δύσῃ ὁ ἥλιος, θὰ τὸ γνωρίσῃ ὅλη ἡ πόλις! — Θὰ κλεισθῶ εἰς τὸ μέγαρόν μου, θὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας, καὶ θὰ γίνω μισογόνος. Νὰ ἀρνηθῶσι! Αὐταὶ πρέπει νὰ εἶνε τρελλαί — Κυρίαί, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς χαιρετίσω. (Ἐξέρχεται)

Κυρία Δεσαπέλ

Πόσον πολλοί εἰν' αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι! Νομίζω Παυλίνα, ὅτι ἐφυλάττει τὴν ἀξιοπρέπειάν μας. Κάθε κόρη, ὅσον ἀπειρος καὶ ἂν εἴνε, γνωρίζει πῶς πρέπει νὰ δεχθῇ μίαν πρότασιν, ἀπαιτεῖται ὅμως μεγάλη ἐπιτηδεύτης διὰ νὰ ἀπορρίψῃ αὐτὴν μετὰ τῆς δεούτης εὐγενείας καὶ ὑπερηφανίας. Τὸ πείραμα τοῦτο ἐσυνείθιζον νὰ κάμνω εἰς τὸ σχολεῖν μετὰ τοῦ χοροδιδασκάλου.

(Εἰσέρχεται ὁ Δάμας.)

Δάμας

Καλ' ἡμέρα ἐξαδέλφη. "Ε, τί κέρνεις Παυλίνα; Συνῆλθες ἀπὸ τὴν τελευταῖον χορὸν; Τόσοι θρίαμβοι πρέπει ἀληθῶς νὰ εἴνε κουραστικοί. Καὶ αὐτὸς ὁ Κάρολος ἐφαίνετο μελαγχολικός καὶ συχνὰ ἐστεναζέ μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σου· ἀλλ' ἴσως ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ δείπνου

Παυλίνα

"Οχι δὲ, καὶ ὁ Κάρολος!

Κυρία Δεσαπέλ

"Ο Κάρολος; ἀπορῶ πῶς γίνεται λόγος· οὐδέποτε ἐσκέφθην περὶ αὐτοῦ ἢ θυγατὴρ μου.

Δάμας

Μπά! — διατί ὅχι; ὁ πατήρ σου τῷ ἀφῆκε σημαντικὴν περιουσίαν, ἡ δὲ καταγωγὴ του εἴνε ἀνωτέρα τῆς ἰδικῆς σας ἐξαδέλφη. Ἀλλ' ἴσως ἐποφθαλμιᾶτε τὸν κ. Βοζίντιον τοῦ ὁποῖου ὁ πατήρ ἦτο μαρκήσιος πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως.

Παυλίνα

Τὸν κ. Βοζίντιον! Βλέπω ὅτι ὁ ἐξαδέλφος μας ἀγαπᾷ νὰ μᾶς πειράζῃ.

Κυρία Δεσαπέλ

"Αφῆσέ τον Παυλίνα — Βλέπω ἐξαδέλφε ὅτι δὲν ἔχεις καμμίαν λεπτότητα, ἀπ' ἐναντίας παρατηρῶ ἐλλειψίν τινα ἀδρότητος εἰς ὅλας τὰς ἰδέας σου. Ὁ κ. Βοζίντιος γνωρίζει ἤδη ὅτι δὲν εἴνε κατάλληλος διὰ τὴν θυγατέρα μου.

Δάμας

Μπά! μπά! Σκοπεύετε, φαίνεται, νὰ δώσητε κανένα πρίγκιπα εἰς τὴν θυγατέρα σας,

Κυρία Δεσαπέλ

Μάλιστα, καὶ τί μὲ τοῦτο; — Πολλοὶ ξένοι πρίγκιπες.

Δάμας διακόπτων αὐτήν

Ξένοι πρίγκιπες! Ξένες κουταμέρες! Ἐντροπή εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν νὰ λέγῃς τοιαύτας ἀνοησίας.

Κυρία Δεσαπέλ

Εἰς τοιαύτην ἡλικίαν! Ἡ φράσις αὕτη οὐδέποτε λέγεται εἰς γυναῖκα πρὶν ἢ συμπληρώσῃ τὸ ἐξηκοστὸν ἔνατον ἔτος καὶ ἐννέα μῆνας τοῦ βίου της, καὶ τότε πάλιν ὑπὸ μόνου τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας. (Εἰσέρχεται ὁ ὑπηρέτης)

Υπηρέτης

Ἡ ἀμαξία περιμένει.

Κυρία Δεσαπέλ

Ἐλα Παυλίνα, φόρεσε τὸ καπέλο σου — πράγματι ἔχεις ὄφρος ἀριστοκρατικὸν — δὲν ὁμοιάζεις ποσῶς τοῦ πατρὸς σου. (Περιπαθῶς) Ἄ φιλάρεσκος! Ὅταν ἡ κόρη ἀρχίζῃ νὰ πειράζῃ εἶνε σημεῖον ἀλάνθαστον ὅτι βαδίζει εἰς τὴν ἔχνη τῆς μητρὸς της.

Παυλίνα

Υγίαινε, ἐξάδελφε Δάμα, σοὶ εὐχομαι καλλιτέραν διάθεσιν (Ἐπιστρέφει καὶ λαμβάνουσα τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἄνθη) Ποῖος νὰ μοὶ ἔστειλε τὰ ἄνθη ταῦτα; (Ἐξέρχονται ἡ Παυλίνα καὶ ἡ κυρία Δεσαπέλ)

Δάμας

Θὰ ἦτο λαμπρὰ κόρη ἂν δὲν τῆς εἶχε γυρίσει τὸ κεφάλι, καὶ φοβοῦμαι ὅτι εἶνε ἀδιόρθωτος τῶρα. Μὰ τὸν Θεὸν εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς διότι εἶμαι ἀγαμος. Ἄς λέγουν ὅσα θέλουν περὶ τῆς ἀφοσιώσεως τῆς γυναικὸς — ἡ πιστοτέρα ἀφοσίωσις ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἶνε γυναικὸς ἀγαπώσεως — τὸν ἑαυτὸν της.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Τὸ ἐξωτερικὸν μικροῦ ἐξοχικοῦ ξενοδοχείου—ἐπιγραφή «Ὁ Χρυσὸς Λέων» ὀλίγας λεύγας ἀπέχον τῆς Λυῶν ἣτις φαίνεται πόρρωθεν.

Βοζίντιος ὀπισθεν τῶν παρασκηνίων

Ναί, πότισε τὸν ἵππον, θὰ μείνωμεν ἐδῶ ὀλίγον.

(Εἰσέρχονται ὁ Βοζίντιος καὶ ὁ Κάρολος)

Κάρολος

Ναί, φίλτατε Βοζίντιε, ὑπεσχέθην νὰ διέλθω μίαν ἢ δύο ἡμέρας εἰς τὸ μέγαρόν σου — εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σου — καὶ ἐν τούτοις σὲ βλέπω σκυθρωπὸν καὶ σιωπηρὸν ὡς βωδὸν παρκαλουθεῦντα κηδεῖαν, ἢ ὡς ἀγγλὸν εἰς διασκέδασιν.

Βοζίντιος

Ἄ ἢ με παρεξηγήτης, φίλτατε Κάρολε — εἶμαι δυστυχής.

Κάρολος

Σὺ δυστυχής; — ὁ εὐθυμότερος, ὁ πλουσιώτερος, νέος τῆς Λυῶν;

Βοζίντιος

Ἀκριβῶς, ἔνεκα τούτου, εἶμαι δυστυχής. — Γνωρίζεις τὴν Παυλίναν, τὴν μονογενῆ θυγατέρα τοῦ πλουσίου ἐμπόρου Δεσαπέλ;

Κάρολος

Ἄν τὴν γνωρίζω; Καὶ τίς δὲν γνωρίζει τὴν ὡς Ἡρὰν υπερέφικτον ταύτην Ἀφροδίτην;

Βοζίντιος

Εἶνε ὅχι μόνον ἀλαζών, ἀλλὰ καὶ πάντῃ ἀπειρόκαλός. (Ἐγείρομενος) Γνωρίζεις, Κάρολε; ὅτι ἀπέρριψε τὴν πρότασίν μου!

Κάρολος κατ' ἰδίαν

Ὅπως καὶ τὴν ἰδικήν μου. Αὐτὸ τοῦλάχιστον εἶνε παρήγορον. Ὅταν κἀνὰ ῥάγῃ τῇ χειλόπητᾳ, παρηγορεῖται ἀκούων ὅτι καὶ ἄλλοι τὴν ἔπαθαν. (Μεγαλοφώνως) Ἀπέρριψε τὴν πρότασίν σου; καὶ διὰ τίνα λόγον;

Βοζίντιος

Δὲν ἤξεύρω, ἴσως διότι εἶμαι ἀπλοῦς πολίτης, τοῦ πατρός μου ἀπωλέσαντος ὡς ἤξεύρεις τὸν τίτλον τοῦ μαρκησίου. Τώρα δὲ, ὅτε δὲν ὑπάρχουν πλέον εὐγενεῖς ἐν Γαλλίᾳ, καὶ εἰμεθα ὅλοι ἴσοι, περιμένει φαίνεται μιλόρδον τινα ἄγγλον. ἢ κόμητα γερμανόν, ὅστις ἀψηφῶν πάντα κίνδυνον, θὰ σπεύσῃ εἰς Αὐὼν διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς τοῦ εὐτελοῦς τούτου. — Ναι, ἠρνήθη καὶ μετὰ περιφρονήσεως! Μὰ τὸν Θεόν, θὰ τὸ μετανοήσῃ πῦρ ἐξ ὧν ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἀγανάκτησιν. — Νὰ ἀπορρίψῃ τὴν πρότασίν μου!

Κάρολος

Ἡσύχασον φίλε μου — Θὰ σοὶ εἶπω μυστικόν τι. Ἀκριβῶς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπέρριψε καὶ τὴν ἰδικήν μου.

Βοζίντιος

Τὴν ἰδικήν σου! — τὰ πράγμα εἶνε πολὺ διάφορον! — Ἀλλὰ δός μοι τὴν χεῖρά σου, Κάρολε· πρέπει νὰ εὐρωμεν τὸ μέσον νὰ ἐξευτελίσωμεν αὐτήν. — Μὰ τὸν Θεόν ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἔβλεπον σύζυγόν γελωτοποιητοῦ τινος!

(Εἰσέρχεται ὁ ἰδιοκτήτης μετὰ τῆς θυγατρὸς του)

Ἰδιοκτήτης

Δοῦλος σας, πολίτα Βοζίντιε — δοῦλος σας κύριε. Ἴσως θὰ προγευματίσετε πρὶν ἀναχωρήσητε· ἔχομεν ἀρκετὰ φαγητά.

Βοζίντιος

Δὲν ἔχω ὄρεξιν.

Κάρολος

Οὐτ' ἐγὼ· ἐντούτοις δὲν εἶνε καλὸν νὰ ὁδοιπορῇ τις μὲ κενὸν στομάχον. Τί ἔχετε; (Ἐξιστάζει τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν)

Φωναὶ ἔξωθεν

Ζήτω ὁ πρίγκιψ! Ζήτω ὁ πρίγκιψ!

Βοζίντιος

Ὁ πρίγκιψ! Ποῖος πρίγκιψ; ἐνόμιζον ὅτι δὲν ὑπάρχουν πλέον πρίγκιπες εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἰδιοκτήτης

Ἀ, ἦ, τὰ παιδιὰ τὸν ὀνομάζουν πάντοτε πρίγκιπα. Ἐκέρδισε τὸ βραβεῖον εἰς τὴν σκοποβολήν, καὶ τὸν συνοδεύουν ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν οἰκίαν.

Βοζίντιος

Καὶ ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος;

Ἰδιοκτῆτης

Ποῖος ἄλλος παρὰ τὸ καύχημα τοῦ χωρίου; ὁ Κλαύδιος Μελνότος; Βεβαίως
οὐκ ἠκούσατε περὶ αὐτοῦ;

Κάρολος ἐπιστρέφων τὸν κατάλογον

Δὲν εἶχα ποτὲ τὴν τιμὴν. — Σοῦπα, λαγὼς σάλτακα, κοτόπουλο ψητό,
καὶ τίποτε ἄλλο.

Βοζίντιος

Ὁ υἱὸς τοῦ γέροντος κηπουροῦ Μελνότου;

Ἰδιοκτῆτης

Αὐτὸς, μάλιστα, ἓνα ἀξιοθρόμαστο παιδί.

Βοζίντιος

Διατί ἀξιοθρόμαστο; Μήπως διαφέρουν τὰ λάχανά σου ἀπὸ τῶν ἄλλων

Ἰδιοκτῆτης

Ἄ, αὐτὸς δὲν ἐργάζεται πλέον εἰς τὸ περιβόλι. Αὐτὸς εἶνε πνέμα.

Κάρολος

Τί εἶνε;

Ἰδιοκτῆτης

Πνέμα μονάχο! Ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει, ἐκτὸς
ὡρελίων πρᾶγμάτων· αὐτὸ σημαίνει πνέμα.

Βοζίντιος

Διήγεις τὴν περιέργειάν μου; ἔξαχολούθει.

Ἰδιοκτῆτης

Τέσσαρα ἔτη ἀπέρασάν ἀφότου ἀπέθανεν ὁ γέρον Μελνότος ὁ ὁποῖος ἄρ-
σεν ἀρκετὴν περιουσίαν εἰς τὸ παιδί του. Παρατηρήσαμεν τότε ὅλοι μεγάλην
μεταβολὴν εἰς τὸν Κλαύδιον· ἤρχισε νὰ σπουδάζῃ Λατινικὰ, ἐπῆρε ἓνα κα-
θηγητὴν τῆς Λυῶν ὁ ὁποῖος εἶχε τόσα πολλὰ εἰς τὸ κεφάλι του ὥστε ἐφό-
ρατε μὲν μεγάλην περὸν καὶ διὰ νὰ τὰ χωρέσῃ. Ἐπῆρε δάσκαλον τῆς ξυφα-
σκίας, τοῦ χοροῦ καὶ τῆς μουσικῆς, ἔπειτα ἔμαθε καὶ ζωγραφικὴν. Τέλος
ἔλεγχον, ὅτι ὁ νέος Κλαύδιος θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Παρίσι νὰ ἀποκατασταθῇ ὡς ζω-
γράφος. Στὰς ἀρχὰς τὰ παιδιὰ ἐγελοῦσαν μαζί του, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε πολὺ
χεροδύναμος τὰ ἔμαθε πῶς πρέπει νὰ φέρονται, καὶ τώρα ὀρκίζονται ὅλα
εἰς τὸ ὄνομά του. Ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ χωρίου τρελλαίνονται γὰρ αὐτόν.

Βοζίντιος

Βεβαίως ὁ νέος αὗτος ἔχει μέλλον! — Καὶ διατί τὸν ὀνομάζουν πρίγκιπα;

Ἰδιοκτῆτης

Πρῶτον μὲν διότι εἶνε πάντοτε ἀρχηγὸς τῶν, δεῦτερον διότι εἶνε ὑπερῆ-

φικνος, καὶ φορεῖ πάντοτε κενούργλα φορέματα, καὶ τρίτον, διότι ἔχει ἄερα πρίγκιπος.

Βοζίντιος

Καὶ ποῖος, ὑποθέτεις, νὰ ἐγύρισε τὸ κεφάλι τοῦ τρελλοῦ τούτου; Ἴσως ἢ Ἐπανάστασις;

Ἰδιοκτήτης

Ναί—ἡ Ἐπανάστασις ἐκείνη ἢ ὑπαίκα μᾶς κάμνει ὅλους ἄνω κάτω, ἢ ἔπειτα νόστασις τοῦ ἔρωτος.

Βοζίντιος

Πολὺ ρωμαντικός νέος πρέπει νὰ εἶνε! — Καὶ ποῖαν νοστιμεύεται;

Ἰδιοκτήτης

Ἄ! — Αὐτὸ εἶνε μυστικὸ, κύριε.

Βοζίντιος

Βεβαιότατα!

Ἰδιοκτήτης

Ἦκουσα ἀπὸ τὴν μητέρα του, καλὴ γυναῖκα! ὅτι νοστιμεύεται, τίποτε ὀλιγώτερον, ἀπὸ τὴν ὡραίαν τῆς Λυών, τὴν Παυλίαν Δεσαπέλ.

Βοζίντιος καὶ Κάρολος

Χὰ χὰ! — Λαμπρά!

Ἰδιοκτήτης

Μὴ γελάτε, εἶνε ἀλήθεια ὅπως σὰς βλέπω καὶ με βλέπετε.

Βοζίντιος

Καὶ τί τοῦ λέγει ἡ Ὠραία τῆς Λυών;

Ἰδιοκτήτης

Ὡ, οὔτε κατεδέχθη νὰ τὸν κυττάξῃ ποτὲ, μολονότι ὅταν ἦτο παιδί εἰργάζετο εἰς τὸ περιβόλι τοῦ πατρὸς τῆς.

Βοζίντιος

Εἶσαι βέβηλος;

Ἰδιοκτήτης

Ἡ μητέρα του λέγει, ὅτι ἡ Παυλίνα δὲν τὸν εἶδε ποτὲ κατὰ πρόσωπον.

Βοζίντιος σὺρων τὸν Κάρολον κατ' ἰδίαν

Εἶδρον τὸν τρόπον τῆς ἐκδικήσεως. — Ἴδου, πρίγκιψ, διὰ τὴν ὑπερήφανον Παυλίαν. Μὲ ἐγνοεῖς;

Κάρολος

Νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάβολος ἂν ἐννοῶ τίποτε.

Βοζίντιος

Εἶνε ἀπλούστατον ἀνόητε! — Δὲν συμφωνεῖς, νὰ κάμωμεν τὸν κομψευόμενον τοῦτον γελωτοποιὸν νὰ περάσῃ ὡς πρίγκιψ; — νὰ τῷ δανείσωμεν χρῆ-

ματα, φορέματα, και ὅ,τι ἄλλο χρειάζεται; Νὰ τὸν κάμωμεν νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ νομρευθῇ τὴν Πκυλίαν. Δὲν θὰ ἦτο λαμπρόν;

Κάρολος

"Α! Οχυράσιον ἀληθώς! Ἀλλὰ πῶς θὰ ὑποστῶμεν τὰς ἀναγκαίας δαπάνας τῆς Α. Ὑψηλότητος;

Βοζίντιος

Μπᾶ! Χάριν τῆς ἐκδικήσεως πρέπει νὰ θυσιάζωμεν καὶ περισσότερα τῶν χιλίων λουδοβικίων ὡς πρὸς τὰς μικρὰς δὲ δαπάνας τῆς Α. Ὑψηλότητος ὁ ὑπηρέτης μου εἶνε πιστότατος καὶ δύναται νὰ φροντίσῃ περὶ αὐτῶν. Ἀς σπεύσωμεν λοιπὸν νὰ ἴδωμεν αὐτόν, ἂν πράγματι εἶνε ὅπως μᾶς τὸν παρέστησαν.

Κάρολος

Εὐχαρίστως ἄλλὰ τὸ γεῦμα;

Βοζίντιος

"Ἐχεις πάντοτε τὸν νοῦν σου εἰς τὸ γεῦμα! — Ἀκουσε, (ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην) Πόσον ἀπέχει ἡ καλύβη τοῦ νέου Μελνότου; Ἐπεθύμουν νὰ ἔβλεπον τὸν ἀξιοθαύμαστον τοῦτον νέον.

Ἰδιοκτήτης

Πάρτε κατ' εὐθείαν τὸν μικρὸν δρόμον, στρέψατε ἔπειτα εἰς τὸν μεγάλον, καὶ θὰ ἴδητε τὴν καλύβην τῆς μητρὸς του.

Βοζίντιος

Ἀλήθεια; κατοικεῖ λοιπὸν μετὰ τῆς μητρὸς του; (Κατ' ἰδίαν) Δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς τὴν ἐχεμυθίαν τῆς γριᾶς; καλλίτερα νὰ στείλωμεν νὰ τὸν ζητήσωμεν. Πηγαίνω μέσῃ νὰ τοῦ γράψω δύο λέξεις. — Ἐλα Κάρολε.

Κάρολος

Ναί, — Βοζίντιος Κάρολος καὶ Σα, ἐργασταρχὸν καὶ πριγκίπων χονδρικῶς καὶ λιχνικῶς. Εὐγενέστατον εἶδος ἐμπορίου. — Ἀλλὰ διατί τόσον σοβαρός;

Βοζίντιος

Σὺ σκέπτεσαι μόνον περὶ τοῦ ἀστείου, ἀλλ' ἐγὼ περὶ τῆς ἐκδικήσεως!

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς καλύβης τοῦ Μελνότου. Ἀνθὴ τοποθετημένα, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κιθάραι ἐπὶ οὐκίνας τραπέζης, χαρτοφυλάκιον. Εἰκὼν ἐπὶ ὀκρίθαντος κεκαλυμμένη διὰ παραπετάσματος. Διάφορα εἴφη ἐπὶ τοῦ μαρμάρου τῆς ἑσπίας. Τάσις πρὸς φιλόκαλον διευθέτησιν τῶν χονδροειδῶν ἐπίπλων κλίμαξ πρὸς τὰ δεξιὰ ἀγούσα εἰς τὴν ἄνω δροφὴν.

Φωκαὶ ἔξωθεν

Ζήτω ὁ Κλαύδιος Μελνότος! Ζήτω ὁ πριγκίψ!

Ἡ χήρα Μελνότου

Ἀκουσε! εἶνε τὸ ἀγαπητὸ μου παιδί! — εἶμαι βεβαία ὅτι ἐκέρδισε τὸ βραβεῖον καὶ τώρα πρέπει νὰ τοὺς περιπαιθῶμεν ὅλους.

Κλαύδιος ἀνοίγων τὴν θύραν

Πῶς! Δὲν ἔρχεσθε μέσσω; Καλὰ, καλὰ, τότε θὰ διασκεδάζωμεν ἄλλοτε, ὑγιαίνετε, ὑγιαίνετε.

Φωναὶ

Ζήτω ὁ πρίγκιψ Κλαύδιος! Οὐρα!

(Εἰσέρχεται ὁ Κλαύδιος κρατῶν ὄπλον.

Κλαύδιος

Χαῖρα, ἀγαπητὴ μητέρα, πρέπει γὰρ μὲ συγχωρεῖς, δὲν ἔχιστα οὔτε μίαν βολήν. Δὲν εἶνε ὥραϊον τὸ ὄπλον;

Χήρα

Χάμ! Καὶ ποῖα εἶνε ἡ ἀξία τοῦ Κλαυδίου;

Κλαύδιος

Ἀξία! Ποῖαν ἀξίαν ἔχει ἡ ταινία διὰ τὸν στρατῶτην; Ἀξίζει τὰ πάντα, ἡ δόξα εἶνε ἀνεκτίμητος.

Χήρα

Ἄρρησε τὴν δόξαν εἰς τοὺς μεγάλους παιδί μου. Πληρόναι πολὺ ἀκριβὲς ὁποῖος κτίζει σπιτίχ' ἐστὴν ἄρμον! Πῶς θὰ τελειώσουν αὐτὰ τέλος πάντων; Τί σὲ ὠφελοῦν τὰ Λατινικά, τὰ τραγούδια, ἡ κιθάρα, ἡ ξυρακία, ὁ χορὸς καὶ ἡ ζωγραφικὴ; Ὅλα εἶνε πολὺ καλὰ ἀλλὰ τί ἐκέρδισες ἀπ' αὐτά;

Κλαύδιος

Πλοῦτον! πλοῦτον μητέρα. Πλοῦτον πνεύματος—πλοῦτον τῆς καρδίας—ὕψηλās ιδέας—ὥραία ὄνειρα—ἐλπίδα φήμης, καὶ τὴν φιλοδοξίαν νὰ καταστῶ ἀξίος τοῦ ἔρωτος τῆς Παυλίνης.

Χήρα

Ταλαίπωρε Κλαύδιε! Δὲν θὰ σκεφθῇ ποτὲ περὶ σοῦ ἡ νέα αὕτη.

Κλαύδιος

Σκέπτονται ποτὲ περὶ ἡμῶν τὰ ἄστρα; Καὶ ὅπως ἂν ὁ φυλακισμένος ἴδῃ τὸ φῶς αὐτῶν ἐντὸς τῆς φυλακῆς του, δύνασαι ποτὲ νὰ τὸν διατάξῃς νὰ στρέψῃ τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὴν λάμψιν αὐτῶν; Ταιουτοτρόπως καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν μικρὰν ταύτην καὶ πενιχρὰν καλύβην ὑψόνω τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν Παυλίαν καὶ λησμονῶ τὰ δεσφά μου. (Βαδίζει πρὸς τὴν εἰκόνα καὶ σῦρει τὸ παραπέτασμα) Ἴδε τὴν εἰκόνα τῆς—τὴν ἐξωγράμισα ἐκ μνήμης. Ὡ πόσον τὴν ἀδικεῖ ὁ χάρτης! (Λαμβάνει τὸν χρωσπῆρα καὶ εἶτα ρίπτει αὐτὸν κατὰ γῆς) Δὲν θὰ γίνω ποτὲ ζωγράφος! Μίαν μόνην δύναμαι νὰ ζωγραφίσω, καὶ αὕτη εἶνε ὑπερτέρα πάσης τέχνης. Καλλίτερα νὰ ἐγενόμην στρατιώτης—ἔχει ἀνάγκην στρατιωτῶν ἡ Γαλλία! — Ἀλλὰ ν' ἀφήσω τὸν ἀέρα τὸν ὅποιον ἀναπνέει ἡ Παυλίνα! — Τί ὥρα εἶνε; — τόσον ἄργα; Θὰ σοὶ εἰπῶ ἕνα

μυστικὸν μητέρα. Γνωρίζεις ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας εἰς ἐβδομάδας ἐστελ-
λον τακτικῶς καθ' ἑκάστην εἰς τὴν Παυλίναν τὰ σπανιότερα ἄνθη; — Τὰ
ἄνθη ταῦτα τὰ φορεῖ, τὰ εἶδα ἐπὶ τοῦ στήθου της. Καὶ τότε, ὦ τότε μοὶ
ἐφάνη, ὅτι ἕλη ἢ οἰκουμένη ἀνέδιδεν ἡδυτάτην σύωδείαν. Τώρα ἔγινε τολ-
μηρότερος· ἐξέφρασα τὴν λατρείαν μου εἰς στίχους τοὺς ὁποίους τῇ ἔστειλα,
καὶ τοὺς ὑπέγραψα διὰ τοῦ ὀνόματός μου. Ὁ ἀπεσταλμένος μου ἔπρεπε νὰ
εἶν' ἐδῶ αὐτὴν τὴν ὥραν. Τῷ εἶπα νὰ περιμένῃ ἀπάντησιν.

Χήρα

Καὶ ποῖαν ἀπάντησιν περιμένεις νὰ λάβῃς Κλαύδιε;

Κλαύδιος

Ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἔστειλεν εἰς τὸν πτωχὸν τροβαδούρον ἡ βασιλισσα
τῆς Ναβάρρας. αἴφνης με νὰ ἶδω τὸ Μινυτεῖον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀγγέλλει
ἢ εἰς τὰ ἔθνη τὴν ὀριότητά μου! ὦ θὰ με δεχθῇ. ὦ ἀκούσω τὴν φωνήν
της — ὦ συναντήσω τὸ βλέμμα της — ὦ ἀναγνώσω ἐπὶ τῶν παρειῶν της
τὰς γλυκεῖας ἐκεῖνας σκέψεις αἰτίνες, ἐκφραζόμεναι διὰ τοῦ ἐρυθρήματός! Τότε
— τότε, ὦ τότε — ἴσως λησμονήσῃ ὅτι εἶμαι υἱὸς χωρικοῦ!

Χήρα

Νομίζεις ὅτι θὰ καταδεχθῇ ποτὲ νὰ σε ἀκούσῃ;

Κλαύδιος

Προβλέπω τὰ πάντα. ὦ με εἶπη ὅτι ἡ ἀξία εἶνε ἡ ἀληθὴς εὐγένεια.
Ὡς ἐνθύμημα θὰ μοὶ δώσῃ μικρὸν τι δῶρον, ἄνθος, ἢ χειρίδα! — ὦ παρα-
φορὰ! ὦ καταταχθῶ εἰς τὸν στρατὸν τῆς δημοκρατίας. — ὦ προαχθῶ.
Τὰ ὀνόματά μου δὲν θὰ προκαλῇ πλέον τὸ ἐρυθρὸν ἐπὶ τῶν παρειῶν της Καλ-
λονῆς. Ἐπανελθὼν θὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τῇ εἶπω. αἴδε, ὅτι ὁ ἔρως ὀχι
μόνον δὲν ταπεινώνει τὸν ὑπερήφανον, ἀλλ' ἀνύψου καὶ τὸν ταπεινόν! ὦ
πόσον ἡ καρδία μου πάλλει! ὦ πόσον ἐνδοξοὶ τοῦ μέλλοντος προφήται
εἶνε ἡ ἐλπίς καὶ ἡ νεότης!

(Ἀκούεται κρότος εἰς τὴν θύραν)

Χήρα

Ὅριστε.

Κλαύδιος

Καλῶς ἦλθες Γασπάρ. Ποῦ εἶνε ἡ ἐπιστολή; Διατί δὲν ἀπαντᾷς;
(Ὁ Γασπάρ τῷ ἐγχειρίζει γράμμα). Αὐτὴ; Αὐτὴ εἶνε ἡ ἰδική μου, ἐκείνη τὴν
ὁποίαν σοὶ ἔδωκα. Διατί δὲν τὴν ἀφῆκες;

Γασπάρ

Ναί, τὴν ἀφῆκα.

Κλαύδιος

Μοὶ ἐπέστρεψαν τοὺς στίχους μου. Τίποτε ἄλλο!

Γασπάρ

ὦ ὑπερηφάνουθῃς βεβαίως μνηστῆρων ποίας τιμῆς ἡξιώθη ὁ ἀπεσταλμέ-

νοί σου. Πρὸς χάριν σου, Κλαύδιε, ὑπέφερα ὅ,τι οὐδεὶς Γάλλος ᾔθελεν ὑπομείνῃ ἄνευ κατασχύνης.

Κλαύδιος

Κατασχύνῃς Γασπάρ! Κατασχύνῃς!

Γασπάρ

Ἐνεχαίριστα τὴν ἐπιστολήν σου εἰς τὴν Θυρῶν, καὶ ἀπὸ ὑπηρέτου εἰς ὑπηρέτην ἔφθασεν εἰς τὰς χεῖρας ἐκείνης εἰς τὴν ὁποίαν ἐστέλλετο.

Κλαύδιος

Τὴν ἔλαβε; Εἶται βέβαιος; Αἶ, ἔπειτα;

Γασπάρ

Τὴν ἔλαβε, ἀλλὰ μοι ἐπεστράφη μετὰ ραβδισμῶν. Ἀκούεις φίλτατε Κλαύδιε; Μετὰ ραβδισμῶν. Μὰ τί διάβολο, δούλοι εἴμεθα ἀκόμη ἡμεῖς οἱ δυστυχεῖς χωρικοὶ καὶ μᾶς μεταχειρίζονται ὡς κτήνη;

Κλαύδιος

Ῥαβδισμούς; ὄχι, Γασπάρ, ἀδύνατον!

Γασπάρ

Ἄν δὲν ᾔσθηνόμην τὸ αἶσχος τοῦ νὰ φέρω αὐτὰ, ᾔθελον σοὶ δείξει καὶ τὰ σημεῖα. Ὁ ὑπηρέτης ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ἔρριψε τὴν ἐπιστολήν σου εἰς τὴν λάσπην εἶπεν ὅτι, ἡ κυρία καὶ ἡ μήτηρ της τοῦ ἐθεώρησαν μεγάλην προσβολήν. Τί περιείχεν ἡ ἐπιστολή σου Κλαύδιε;

Κλαύδιος (Παρατηρῶν τὴν ἐπιστολήν)

Ἐπιστολήν τοιαύτην ἠδύνατο νὰ στείλῃ καὶ δούλος εἰς μίαν αὐτοκράτειραν. Οὐδεμία ἀπρεπὴς λέξις ἐν αὐτῇ.

Γασπάρ

Εἶπον ὅτι καὶ σὺ θὰ πάθῃς τὰ αὐτὰ ἂν ποτὲ περάσῃς ἀπὸ τὸν δρόμον ἐκεῖνον. Θὰ ἀνεχθῶμεν τὴν προσβολὴν ταύτην Κλαύδιε;

Κλαύδιος (Θλίβων τὴν χεῖρα τοῦ Γασπάρ)

Συγχώρησόν μοι. Τὸ σφάλμα εἶνε ἰδικόν μου, ἐγὼ εἶμαι ὁ αἷτιος τῆς προσβολῆς ταύτης. Δὲν θὰ τὸ λησμονήσω. Θὰ ἐκδικηθῶ τὴν ἀσπλαγχνὸν καὶ ἀλαζόνικα ταύτην. Θὰ σὲ ἱκανοποιήσω Γασπάρ.

Γασπάρ

Ἐπαράχθῃς Κλαύδιε· μὴ σκέπτεσαι περὶ ἐμοῦ. Χάριν σοὶ εἶμαι πράθυμος νὰ ὑποστῶ πάντα κίνδυνον. Ἀλλὰ ραβδισμούς! Δὲν μὲ ἐρεθίζει τὸ κτύπημα Κλαύδιε, ἡ κατασχύνῃς.

Κλαύδιος

Εἴπέ μοι καθάρῃ, διατί προσεβλήθησαν! Καὶ ποῖα ἡ προσβολή;

Γασπάρ

Δὲν ἔγραψας εἰς τὴν Παυλίαν Δεταπέλ, τὴν θυγατέρα τοῦ πλουσίου ἐμπόρου;

Κλαύδιος

Ναί.

Γασπάρ

Δὲν εἶσαι χωρικός, υἱὸς κηπουροῦ; — Ἰδοὺ ἡ προσβολή. Ποτέ, ποτέ μὴ λησμονήσης Κλαύδιε, τὴν εἰς πολίτην γάλλον γενομένην ταύτην προσβολήν
(Ἐξέρχεται)

Χήρα

Πιστεύω ὅτι ἰατρεύθης τώρα Κλαύδιε.

Κλαύδιος (Ξεσχίζων τὴν ἐπιστολήν)

Οὕτω θὰ ξεσχίσω καὶ τὴν εἰκόνα της — θὰ σταματήσω αὐτὴν εἰς τὸν δρόμον — θὰ τὴν ὑβρίσω — θὰ ραπίσω εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ φαύλου ὑπηρέτας της — Ναί, ναί — (Στρέφεται πρὸς τὴν χήραν) Εἰπέ μοι εἴπαι ἄσχημος — κυρτός — εἰδεχθής;

Χήρα

Σύ!

Κλαύδιος

Εἶμαι ἄνθρωπος — κλέπτης, ψεύστης;

Χήρα

Σύ!

Κλαύδιος

Κτήνος, βλάξ, κοῦφος, μάταιος;

Χήρα

Ὅχι, ὄχι.

Κλαύδιος

Τί εἶμαι λοιπόν — Χειρότερος ὅλων τούτων;

Εἶμαι ἄπλοῦς χωρικός! Τί κοινὸν μεταξὺ χωρικοῦ καὶ ἐρώτορος...; Μάταια ἐπαναστάσεις, διατί ἐπιδαφιλεύεσθε ὅλην σας τὴν θηριωδίαν ἐπὶ τῶν μεγάλων; Ὡ εἶθε ὅλοι ἡμεῖς οἱ ἐργάται καὶ χειρόνακτες ν' ἀπαιφθώμεν ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, διὰ νὰ μάθωσιν οἱ ἀλλοῖοι τί θὰ ἦτο ὁ κόσμος, ἄνευ ἡμῶν! (Ἐισέρχεται ὁ ὑπηρέτης ἐκ τοῦ ξενοδοχείου)

Υπηρέτης

Ἐνα γράμμα διὰ τὸν πολίτην Μελνότον.

Κλαύδιος

Γράμμα! Ἰσως εἶνε ἰδικόν της — ποῖος σὲ ἔστειλε;

Υπηρέτης

Ὁ κύριος — Μὲ συγχωρεῖτε, ὁ πολίτης Βοζίντιος ὁ ὁποῖος θὰ γευματίσῃ εἰς τὸν «Χρυσὸν Λέοντα».

Κλαύδιος

Βοζίντιος! (ἀναγινώσκει)

«Νέε, Γκαρζώ το μυστικόν σου — ἐρᾶται νεάνιδος τάξεως ἀνωτέρας τῆς ἰδικῆς σου· ἂν θανῇς γενναῖος, εὐφυὲς καὶ ἐχέμυθος, θὰ κατωρθώσω τὴν πραγμάτωσιν, τοῦ ὄνει-
 «ρου σου· ὁ μόνος ὅρος δὲ σοὶ ζητῶ εἶναι νὰ ἀκολουθήσῃς καρτερικῶς τὸ σχέδιόν σου.
 «Ἀπαιτῶ νὰ ἐρκισθῇς ἐπισήμως ὅτι θὰ νυμφευθῇς ἐκείνην ἣν περιπαθῶς ἀγαπᾷς, καὶ
 «ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων θὰ ὁδηγήσῃς αὐτὴν εἰς τὸν οἶκόν σου. Δὲν ἀστει-
 «ζομαι — Ἄν θέλῃς πλειοτέρας πληροφορίας μὴ χάσῃς οὔτε λεπτόν· ἀκολουθήσον
 «τὸν κομιστὴν τοῦ παρόντος ὅστις θὰ σὲ ὁδηγήσῃ εἰς τὸν φίλον καὶ πατέρα σου
 «Ἀδόλφον Βοζίντιον.»

Κλαύδιος

Εἶνε δυνατόν; Μήπως τὰ πλῆθ' ἡμᾶς εἶνε μάχισσαι στέλλουσαι ἡμῖν ἀ-
 γαθὰ ἢ κακοποιὰ πνεύματα; Θὰ ὑπάγω ἀμέσως.

Χήρα

Τί εἶνε Κλαύδιε;

Κλαύδιος

«Νὰ νυμφευθῇς ἐκείνην ἣν περιπαθῶς ἀγαπᾷς, νὰ ὁδηγήσῃς αὐτὴν εἰς
 «τὸν οἶκόν σου» — Ἔρωσ καὶ ἐκδίκησις! Τίς τῶν δύο εἶνε ἰσχυρότερος;
 (Παρατηρεῖ τὴν εἰκόνα.) Μοὶ μειδιάς γλυκεῖα μορφή... πόσον μαρὸς εἶμαι· ἀγα-
 πῶ λοιπὸν αὐτὴν ἀκόμη; Ὅχι, τὴν ὀπτασίαν μόνον τοῦ μυθιστορήματός μου
 ἐλάτρευσα, διότι εἰς τὴν πραγματικότητά ἀπέδωκα περιφρόνησιν ἀντὶ περι-
 φρονήσεως. Ὑγίαινε μήτηρ. Θὰ ἐπανέλθω ταχέως. Ὁ νοῦς μου ζαλίζεται —
 Ἡ γῆ στρέφεται (Παρατηρεῖ καὶ πάλιν τὴν εἰκόνα) Ὅχι, δὲν εἶνε ἐμπαιγ-
 μός· δὲν ὀνειρεύομαι.

ΠΡΑΞΙΣ Β΄.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Ὁ κήπος τοῦ Κου Δεσαπέλ ἐν Αὐών — Ὁ οἶκος φαίνεται εἰς τὸ βάθος
 τῆς σκηνῆς. (Εἰσέρχονται ὁ Βοζίντιος καὶ ὁ Κάρολος.)

Βοζίντιος

«Λοιπὸν, πῶς σοὶ φαίνεται τὸ σχέδιόν μου; Δὲν ἐπέτυχε θαυμασίως; Ἀφ'
 «ῆς στιγμῆς ἐπαρουσίασα τὴν Α. Ὑψηλότητι, τὸν πρίγκιπα τοῦ Κόρου εἰς
 «τὴν κομπορήμονα μητέρα, καὶ τὴν ὑπεροπτικὴν θυγατέρα, τὰ πάντα ἐτε-
 «λείωσαν· ἦλθεν· εἶδε· κατέκτησε. — Μολονότι δὲ ὀλίγα παρῆλθον ἡμέραι
 «ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του, οὐχ' ἦττον τῷ ὑπεσχέθησαν ἤδη καὶ τὴν χεῖρα τῆς
 «Παυλίνης.»

Κάρολος

Εὐτυχῶς ἀνήγγειλες εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ πρίγκιψ περιηγεῖται incognito, διότι
 ἄλλως, δαπανῶν τόσον ἀφειδῶς τὰ χρήματά μας, διὰ νὰ κρατήσῃ φαίνε-
 ται τὴν θέσιν του, διέτρεχε τὸν κίνδυνον νὰ ἀνακαλυφθῇ ὑπὸ τοῦ Διευθυντη-
 ρίου, (τὸ ὁποῖον δὲν ἀγαπᾷ πολὺ τοὺς πρίγκιπας.)

Βοζίντιος

Εἶνε τῷ ὄντι πολὺ παράδοξος, καὶ φοβοῦμαι ὅτι τὸ κάμνει ἐπίτηδες ὁ πανοῦργος. — Μόλα ταῦτα πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι περιποιεῖ τιμὴν εἰς τοὺς ὑπηκόους του, καὶ ὅτι κάμνει τὸ μέρος του πολὺ καλῶ, κρατῶν ἐπιχαρίτως τὴν ἀδαμαντίνην ταρβακοθήκην μου καὶ φιλοκάλως φέρων τὰ νέα του ἐνδύματα.

Κάρολος

Καὶ τὸν ἀδαμαντίνον δακτύλιόν μου. Ἀλλὰ, φρονεῖς, ὅτι θὰ ἐπιμείνῃ μέχρι τέλους; νομίζω ὅτι βλέπω ἤδη συμπτώματα ὑποχωρήσεως· δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ κρατήσῃ τὴν θέσιν του ἂν ἡ συνειδήσις ἀρχίσῃ νὰ τὸν τύπτῃ.

Βοζίντιος

Τὸν δεσμεύει ὁ ὄρκος του! δὲν δύναται νὰ ὑποχωρήσῃ χωρὶς νὰ παραβῇ αὐτόν, καὶ οἱ μικροὶ οὗτοι ἄνθρωποι εἶνε πολὺ δυσειδαίμονες! Ἀλλὰ καὶ τώρα τρέμω μὴ ἀνακκλυθῇ φοβοῦμαι ὅτι ὁ ἀξέστος ἐκεῖνος συνταγματάρχης, ὁ ἐξάδελφος τῆς Κυρίας Δεσαπέλ, ἤρχισεν νὰ τὸν ὑποπτεύῃ· πρέπει νὰ σπεύσωμεν νὰ τελειώσωμεν τὴν κωμωδίαν· ἔχω κατὰ νοῦν ἓνα σχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου ὅλα τελειόνουν σήμερον.

Κάρολος

Σήμερον! Δυστυχῆς Παυλίνα! ταχέως θὰ διαλυθῇ τὸ ὄνειρόν της.

Βοζίντιος

Ὁ γάμος θὰ τελεσθῇ σήμερον· ἀπόψε δὲ κατὰ τὸν ὄρκον του, θὰ φέρῃ τὴν νύμφην εἰς τὸν «Χρυσὸν Λέοντα», καὶ τότε πομπή, θεραπεία καὶ τίτλοι, ἐξαφανίζονται διὰ μιᾶς· ἡ δὲ Αὐτῆς Ὑψηλότης, ἡ πριγκίπισσα θὰ ἴδῃ ὅτι ἠρνήθη τὸν υἱὸν τοῦ μαρκησίου διὰ νὰ συζευχθῇ τὸν υἱὸν τοῦ κηπουροῦ! — Ὡ, ἄλλοτε μὲν προσφιλεῖς, νῦν δὲ μισητὴ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ λησμονηθεῖσα Παυλίνα! Μέχρι τρυγὸς θὰ πῆρῃ τὸ ποτῆριον! — Θὰ μάθῃς τί σημαίνει ἐξευτελισμός!

(Εἰσέρχονται ἐκ τῆς οἰκίας ὁ Κλαύδιος ὡς πρίγκιψ τοῦ Κόμου ἀγγεῶν τὴν Παυλίαν, ἡ κυρία Δεσαπέλ κρατοῦσα ῥιπίδιον, καὶ ὁ συνταγματάρχης Δάμας. Ὁ Βοζίντιος καὶ ὁ Κάρολος χαιρετῶσι μετὰ σεβασμοῦ· ἡ Παυλίνα περιπατεῖ κατ' ἰδίαν μετὰ τοῦ Κλαυδίου).

Κυρία Δεσαπέλ

Καλημέρα κύριοι· τῇ ἀληθείᾳ ἐγέλασα τόσον πολὺ ὥστε δὲν ἀντέχω πλέον· εἶνε τόσον διασκεδαστικὸς ὁ φίλτατος πρίγκιψ. Ἔχει τόσον πνεῦμα! Φαίνεται ἀμέσως ὅτι διήλθε τὸν βίον του εἰς τὰς αὐλὰς.

Δάμας

Καὶ ποῦ διέβολε ἔμπαθες σὺ περὶ αὐλῶν ἐξαδέλφη; Σεῖς ἡ γυναῖκες κρίνετε περὶ τῶν ἀνθρώπων ὡς καὶ περὶ τῶν βιδάλιων — δὲν φροντίζετε ποτὲ περὶ τοῦ περιεχομένου, ἀρκεῖ νὰ ᾔνετε καλοδεμένον.

Κυρία Δεσαπέλ

Εἶσαι πολὺ χυδαῖος ἐξάδελφε, ὅπως διόλου χονδρός! Νομίζει τις ὅτι δὲν κατάρχεσαι ἐκ τῆς οἰκογενείας μας. Μετὰ τοῦ γάμου τῆς Παυλίνας θὰ δια-

κόψω πᾶσαν σχέσιν μετὰ σοῦ. Δὲν δύναμαι νὰ προστατεύω συγγενῇ ὁ ὁποῖος ἔμπορεῖ νὰ δυσφημίσῃ τὸν μέλλοντα γαμβρὸν μου, πρίγκιπα τοῦ Κόμου.

Κλαύδιος προχωρῶν

Εἶνε ὠρκεύτατος ὁ κῆπος κυρία, ποῖος τὸν ἐσχεδίασε;

Κυρία Δεσαπέλ

Ὁ κηπουρὸς μας Μελνότος ἐξοχώτατε, ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἤξευρε τὴν θέσιν του. Δὲν δύναμαι ὅμως νὰ εἰπῶ τὸ αὐτὸ καὶ παρὶ τοῦ υἱοῦ του — εἶνε ἕνας αὐθόχθης νέος ὁ ὁποῖος — Χά! χά! ἔγραψεν ἐσχάτως κάτι ἐλσεικούς στίχους εἰς τὴν θυγατέρα μου.

Πανδώρα

Πόσον ἠθέλατε γελάσει ἂν τοὺς ἐβλέπετε πρίγκιψ! οἱ εἶς ὁ ὁποῖος γράφει πόσον ὠραίους στίχους!

Κλαύδιος

Πρέπει νὰ εἶνε ἀναιδέστατος ὁ Μελνότος οὗτος!

Δάμας

Εἶνε εὐμορφος;

Κυρία Δεσαπέλ

Δὲν εἶδα ποτέ μου τοιοῦτον κάθαρον, ἄσχημος καὶ πρόστυχος γελοιοποιεῖ ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς.

Δάμας

Καὶ ὅμως ὁ θυρωρὸς ἔλεγεν ὅτι ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν Α. Ὑψηλότητα.

Κλαύδιος λαμβάνων ταμβάκον

Εἴπαθε πολὺ υποχρεωτικός.

Κυρία Δεσαπέλ

Πρὸς Θεοῦ ἐξάδελφε!... Ἐντροπή! Τοῦ πρίγκιπος ὁμοιάζει!

Πανδώρα

Τοῦ πρίγκιπος! τοῦ ὠραίου μας πρίγκιπος! Δὲν θὰ σοὶ ἐμιλήσω ποτέ πλέον ἐξάδελφε Δάμα.

Κλαύδιος κατ' ἰδίαν

Μὰ τὸν Θεόν, πολὺ εὐμορφαίνει ἡ εὐγένεια! Δὲν ἐθαυμάσθη ποτέ ἡ ὠραιότης μου ἐφόσον ἦμην χωρικός. Φανταζομαι τί θὰ ἦμην ὡς αὐτοκράτωρ ἀφ' οὗ εἰμι τόσον ὠρεῖας ὡς πρίγκιψ! (Μεγαλοφώνως) Κύριε Βοζίντιε, ἂν ἀγαπᾶτε (τῷ προσφέρει ταμβάκον)

Βοζίντιος

Εὐχαριστῶ ὑψηλότεατε, δὲν ἔχω τοιαῦτα ἐλαττώματα.

Κλαύδιος

Ἄν ἦτο ἐλάττωμα βεβαιῶς θὰ τὸ εἶχατε κύριε Βοζίντιε.

Κυρία Δεσαπέλ

Ἄ πόσον αὐστηρὸς! καὶ πόσον εὐφυής!

Βοζίντιος κατ' ἰδίαν

Μπᾶ τὸν αὐθαδέστατον!

Kyria Δεσαπέλ

Τί λαμπρὰ ταμβακοθήκη!

Παυλίνα

Τί ὠραῖον δακτυλίδιον!

Κλαύδιος

Σὰς ἀρέσκει ἡ ταμβακοθήκη, — Μικρὸν πρᾶγμα — Ἐνδιαφέρον ἕως ἐνεκα τῆς ἀντιμνήσεως — Εἶνε δῶρον τοῦ Λουδοβίκου 14ου εἰς τὴν προμήτορά μου Μεγάλην μου τιμὴν θὰ τὸ θεωρήσω ἂν δεχθῇτε αὐτήν, Κυρία.

Βοζίντιος (σύρων αὐτὸν ἐκ τοῦ φορέματος)

Πῶς! Τί διάβολο! τὴν ταμβακοθήκην μου — ἐτρελλάθης; Κοστίζει πεντακόσια λουδοβίκεια.

Κλαύδιος (Μὴ προσέχων εἰς τὸν Βοζίντιον, στρέφεται πρὸς τὴν Παυλίαν)

Σοὶ ἀρέσκει, τὸ δακτυλίδιον; Νέαν ἀληθῶς ἀπέκτησε λάμπιν ἀφότου ἔλαμψεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα σου (Θέτει αὐτὸ ἐπὶ τοῦ δακτύλου τῆς) Ἀπὸ τοῦδε δὲ γλυκεῖα γόσσα θὰ εἶμαι ὁ Δούλος τοῦ δακτυλιδίου.

Κάρολος σύρων αὐτὸν

Στάσου, στάσου, — Τί κἀννεις; Τὴν κληρονομίαν τῆς θείας μου — Διαμάντι πρώτης ποιότητος. Θὰ σὲ κρεμάσουν ὡς ἀπατεῶνα.

Κλαύδιος προσποιούμενος ὅτι δὲν ἀκούει

Εἶνε τῷ ὄντι πολὺ περίεργον τὸ δακτυλίδιον τοῦτο· εἶνε αὐτὸ ἐκεῖνο διὰ τοῦ ὁποίου ὁ πάππος μου, Δόγης τῆς Βενετίας, ἐνομφεύθη τὴν Ἀδριατικὴν.

(Ἡ Κ. Δεσαπέλ καὶ ἡ Παυλίνα ἐξετάζουσι τὸ δακτυλίδιον)

Κλαύδιος πρὸς τὸν Βοζίντιον καὶ Κάρολον

Ἐντροπή κύριοι! Οἱ πρίγκιπες πρέπει νὰ εἶνε γενναῖοι (Στρέφεται πρὸς τὸν Δάμαν ὅστις τὸν παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς) Οἱ καλοὶ οὗτοι φίλοι ἐνδιαφέρονται τόσον πολὺ περὶ ἐμοῦ, ὥστε φροντίζουν περὶ τῆς περιουσίας μου ὡς καὶ περὶ τῆς ἰδικῆς των.

Βοζίντιος Κάρολος τεταραγμένοι

Ἄ! ἄ! Εὐφυνέστατον!

(Φαίνονται δὲ ἐπιπλήττοντες χαμηλοφώνως καὶ διὰ χειρονομιῶν τὸν Κλαύδιον)

Δάμας

Τί εἰν' αὐτὰ τὰ ψιψί; Μὰ τὸν Θεὸν καὶ τι τρέχει ἐδῶ· νὰ μὲ πᾶρη ὁ διάβολος ἂν εἶνε Ἰτζλός. Θὰ ἰδῇτε. *Servitore umilissimo Eccellenza.*

Κλαύδιος

Τί λέγει ὁ κύριος;

Δάμας

Godò di vedervi in buona salute.

Κλαύδιος

Πῶς; πῶς;

Δάμας

Fa bel tempo—che si dice di nuovo?

Κλαύδιος

"Ε, λοιπόν τί εἶν' αὐτὰ τὰ ἀλαμπουρνέζικα κύριε;

Δάμας

"Ω! Ω! Εἶνε ἰταλικά Ὑψηλότατε! Ὁ πρίγκιψ τοῦ Κόμου νὰ μὴ ἐννοῇ τὴν γλῶσσαν τοῦ!

Κλαύδιος

"Οχι, ὅπως τὴν προφέρετε· σὰς βεβαίῳ ὅτι κανεὶς δὲν θὰ σὰς ἐννοήσῃ.

Κυρία Δεσαπίλ

"Α, ἐξάδελφε Δάμα, ποτὲ νὰ μὴ ἀναμιγνύεται εἰς ὅ,τι δὲν ἤξεύρεις.

Παυλίνα

Λοιπὸν καὶ ἰταλικά ἐξάδελφε Δάμα, δὲν τὸ ἤξευρα (Σκώπτει αὐτὸν διὰ χειρονομίας.)

Βοζίντιος πρὸς τὸν Κάρολον

Εἶνε πολὺ εὐφυὲς ὁ δικάδαλος!

Κάρολος

Ναί, ἀλλὰ μὲ τὸ δακτυλίδιόν μου. Κακόχρονον νῆχῃ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ εὐφυΐα του.

Δάμας

Νὰ μὲ περιπαίξῃ! — Νὰ περιπαίξῃ συνταγματάρχην τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ! Χωρὶς ἄλλο εἶνε ἀγύρτης. Θὰ ἰδῶ ἂν ἤξεύρῃ νὰ μονομαχῇ τόσον καλὰ ὅσον ἐννοεῖ καὶ τὰ ἰταλικά (πλησιάζει πρὸς αὐτόν) Κύριε εἰσα, ἀγύρτης! — Καταλαμβάνεις τί σημαίνει τοῦτο!

Κλαύδιος

"Οχι, κύριε, δὲν ἐννοῶ ποτὲ ὕβρεις ἐνώπιον κυριῶν, ἀλλὰ θὰ χαρῶ πολὺ ἂν μετ' ὀλίγον δυνηθῶ νὰ λάβω — ἢ νὰ δώσω κανένα μάθημα.

Δάμας

Μένε ἥσυχος· θὰ εὖρω τὴν εὐκαιρίαν νὰ σὲ ἰκνηροποιήσω.

Κυρία Δεσαπίλ

Ποῦ πηγαίνεις ἐξάδελφε;

Δάμας

Νὰ διορθώσω τὰ Ἰταλικά μου (Εξέρχεται.)

Βοζίντιος πρὸς τὸν Κάρολον

Πρέπει νὰ τὸν καθησυχάσωμεν, διότι ἤρχισε νὰ τὸν ὑποπτεύῃ.

Κάρολος

Ναί — Ἀλλὰ τὸ δακτυλίδιόν μου!

Βασιλτίος

Καὶ ἡ ταμβακοθήκη μου! Πολὺ βαρεῖς φόρτους ἐπέβηκεν ἡ Α. Ὑψηλότης εἰς τοὺς ὑπηκόους της· πρέπει νὰ παύσωμεν πᾶσαν χορηγίαν καὶ νὰ ἐκθρονίσωμεν τὸν πρίγκιπα.

Κάρολος

Τὸν πρίγκιπα! Αὐτὸς ἔπρεπε νὰ εἴνε διὰδοχος τοῦ Κροῖσου.

(Ἐξέρχονται ὁ Βασιλτίος καὶ ὁ Κάρολος)

Κυρία Δεσαπέλ

Θὰ λάβω τὸ θάρρος νὰ παρακαλέσω τὴν Α. Ὑψηλότητὴ νὰ συγχωρήσῃ τὴν ἀνυπόφορον βανχυσότητα τοῦ ἐξαδέλφου μου.

Παυλίνα

ὦ, ναί! Συγχωρεῖταί τὸν τρόπον τοῦ χάριν τῆς καρδίας τοῦ.

Κλαύδιος

Καὶ χάριν τῆς ἐξαδέλφης τοῦ — ὦ, κυρία, αὕτη εἶνε ἡ μόνη παρηγορία τῶν εὐγενῶν, — εἴμεθα τόσον βέβαιοι περὶ τῆς κοινωνικῆς μας θέσεως, ὥστε δὲν δεχόμεθα εὐκόλως προσβολάς. Ἀλλως τε δὲ ὁ Κύριος Δάμας ἀπέκτησεν ἤδη τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιεικείας τῶν φίλων, φανεῖς αἰετοτε ἀκαμπτος πρὸς τοὺς ἐχθρούς.

Παυλίνα

Ἦνεν πράγματι ἀνδρεῖος ὕψους καὶ ἀπότομος. Ἐν διαστήματι δύο ἐτῶν προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ συνταγματάρχου ἀπὸ ἀπλοῦ στρατιώτου.

Κλαύδιος

Ἐντὸς δύο ἐτῶν! Δύο ἐτῶν;

Κυρία Δεσαπέλ κατ'ἰδίαν

Δὲν μ' ἀρέσει νὰ μένουν τὰ κορίτσια μόνον με τοὺς μνηστῆράς των, ἀλλὰ με τὸν πρίγκιπα ἢ αὐστηρότης αὕτη θὰ ἐθεωρεῖτο ἀτεπὸς (ἀναχωρεῖ)

Κλαύδιος

Πρέπει νὰ υπερηφανεύεσθε διὰ τὴν συγγενειάν σας μετ' ἀνδρὸς ὀφείλοντος τὴν θέσιν τοῦ εἰς τὴν προσωπικὴν τοῦ ἀξίαν, — ὅχι εἰς τὴν καταγωγὴν τοῦ.

Παυλίνα

Ναί, ἀλλὰ...

Κλαύδιος

Ἀλλὰ τί, Παυλίνα!

Παυλίνα

Ὑπάρχει τι ἔνδοξον εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ τίτλου. Ὁ ἔχων προγόνους θεωρεῖται ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ παρελθόντος.

Κλαύδιος

Ναί, ἀλλ' ὥς πολλοὶ ἄλλοι εἶνε βωβός καὶ ἄρῳνος ἀντιπρόσωπος. "Α, Παυλίνα! "Οχι, εἰς τὸ παρελθόν ἀλλ' εἰς τὸ μέλλον ἀποβλέπει ἡ ἀληθὴς εὐγένεια, κληρονομοῦσα τὴν δοξάν αὐτῆς καὶ εὐκλειαν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Παυλίνα

Ἐπειδὴ γινώριζεις ὅτι στεροῦμαι προγόνων εὐκλείων λέγεις ταῦτα πρὸς χάριν μου; ἀλλὰ, σὺ, πρίγκιψ πρέπει νὰ κυγχῶσαι διὰ τὴν ἐπιφανῆ καταγωγὴν σου.

Κλαύδιος

"Οχι, ὅχι! Οὐδέποτε θὰ ἡναιχόμην καὶ ὁ εὐγενέστερος ἂν ἦμην τῶν πρίγκιπων νὰ γίνω ὑπότροφος νεκρῶν. Τιμῶ τὸ γένος καὶ τὴν προγονικὴν εὐκλείαν ὅταν ταῦτα χρησιμεύωσιν ὡς τίτλοι προαγωγῆς καὶ εὐγενοῦς ἀμύλλης, ἀλλ' ὅχι ὡς πιστοποιητικὰ κτηνώδους ἀργίας. Τιμῶ καὶ σέβουμαι τὰς δάφνας αἱ ὁποῖαι καλύπτουσι τοὺς τάφους τῶν πατέρων μας — ζηλωτὴς δὲ τῆς τύχης αὐτῶν ἐπιθυμῶ ὅπως καὶ τὰ ὀστά μου ταφῶσιν ὑπὸ τὸ ὑπ' ἐμοῦ φυτευθέν αἰθαλλές ἐκείνο δένδρον! "Ω φιλότατη! ἂν ἔδυνασο νὰ ἴδης διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μου!

Παυλίνα

Δὲν δύναιμι νὰ περιστείλω τὴν ὑπερηφάνειάν μου ὅταν στρέψω τὸ βλέμμα πρὸς σέ καὶ σκεφθῶ ὅτι με ἀγαπᾷ. Εἶπέ μου πάλιν, φίλτατε πρίγκιψ, περὶ τοῦ παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Κόμου μεγάρου σου, μὲ εἶνε τόσον εὐχάριστον ν' ἀκούω περὶ τοῦ πλούτου καὶ τοῦ μεγαλείου σου, ἀφ' οὗ ὠρκίσθης ὅτι ἔλαθ θὰ εἶνε ἔργμα ἀνευ τῆς Παυλίνας· περιέγραψες δὲ ταῦτα με λεπτὴν εἰρωνείαν καὶ εὐγενῆ οὕτως εἰπεῖν περιφρόνησιν, ὥσάν νὰ σέ ἔκαμε ἡ συνήθεια νὰ καταφρονῇς τὸ μεγαλεῖον.

Κλαύδιος

Ἴδου φιλότατη εἶνι τόπῳ θὰ ζωγραφίσω τὸν οἶκον εἰς τὸν ὁποῖον θὰ σέ ὠδήγουν ἂν αἱ εὐχαὶ τοῦ ἔρωτος ἤθελόν ποτε ἐκπληρωθῇ. Ἀκουσον.

«Μακρὰν τοῦ θορυβώδους κόσμου ἐν τῷ μέσῳ τῆς κοιλάδος ἐκείνης ἦν περιβάλλουσιν οἱ λόφοι τῶν Ἀλπεων καὶ παρὰ τὰς ὄχθας τῆς μαγευτικῆς καὶ καταφύτου λίμνης τοῦ Κόμου ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀντάνκλαται αἴθριος καὶ ἀνέφελος οὐρανός — οὕτω δὲ ἀνέφελον σοὶ εὐχομαὶ τὴν τύχην.

Παυλίνα

Ἀγαπήτέ μοι πρίγκιψ!

Κλαύδιος

Ἐκεῖ λοιπὸν μακρὰν ὅλου τοῦ κόσμου ἐν μέσῳ χλοερῶν δασῶν θὰ ἀνεγείρω ἀνάκτορον λευκὸν ὑψούμενον ἐν μέσῳ θέρους αἰωνίου. Ἐκεῖ ἐντὸς λαμπρῶν ἀνθῶνων πτηνῶν μυρία ἐναρμονίως κελαδοῦντα θὰ προφέρουν τὸ ὄνομά σου! Καθήμενοι δὲ μόνοι ὑπὸ πυκνάς σκιᾶς θ' ἀπορῶμεν δικαίως πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ποτέ δυστυχία ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφόσον ἡ νεότης ἀκραζέι, ἐφόσον ὁ ἔρως ὑφίσταται. Θὰ ἐκλέγωμεν τοὺς φίλους μας μεταξὺ τῶν ἐραστῶν, ἀλλ' ἡμεῖς πάντοτε θὰ ἔχωμεν ἐν τῷ ἔρωτι τὰ πρωτεῖα· βιβλία μόνον ὅσα ἔρωτας ἀφηγοῦνται θ' ἀναγινώσκωμεν, καὶ θὰ μειδιῶμεν, βλέποντες ὅτι τό-

δὸν ἐκφορᾷ αἰτελῶς τὴν ποίησιν ἐκείνην τῶν καρδιῶν ἡμῶν, ἡ δύναμις τοῦ λόγου. Ὅταν ἡ νύξ ἐπέλθῃ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σιγήλοῦ οὐρανοῦ θὰ βλέπωμεν τὰ ἀστέραι, καὶ ἐκεῖ μεταξὺ πάντων θὰ προσπαθῶμεν νὰ μαντεύσωμεν ποῦ ἡ τύχη θέλει τάξει τὴν μέλλουσαν ἡμῶν κατοικίαν, ὅταν ποτὲ καταστῇ ἀθάνατος ὁ ἔρως ἡμῶν. Ἐκ τῶν ἀλαβαστρίνων λαμπτήρων φῶς εὐώδες θὰ διαχέηται, πυκνὴ δὲ καὶ βαρεῖα θὰ ᾖ ἡ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ τῶν ἀρωμάτων τῶν πορτοκαλλέων, καὶ γλυκεῖς ὁ ἀντηχώσιν οἱ φθόγγοι τοῦ αὐλοῦ, καὶ ὁ ἀντηχῇ μακρὰν γλυκὺς ὁ ψίθυρος τοῦ βύακος ἀνὰ μέσον τῶν ῥόδων ἀνὰ μέσον τῶν ἀνθέων! — Σοὶ ἀρέσκει ἡ εἰκὼν;

Παυλίνα

"ὦ, ὡς ἡ μέλισσα ἐπὶ τοῦ ἀνθους οὕτω καὶ ἐγὼ προσκολλώμαι ἐπὶ τοῦ μέλιτος τῆς μελιρρότου σου γλώσσης. "ὦ πόσον εἶμαι εὐτυχής! Ἰσως εἶνε παρὰ φῶρος ὁ ἔρως μου, ἀλλὰ τίς δὲν θὰ σέ ἡγάπα ὡς ἡ Παυλίνα;

Κλαύδιος μετὰ πικρίας

("Α, ὑποκριτριά! Τὸν πρίγκιπα ἀγαπᾷς, ὅχι τὸν ἄνδρα· ἐκὼν ἀντὶ πολλοῦ ταλείας καὶ πλούτου καὶ τιμῶν, ἐξωγράφου πενίαν, κόπους, καὶ φροντίδας, δὲν θὰ εὗρισκες μέλι ἐπὶ τῆς γλώσσης μου· ὁ ἔρως οὗτος δὲν εἶνε ἔρως, Παυλίνα!

Παυλίνα

Μὲ ἀδικεῖς, πάλιν πρίγκιψ! Εἶνε ἀληθές, ὅτι κατ' ἀρχὰς, κολλακτούων τὴν ὑπερηφάνειάν μου ἠδυνήθης νὰ μὲ κατκτητήσης· ἀλλὰ τώρα, — "ὦ! πιστευσὸν με, — καὶ τὴν ἰσχύ σου ὅλην ἂν ἔχανε, καὶ ὁ υἱὸς ἀκόμη ἂν ᾔστα...

Κλαύδιος

Τοῦ πτωχοῦ ἐκείνου κηπουροῦ ὁ ὅποιος ἐτόλμησε νὰ ὑψώσῃ πρὸς σέ τοὺς ὀφθαλμούς;

Παυλίνα

Ναὶ, καὶ αὐτὸς ἀκόμη. Νομίζω μάλιστα ὅτι θὰ μοι ᾔστα προσφιλέστερος, διότι θὰ προσπαθῶν ν' ἀποδείξω πόσον εὐλαβητικὸς εἶνε τῆς γυναικὸς ὁ ἔρως! Ὁμοιχίζομεν πρὸς τὰ ἐντομα ἐκεῖνα τὰ ὅποια συλλαμβάνονται ὑπὸ τῆς ἀσθενοῦς λάμψεως τῆς φλογός. Ἀλλ' ὅταν ἀπαῖ αἱ πτέρυγες ἡμῶν καῶσι, οὐδ' ὁ φεινότερος ἀστὴρ δύναται πλέον νὰ μᾶς ἐλκύσῃ καὶ μέχρι θανάτου προσκολλώμεθα εἰς τὴν ὀλεθρίαν πυρᾶν!

Κλαύδιος

"Ἀγγελε! (Κατ' ἰδίαν.) "ὦ! συνείδησις! συνείδησις! "Ὅχι τοιαύτην διαγωγὴν, ἀδύνατον! — Ὁ ἔρως τῆς κατέστη δι' ἐμὲ ὀδυνηρότερος τοῦ μίσους τῆς. Θὰ εὖρω ἀμέσως τὸν Βοζίντιον. Καὶ — "Α! Ἰδοὺ αὐτός (Μεγαλοφώνως) "Ἄφες με διὰ μίαν στιγμὴν φιλιᾶται μου. Πρέπει νὰ ὁμιλήσω μετὰ τῶν κυρίων τούτων — Θὰ ἔλθω — Θὰ ἔλθω ἀμέσως.

Παυλίνα

Μὴ βραδύνῃς πολὺ. (Ἐξέρχεται.)

(Εἰσέρχονται ὁ Βοζίντιος καὶ ὁ Κάρολος)

Κλαύδιος

Ἀπαλλάξτε με ἀπὸ τὸν ὄρκον μου — Δὲν θέλω νὰ τὴν νυμφευθῶ.

Βοζίντιος

Τότε εἶσαι ἐπίορκος.

Κλαύδιος

Ὅχι, δὲν εἶχον τὰς αἰσθήσεις μου ὅταν ὠρκίσθην νὰ τὴν νυμφευθῶ! Ἡ περιφρόνησίς της, τὸ πάθος μου, ἡ ὀργή μου, μὲ εἶχον καταστήσει τυφλὸν πρὸς ὅλα καὶ ἀναισθητὸν! Ἀπόδοτέ μοι τὴν πενίαν καὶ τὴν τιμὴν μου!

Βοζίντιος

Εἶνε πολὺ ἄργχ, πρέπει νὰ τὴν συζευχθῇ καὶ σήμερον μάλιστα. Ἐπενόησα ἓνα μυσθὸν ὁ ὅποῖος θὰ διαδοθῇ παντοῦ. Ὁ Δάμας οὕτως σέ ὑποπτεύει, — θὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὴν ἀστυνομίαν. — θὰ ἀνακαλυφθῇ — Ἡ Πικυλίνα θὰ σε περιφρονήσῃ, θὰ σε ἀποστραφῇ — Σὺ δὲ θὰ φυλακισθῇς ὡς ἀπατεῶν.

Κλαύδιος

Μισαρέ!

Βοζίντιος

Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκδικήσεώς της (καὶ γνωρίζεις μέχρι τίνοιο σημείου δύναται νὰ φθάσῃ), καὶ τῆς καταισχύνῃς τῶν γονέων της, θὰ ἐνδώσῃ νὰ νυμφευθῇ τὸν πρῶτον πικρουσιζόμενον ἐνώπιόν της — Ἴσως δὲ καὶ τὸν τρεπινὸν δευλὸν σας.

Κλαύδιος

Σέ! Ποτέ! θὰ ᾔτο φοβερώτερον — Διότι εἶσαι ἀνηλεής! θὰ τὴν νυμφευθῶ — θὰ κρατήσω τὸν ὄρκον μου. Τελείωσε λοιπὸν τὸ μισαρὸν σχέδιον τὸ ὅποιον μηχανᾶσαι. Τελείωσε διότι ἄλλως ἢ θὰ σέ φονεύσω ἢ θὰ φονευθῶ.

Κάρολος

Τί τίγρις! Πολὺ ἄγριος πρίγκιψ αὐτὸς ἔπρεπε νὰ ᾔνῃ Σατράπης.

Βοζίντιος

Ἀρκεῖ — Ἐτοιμάσθητε, πρέπει νὰ σπεύσωμεν (Ἐξέρχεται ὁ Βοζίντιος καὶ ὁ Κάρολος.) (Εἰσέρχεται ὁ Δάμας κρατῶν δύο ξίφη.)

Δάμας

Λοιπὸν, κύριε, δὲν ἔχεις τώρα τὴν πρόφασιν τῶν κυριῶν. Σοὶ ἔφερα ἐν ζευγὸς λεξικῶν διὰ νὰ ἴδῃς ἂν ἡ ὕψηλότης σου θὰ δυνήθῃ νὰ εὕρῃ τὴν σημασίαν τῆς λατινικῆς λέξεως *vilbo*.

Κλαύδιος

Ἄφες με ἡσυχον κύριε δὲν ἔχω διαθέσιν δι' ἀστεϊότητος.

Δάμας

Βλέπω ὅτι κατὰ λαμβάνεις ἀπὸ γραμματικὴν κλένεις εὐκόλως τὸ οὐσιαστικὸν ὄνομα «σπαθί» ἀλλὰ δὲν ἄρκεῖ τοῦτο, πρέπει νὰ λάβῃς καὶ κανένα τεχνολογικὸν μάθημα.

Κλαύδιος

Εἶσαι μωρός.

Δάμας

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ υἱοὶ ὁμοιάζουσι τὴν μητέρα των, ἐκεῖνος δὲ ὁ ὅποιος
μὲ ὀνομάζει μωρὸν ὑβρίζει τὴν μητέρα μου· δὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος, — ἢ
ὅχι μονομαχίης, ἢ . . .

Κλαύδιος

Ἄρκει, ἄρκει! Λάβε θέσιν.

(Μονομαχοῦν, ὁ Δάμας ἀποπλίζεται. Ὁ Κλαύδιος λαμβάνει
τὸ ξίφος τοῦ καὶ τοῦ τὸ ἐπιστρέφει λέγων)

Δικαία τιμωρία διὰ γενναῖον στρατιώτην στεροῦντα τὴν πατρίδα τοῦ
ἀποκλειστικοῦ δικαιώματός της ἐπὶ τῆς ἀνδρίας καὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Δάμας

Μονομαχεῖς λαμπρὰ κύριε· πρέπει νὰ εἶσαι ἔντιμος ἄνθρωπος. Δὲν μὲ μέλ-
λει ποσῶς ὅν εἶσαι πρίγκιψ· ἀλλ' ὅστις κρατεῖ τὸ ξίφος ὡς σὺ πρέπει νὰ εἶναι
εὐγενής.

Κλαύδιος κατ' ἰδίαν

Εὐγενής! Ναί, ἤμην εὐγενής πρὶν γίνω συνωμότης· διότι οἱ τίμιοι εἶνε οἱ
εὐγενεῖς τῆς φύσεως! Μὲ εἶπαν, συνταγματάρχᾳ, ὅτι προήχθης εἰς τὸν βαθ-
μὸν τοῦτον ἀπὸ ἀπλοῦ στρατιώτου.

Δάμας

Ναί.

Κλαύδιος

Ἐν διαστήματι δύο ἐτῶν.

Δάμας

Ἀληθές, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε θαῦμα διὰ τὸν σημερινὸν στρατὸν μας. Ὁ
ἀρχαιότερος τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ στρατηγῶν εἶνε τριάκοντα δύο ἐτῶν, ἔχομεν
δὲ τινὰς εἴκοσι δύο μόνον ἐτῶν!

Κλαύδιος

Εἴκοσι δύο ἐτῶν!

Δάμας

Ναί, σήμερον εἰς τὸν Γαλλικὸν στρατὸν ἡ προαγωγή δὲν εἶνε πλέον ζή-
λημα χρημάτων. Εἴμεθα ὅλοι ἥρωες διότι ὅλοι δυνάμεθα νὰ γίνωμεν στρατη-
γοί. Ἐλπίζοντες ὅλοι εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς δόξης δὲν φοβούμεθα τὸν
θάνατον.

Κλαύδιος

Στρατηγὸς εἴκοσι δύο ἐτῶν! (στρέφεται πρὸς τὸν Δάμαν) Δύναμαι συν-
ταγματάρχᾳ νὰ σοὶ ζητήσω μίαν χάριν;

Δάμας

Εἶμαι προθυμότετος νὰ σὲ ὑπηρετήσω. Εἶνε παράδοξον πόσον ἀγαπῶ ἐκεῖ-
ναν μετὰ τοῦ ὁποίου μονομαχῶ. (χρόπτει τὰ ξίφη)

(Εἰσέρχονται ἡ Κυρία Δεσαπέλ καὶ ὁ Βαζίντιος)

Κυρία Δεσαπέλ

Τί ζκοῦω πρίγκιψ! Ὁχι ἀναχωρήτης; Ὁχι μὰς ἀφήτης!

Κλαύδιος

Ἐγώ!

Βοζίντιος

Ναι, πρίγκιψ· ἀνάγνωσον τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἣν πρὸ ὀλίγου ἔλαβον ἐκ Παρισίων παρὰ τινος φίλου μου, μέλους τοῦ Διευθυντηρίου· σὲ ὑποπτεύουσιν ὡς συνωμότην κατὰ τῆς Δημοκρατίας· δυσπιστοῦσι πολὺ εἰς τοὺς πρίγκιπας, ἡ δὲ οἰκογένειά σου ἐργάζεται ὑπὲρ τῶν Αὐστριακῶν. Γνωρίζει ὁ φίλος μου ὅτι εἰσέλαγον τὴν Ἱψηλότητά σου εἰς Λυὼν καὶ μοι γράφει ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν πόλιν αὐθωρεῖ, διότι κινδυνεύεις νὰ συλληφθῇς, — νὰ φυλακισθῇς καὶ ἔτι νὰ καταταμῇς. Μὴ χάτῃς στιγμὴν πρίγκιψ. Σπεῦσον εἰς Μασσαλίαν ὁπόθεν δύνασαι νὰ μεταβῇς εἰς Λιβόρνον.

Κυρία Δεσαπέλ

Καὶ τί θὰ γίνῃ ἡ Παυλίνα; Δὲν θὰ γίνῃ τέλος πάντων μήτηρ πριγκιπίσσης;

(Εἰσέρχεται ἡ Παυλίνα καὶ ὁ Κύριος Δεσαπέλ)

Παυλίνα ῥιπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Κλαυδίου

Θὰ μὲ ἀφήσῃς! Θὰ ἀφήσῃς τὴν Παυλίναν!

Βοζίντιος

Οὐτε στιγμὴν δὲν πρέπει νὰ χάγῃ.

Κύριος Δεσαπέλ

Θὰ ὑπάγω νὰ ἐρωτήσω τὰς ἀρχάς.

Βοζίντιος

Τότε τατέλεσται, διότι εἴαν αἱ ἀρχαὶ μάθωσιν ὅτι εἶνε ὑποπτος, θὰ διατάξωσι τὴν σύλληψίν του.

Κυρία Δεσαπέλ

Ὡστε δὲν θὰ γίνῃ μήτηρ πριγκιπίσσης!

Βοζίντιος

Δικτὶ ὄχι; Ἴδου τί πρέπει νὰ κῆμεν· νὰ ζήτησωμεν ἕνα ἱερέα — νὰ γίνῃ ἀμέσως ὁ γάμος, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ πρίγκιψ νὰ ἀδηγῇ τὴν κόμψαν εἰς τὸν οἶκόν του.

Κλαύδιος

Ἀδύνατον. (κατ' ἰδίαν) Αἰσχρὲ.

Κυρία Δεσαπέλ

Πῶς νὰ χάσω τὸ παιδί μου;

Βοζίντιος

Ἀλλὰ θὰ κερδίτῃς τὸν πρίγκιπα.

Κυρία Δεσαπέλ

Ἐχετε δίκαιον κύριε Βοζίντιε, εἰσθε πολὺ καλός· δὲν πρέπει νὰ εἰμεθα ἐγωῖσται, βλέπετε ὅτι κινδυνεύει ἡ εὐτυχία τῆς θυγατρὸς μου. Θὰ ἀναχωρήτῃ λοιπὸν μὲ ἀμύχαν μὲ εἰς ἄλογα.

Παυλίνα

Ἐδῶ εἶσαι ἀκόμη φίλτατέ μου. — Δέν δύναμαι νά χωρισθῶ ἀπό σοῦ. —
Ἡ καρδιά μου θά συντριβῇ.

Κλαύδιος

Συναίνεις εἰς τόν ἐσπευσμένον τοῦτον γάμον μεθ' ἑνός ἐξορίστου, ἑνός
πρόσφυγος;

Παυλίνα

Καί τίς ἄλλος ἐκτός τῆς Παυλίνας θρεῖται νά συμμετάσχη τῶν κινδύ-
νων σου;

Κλαύδιος

Ὅποια παραζάλη! εἴθε ἡ γῆ νά μὲ κατέπτε.

Κύριος Δεσαπέλ

Πολύ καλᾶ, πολύ καλᾶ! Λεῖπόν τὸ συμβόλαιον — Καί τὴν προίκα τῆς
Θυγατρὸς μου.

Κλαύδιος

Προίκα — Δέν εἶμαι τόσο ποταπός· οὔτε λεπτόν.

Βοζίντιος πρὸς τὴν Κυρίαν

Πολύ εὐγενής· ἀληθῶς ὁ σύζυγός σας εἶνε πάρα πολὺ ἐμπορικὸν πνεῦμα.
Κύριε Δεσαπέλ, ἡκούσατε τὴν ὕψηλότητά του· δυνάμεθα καὶ δι' ἐπιτρο-
πείας νά συντάξωμεν τὸ συμβόλαιον ὅπως συνηθίζεται εἰς τὴν ἀνωτέραν
τάξιν.

Κύριος Δεσαπέλ

Ἀλλὰ...

Κυρία Δεσαπέλ

Σιώπα μὴν ἐκτίθεσθαι.

Βοζίντιος

Θά φέρω ἀμέσως τὸν ἱερέα· ἐτοιμάσθητε, ἡ ἀμαξία θά περιμένῃ πρὶν ἢ
τελειώσῃ ἡ τελετὴ τοῦ γάμου.

Κυρία Δεσαπέλ

Ἀμαξία μὲ εἴς ἄλογα. Εἴσθε πολὺ καλὸς νά μὴ μνησικακῆτε διὰ τὴν
ἔρρησιν τῆς Παυλίνας· ἀλλὰ βλέπετε, πρίγκιψ. . .

Βοζίντιος

Καὶ τοιοῦτος πρίγκιψ! Σὺς βεβαιῶ κυρία ὅτι δέν μνησικακῶ διὰ τὴν εὐ-
τυχίαν τόσο ἐπιφανοῦς ἀντεραστοῦ. (Κατ' ἰδίαν) Τώρα θά τοὺς ἀκολουθή-
σω εἰς τὸ χωρίον, θά ἀπολαύσω τὸν θρίαμβόν μου, καὶ αὐρίον κατὰ τὴν
στιγμὴν τῆς καταισχύνῃς καὶ τῆς λύπης, θά προτιμήσῃς, ὦ ὑπερήφανος κό-
ρη, τὸν βραχίονά μου ἀπὸ τὸν τοῦ υἱοῦ τοῦ κηπουροῦ. (Ἐξέρχεται)

Κυρία Δεσαπέλ

Δόσατε κύριε Δεσαπέλ τὸν βραχίονα εἰς τὴν μέλλουσαν πριγκίπισσαν.

Κύριος Δεσαπέλ

Δέν μέ ἀρέσουν τόσο βικστικά ἐπιχειρήσεις. Δέν ἔχει τοιαύτην συνήθειαν τὸ κατ'ἐστὶν Δεσαπέλ καὶ Σα.

Κυρία Δεσαπέλ

Μήπως νομίζεις ὅτι εὐρίσκειται εἰς τὸ κατ'ἐστὶν σου; (τὸν ἀπρώχκει πρὸς τὴν Παυλίαν.)

Κλαύδιος

Στάσου, στάσου Πκυλίνα — μίαν λέξιν. Δέν ἔχεις κανένα διαταγμὸν, κανένα φόβον; ὁμίλησον, δέν εἶνα ἀργά.

Παυλίνα

Σὲ ἀγαπῶ, φίλτατε πρίγκιψ, καὶ θὰ συμμετάσχῃ τῆς τύχῃς σου, τοῦ θρίμβου καὶ τοῦ κινδύνου, τῆς χαρῆς καὶ τῆς λύπης.

Δάμας

Τῇ ἀληθείᾳ εἶσαι εὐτυχὴς πρίγκιψ ἀγαπώμενος τοιοῦτοτρόπως. Μὲ ὅλας τὰς ἀδυναμίας τὰς εἶνε πολὺ καλὴ κόρη — κατ'ἐστὶν αὐτὴν εὐτυχὴ εὐσον, ὥς νὰ μὴ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ πριγκίπισσα (κύπτων αὐτὸν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου). Σοὶ εὐχομαι, φίλε μου, πᾶσαν εὐτυχίαν — νέαν — τρυφερὰ — ὡραία — μὰ τὸν Θεὸν σὲ ζηλεύω.

Κλαύδιος ὅστις ἐφαίνετο βεβηθισμένος εἰς σκέψεις.

Ἀληθῶς; πολὺ εὐκόλως κρίνομεν περὶ τῶν ἄλλων. «Νὰ ἀγαπήσῃς, νὰ συζητήσῃς καὶ νὰ ὁδηγήσῃς αὐτὴν εἰς τὸν οἶκόν σου! Ἰδοὺ ὁ ἔρκος ὅστις μέ δεσμεύει — Καὶ ἔπειτα, τί ἔπειτα; Μακρὰν — Ὅπως τὰ παιδιά εἰς τὸ σκότος, οὕτω καὶ ἐγὼ δέν θέλω νὰ στρέψω τὰ βλέμματά μου ὑπισθεν, δέν τολμῶ νὰ ἀτενίσω τὰς πέριξ συσσωρευμένας σκιὰς. Μὲ ζηλεύεις. Σὲ εὐχαριστῶ. Τὴν χαρὰν μου δύναισι νὰ ἀναγκάσῃς ἐπὶ τοῦ μετώπου μου — Σὲ εὐχαριστῶ, κύριε· ἂν ὁμίλουν αἱ καρδίαι θὰ ἤκουες τί θὰ ἀπεκρίνετο ἡ ἰδική μου ὅταν μοῦ λέγεις ὅτι μέ ζηλεύεις!

ΠΡΑΞΙΣ Γ΄.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

(Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ χρυσοῦ Λέοντος. Λακκουγές. Ἡ σελήνη ἀνατέλλει κατὰ τὴν εἰσόδον τῆς σκηνῆς ταύτης. — Εἰσέρχεται ὁ ἰδιοκτήτης μετὰ τῆς θυγατρὸς του ἐκ τοῦ ξενοδοχείου.)

Ἰδιοκτήτης

Χά. Χά. Χά. Ὁ Κλαύδιος νὰ γίνῃ πρίγκιψ, καὶ νὰ ἐκδικηθῇ! Δέν τὸ χωρεῖ ὁ νοῦς μου: Ἡ ἀμαξία του ἔπαυεν εἰς τὴν πόρταν τοῦ ξενοδοχείου μου Χά. Χά!

Γιαννούλα

Καὶ εἶδες τί ἄρα ποῦ εἶχεν ἡ γυναικὶς τοῦ! Αὐτὸ εἶνε τὸ καλλίτερον
δωμάτιόν σας, κύριε; μὲ ἡρώτησε μὲ πολλὴν ὑπερηφάνειαν.

Ἰδιοκτήτης

Καλὰ πῆγαινε τώρα καὶ φροντίσας διὰ τὸ δεῖπνον· πρέπει νὰ δεῖπνήσουν
εἰ ὑπηρετῶν πρὶν νὰ ἐπιστρέψουν οἱ κύριοι. (ἐξέρχονται.)

(Εἰσέρχεται ὁ Βοζίντιος καὶ ὁ Κάρολος.)

Βοζίντιος

Ἐτοποθετήθη τέλος πάντων ὁ πρίγκιψ — μετ' ὀλίγον θὰ φθάσῃ εἰς τὸ
τέμαχ τῆς πορείας του. — Εἰς τὸ παρὰ τὰς ὑπηρεσίας τῶν Ἀλπεων ἑρχοῦν
μέγαρόν του! Χά. Χά.

Κάρολος

Τῇ ἀληθείᾳ λυποῦμαι τὴν δυστυχῆ Παυλίαν, μάλιστα ἂν δεῖπνήσῃ εἰς
τὸν Χρυσὸν Λέοντα· δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὸ ἐλκεῖν ἐκεῖνο φχητόν.

(Εἰσέρχεται ὁ Κλαύδιος ἐκ τοῦ ξενοδοχείου.)

Βοζίντιος

Τὰ σεβῆ μου πρίγκιψ! ἐγκαλεῖσάτε λίαν ἀξιοπρεπῶς· συμμερίζομαι τὴν
λύπην σας ἐπὶ τῇ παρκιτήτει ὑμῶν· φοβοῦμαι δὲ ὅτι οἱ θεράποντες τῆς ὑ-
μετέρας ὑψηλότητος δὲν εἶνε πολὺ πιστοί, καὶ ὅτι θὰ σας ἐγκαταλείψωσι
κατὰ τὴν στιγμήν τῆς πτώσεως — τοιαύτη ἡ τύχη τῶν ἰσχυρῶν. Εὐχαρί-
στως ὅμως θὰ σας ἀφήσωμεν τὰ νέα ταῦτα ἐνδύματά σας καὶ τὴν ἀδαμαν-
τίνην ταμβακοθήκην, ἣν Λουδοβίκος ὁ δέκατος τέταρτος ἐδωρήσατο εἰς τὴν
προμήτορά σας.

Κάρολος

Καὶ τὸν δακτύλιον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ προπάτωρ ὑμῶν δόγης τῆς Βενετίας
ἐνυμφεύθη τὴν Ἀδριατικὴν.

Κλαύδιος

Θὰ ὁμολογήσῃτε, κύριοι, ὅτι ἐτήρησα τὸν ὅρκον μου.

Βοζίντιος

Μετὰ θρησκαυτικῆς εὐλαβείας!

Κλαύδιος

Ὡστε τώρα δὲν ἔχετε τίποτε μετ' ἐμοῦ· κατὰ συνέπειαν δύνασθε νὰ ἀπ-
έλθῃτε.

Βοζίντιος

Πῶς! Οὐτιδανέ!

Κλαύδιος

Ὡς βλέπετε ἡ ὑποχρέωσις ἐτελείωσε· εἴμεθα νικηταὶ ὑπερήφανοι, ὥς νι-
κήσαντες ἀθῶαν κόρην — ἐλθέσαντες τὴν τιμὴν τῆς — ποτίσαντες αὐτὴν μὲ
πικρίας — καὶ καταστρέψαντες ἐν τῷ ἑαρί των τὰ ἄνθη τῆς νεότητός σας.
Ἴδου ὁ θρίαμβός σας — καὶ ἡ καταισχύνῃ μου! (Στρεφόμενος πρὸς τὸν Βοζίντιον)
Ἀπόλαυσον τοῦ θριάμβου σου, ἀλλ' ὄχι ἐνώπιόν μου! ἔγω ἐπρόδωκα αὐτὴν

— ἐγὼ θὰ τὴν προστατεύσω ! Μὴ τολμήσης νὰ τὴν πλησιέσης — οὔτε λέξιν ὑβριστικὴν, ἢ βλέμμα περιφρονητικόν, — ἀλλ' οὔτε μίαν χλευαστικὴν κίνησιν τῶν χειλέων, διότι μὰ τὸν Θεὸν θὰ σὲ διδάξω τὴν λέξιν ἐκείνην ἣν τόσον βαθέως ἐνεχάραξες εἰς τὴν καρδίαν μου — τὴν μετάνοιαν !

Βοζίντιος

Εἶνε ἐμφαντικώτατος ὁ πρίγκιψ.

Κλαύδιος

* Ἀφες πλεον τὸν τίτλον τοῦ πρίγκιπος πρόσεξον, διότι ἡ τύφῃς τοῦ συνειδότος μὲ ἔκχμεν ἄλλον ἢ ἄλλου· φύγετ' ἀπ' ἐμπρός μου, φύγετε διότι κινδυνεύετε !

Κάρολος. Κατ' ἰδίαν.

Πηγαίνομεν, πηγαίνομεν, δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ μείνωμεν, διότι δὲν ἀστυεύεται.

Βοζίντιος

Γνωρίζω τὸν πρὸς τοὺς πρίγκιπας ὀφειλόμενον σεβασμὸν. Χαῖρε πρίγκιψ ! Ἔχετε καμμίαν διαταγὴν διὰ τὴν Λυσάν; ἀλλὰ ὑπεσχέθητε νὰ σὰς δώσω 200 λουδοβίκεια ἕκαστὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου σας. Λάξετέ τα.

Κλαύδιος. Ῥίπτων κατὰ γῆς τὸ θυλάκιον.

Σὲ ἱκανοποίησα, δὲν ἐπωλήθην. Λάβε τὸ ἀργύριόν σου Ἰούδα. Λάβε το. — Ἐκκλὸν εἶνε νὰ μάθῃς νὰ κλίνῃς τὸν αὐχένα.

Βοζίντιος

Θὰ ζητήσης ποτὲ συγγνώμην διὰ τοῦτο (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Κάρολον) ἐλθὰ εἰς τὸ μέγαρόν μου. — Θὰ ἐπανεέλθω αὔριον διὰ νὰ μάθω πῶς διάγει ἡ Πικυλίνα μετὰ τῆς ὑψηλότητός σου.

Κλαύδιος

* Ἀκόμη εἶσαι ἐδῶ ;

Βοζίντιος

Εἴμεθα τῆς αὐτοῦ ὑψηλότητος πιστότατοι, ὑποκλινέσταται.

Κάρολος.

Καὶ ταπεινότητοι θεράποντες. Χά. Χά.

(Ἐξέρχεται ὁ Βοζίντιος μετὰ τοῦ Καρόλου.)

Κλαύδιος

Εὐτυχῶς δὲν ἔφερα ὄπλον, ἄλλως ἤθελον τοὺς φονεύσει ὁ ἀθλία Κλαύδια ! Τί νὰ εἶπω ; ποῦ νὰ διευθυνθῶ ; Παντοῦ εἰρωνεῖα — καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ χωρικοὶ (ἀκούονται γέλωτες ἐκ τοῦ ξενοδοχείου). Μήπως ἀνεκάλυψαν τίποτε κατὰ τὴν σύντομον ταύτην ἀπουσίαν τῆς ! Θὰ τὴν εἶδω ἀμέσως.

Πρέπει ἀμέσως νὰ φύγωμεν ἀπ' ἐδῶ. Ἐπελθα ἤδη εἰς τὴν μητέρα μου ἀφ' ὅπου τῆς ἐμπιστοσύνης μου. Δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς τὴν κατοικίαν τῆς μητρός μου. Ἐκεῖ τοῦλάχιστον οὐδεὶς θὰ ἀνεδίδη τὴν συμφορὰν τῆς,

ἢ νὰ χαρῇ ἐπὶ τῇ καταισχύνῃ της. Ἐκεῖ δύναται μόνη νὰ μάθῃ ὅποσον φαῦλον ὠρκίσθη νὰ ἀγαπᾷ.

(Καθ' ἣν στιγμήν διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν συναντᾷ τὴν Παυλίαν ἐξερχομένην τοῦ ξενοδοχείου.)

Παυλίνα

Α! εἰς ποῖον μέρος εἰσιτκόμεθα, φίλτατέ μου! Οὐδέποτε εἶδον τόσον ἀγροίκους ἀνθρώπους, παρατηροῦσιν ἀσκαρδαμικτὶ καὶ ὑποκλείουσι τοὺς ὀφθαλμούς. Νομίζω ὅτι μόνη ἡ παρουσίᾳ πρίγκιπος, ἂν καὶ ταξιδεύομεν incognito τοὺς ἐτάραξῃ. Τί κρῖνα νὰ σπάσῃ ἡ ἀμπεῖα εἰς τιοῦτον μέρος. Δὲν εἶσαι καλὰ, ὁ ἰδρὼς ῥεεῖ ἐκ τοῦ μετώπου — αἱ χεῖρές σου πυρέσσουσιν.

Κλαύδιος

Εἶνε σπασμός· περσικός· ὁ ἀήρ...

Παυλίνα

Μήπως ὁ γλυκὺς ἀήρ τῆς γενεθλίου χώρας. — Πόσον ὠχρὸς εἶνε! Βεβᾶίως δὲν εἶσαι καλὰ. Ποῦ εἶνε οἱ ὑπηρέται μας; Νὰ τοὺς κράξω;

Κλαύδιος

Στάσου! Εἶμαι... εἶμαι καλὰ.

Παυλίνα

Ναὶ! Ναὶ τὸ γνωρίζω. Νομίζεις, φίλτατέ μου πρίγκιψ, ὅτι οἱ μαῦροι τοῖχοι αἱ βάνκυτοι ὁμιλίαι, τὰ πλίνθινα πατώματα καὶ τὸ ἀθλίον φαγητὸν ἐτάραξαν τὴν Παυλίαν. "Ἦτοις" ἀλλὰ εἶσαι πλησίον μου, καὶ λησμονῶ τὰ πάντα.

(Εἰσέρχεται ὁ ἰδιοκτήτης καὶ οἱ ὑπηρέται γελῶντες ἀπισθεν αὐτοῦ καὶ παρατηροῦντες ἀνωθεν τῶν ὤμων του.)

Ἰδιοκτήτης

Κύριε — ὑψηλότατε — ἐπιθυμεῖ ἡ αὐτοῦ ὑψηλότης νὰ ἐκλέξῃ.

Κλαύδιος

Φύγ' ἀπ' ἐδῶ. (Ὁ ἰδιοκτήτης ἐξέρχεται γελῶν.)

Παυλίνα

Πῶς κατώρθωσαν νὰ μάθουν τὸν τίτλον σου; εἶνε τόσον μάταιοι αὐτοὶ οἱ ὑπηρέται! ἀλλὰ μὴ ταρακτερεσθαι, ἀγαπητέ μοι πρίγκιψ. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἴδωμεν τὸ πλησίον τῆς ἀργυρᾶς ἐκείνης λίμνης ἀνέκτορόν σου. Καὶ — "Ἐξῶστε, ἐδαπένητες πλέον τὸν πλαῦτον ὄλων τῶν μειδιχμᾶτων σου, ἢ ὑπακρίνεσαι τὸν φιλάργυρον;

Κλαύδιος

Καὶ εἰς τὴν ἔρημον αὐτὴν οἱ ὀρθαλμοί σου θὰ προκαλῶσι τὸ μειδίαμα, ὠρχία μου Παυλίνα. "Ἀς ἀφήσωμεν τοὺς ἀγροίκους τούτους" ἐδῶ πλησίον ὑπάρχει μικρὰ καλύβη ὅπου διέταξα νὰ μᾶς ἐτοιμάσῃσι νυκτερινὸν κατὰλυμα. Ἀπλῇ μὲν καὶ ὁλῶς χωρικῇ καλύβῃ, κατοικοῦμένη ὅμως ἀπὸ εἰλικρινεῖς καὶ ἀφελεῖς χωρικοὺς, καὶ ὅπου ὁ ἐρχομός μας δὲν θὰ γίνῃ ἀντικείμενον σκωρμάτων καὶ λοιδοριῶν τῶν βαναύσων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ γλῶσσα ἐπιφέρει θανατηφόρον τραῦμα εἰς τὸν ἀληθῆ ἔρωτα! Θεία νύξ! Ὁ ζωογόνος

ἄλλο καὶ ἡ λαμπρὰ σελήνη μᾶς προσκαλοῦσι. Θὰ ἡμπορέσης νὰ περιπατήσης ;
Ἐλθέ φιλτάτη. — Γνωρίζω κατὰ σπιθαμὴν ὅλον τὸν δρόμον.

Παυλίνα

Πῶς σύ ! ἐνόμιζον, ὅτι εἶσαι ξένος εἰς τὰ μέρη ταῦτα ; Ἀ ! ἄπιστε, ἴσως
καυμία εὐμορφη χωρική σε παρέσυρε. — Θὰ εἶσαι τώρα πιστός ;

Κλαύδιος

Ἔχε πεποίθησιν εἰς ἐμέ.

Παυλίνα

Εἶνε τόσοι ἄστατοι οἱ πρίγκιπες ;

Κλαύδιος

Ἐλθέ φιλτάτη, ἐλθέ.

Παυλίνα

Νὰ φωνάξω τοὺς ὑπηρέτας νὰ ἀνάψωτι φῶτα ;

Κλαύδιος

Ἀντὶ λαμπάδων θὰ ἔχωμεν τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, δὲν εἶνε μακρὴν.

Παυλίνα

Ἡ νυκτερινὴ αὔρα μὲ παγώνει.

Κλαύδιος

Ἄφες μὲ νὰ σὲ σκεπάζω διὰ τοῦ ἐπανωφορίου μου — δὲν εἶνε ψύχος.

Παυλίνα

Ποτὲ, ὑπὸ τὸ μειδίαμά σου.

Κλαύδιος Κατ' ἰδίαν

Ὡ Οὐρανὲ συγχώρητόν μοι !

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἡ καλύδῃ τοῦ Μελνότου. — Ἡ χήρᾳ διεσθετούσᾳ μετὰ σπουδῆς τὰ τοῦ οἴκου.
(Τράπεζα ἐστρωμένη πρὸς δεῖπνον.)

Χήρα

Ἔτσι νομίζω εἶνε πολὺ καλὰ. Μοῦ ἔστειλεν ἓνα γραμματάκι τόσῳ κακο-
γραμμένον, ὥστε μὲ πολὺν κόπον κατῴρθωσα νὰ τὸ διαβάσω, μοῦ γράφει
πῶς θὰ ἔλθῃ ἄμέσως. Πρέπει νὰ τὸν ἡγάπησῃ πολὺ διὰ νὰ λησμονήσῃ τὴν
καταγωγὴν του, διότι, μολονότι ἐπαρουσιάσθη εἰς αὐτὴν μὲ ψευδὲς ὄνομα,
εἶνε τόσον τίμιος ὥστε θὰ τῆς ἐφνέρονε τὸ τέχνημα. Μόλα ταῦτα δὲν μοῦ
φαίνεται πολὺ παράδοξον. Ὁ υἱός μου δὲν εἶνε πρίγκιψ, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε,
τὸ ὅποῖον εἶνε σχεδὸν τὸ ἴδιον. (Κρότος εἰς τὴν θύραν.)

(Εἰσέρχεται ὁ Κλαύδιος καὶ ἡ Παυλίνα.)

Καλῶς ἦλθες παιδί μου, καλῶς ἦλθες Κλαυδίε μου !

Παυλίνα

Καλὴ γράττις. — Πραγματικῶς — Ποῖα εἶνε πρίγκιψ ; Σε γνωρίζει ἡ γράττις ;

"Ω! έννοῦ θά τῇ προτέφρες καμμίαν έκδούλευσιν. — Ἄλλη ἀπόδειξις τῆς εὐγενοῦς σου καρδίης. — Δέν εἶνε ἀληθές;

Κλαύδιος

Ναί, τῆς εὐγενοῦς μου καρδίης.

Παυλίνα

Γνωρίζεις, λοιπόν τὸν πρίγκιπα;

Χήρα

"Αν τὸν γνωρίζω κυρία; "Α, ἀρχίζω νὰ φοβεῦμαι ὅτι ἡ κυρία δέν τὸν γνωρίζει.

Παυλίνα

Δέν σοῦ φαίνεται τρολλή; Εἶνε δυνατόν νὰ μείνωμεν ἐδῶ πρίγκιψ; Βλέπω κάτι τι ἄγριον εἰς αὐτήν.

Κλαύδιος

"Εγὼ κυρία! ὄχι δέν δύναμαι νὰ τὸ εἶπω· τρέμουν τὰ γόνατά μου· πόσον ἀνάνδρος εἶνε ὁ ἀπολέσας τὴν τιμὴν του! Ὁμίλησον εἰς αὐτήν, εἰπὲ αὐτῇ ὅτι — ὦ Θεὲ νὰ εἶχον ἀποθάνει.

Παυλίνα

Πόσον τεταραγμένος εἶναι!... Τὸ παράδοξον τοῦτο μέρος· αὐτὴ ἡ γυναῖκα. Τί σημαίνουν ταῦτα; ἀρχίζω νὰ ὑποπτεύω — Ποία εἶται κυρά; ποία εἶται; Δέν ὁμιλεῖς; ἔχασες τὴν φωνήν σου;

Χήρα

Μήπως τὴν ἐξηπάτησες Κλαύδιε; ὦ, αἰσχος! ἐνόμιζα πῶς θὰ τῆς ἐφανερώνες τὰ πάντα, πρὶν τελεσθῇ ὁ γάμος.

Παυλίνα

Τὰ πάντα! Τί! — Τὸ αἷμα παγώνει εἰς τὰς φλέβας μου!

Χήρα

Δυστυχισμένη κόρη! Νὰ τελμῆσω νὰ τὸ εἶπω Κλαύδιε; (ὁ Κλαύδιος κἀμναι σημεῖον συναινέσεως). Δέν γνωρίζεις λοιπόν κυρία ὅτι ὁ νέος οὗτος κατὰγεται ἀπὸ πτωχοῦ; ἀλλὰ τιμίους γονεῖς; Δέν γνωρίζεις ὅτι ὁ σύζυγός σου εἶνε ὁ υἱός μου ὁ Κλαύδιος Μελνότος;

Παυλίνα

"Ο υἱός σου! σιώπα — σιώπα! Μή με ὁμιλεῖς, ἀστειεύεται, δέν εἶνε ἀληθές; εἶμαι βεβαία, ἀλλ' ὁμίλησον — μίαν λέξιν — ἐν βλέμμα — ἐν μειδίαμα. Δέν δύναμαι νὰ πιστεύσω. — ἐγὼ ἡ ὁποία σὲ ἠγάπων τόσο — ὄχι δέν θὰ σὲ ἀδικήσω ἐκφέρουσα ὑβριστικὴν λέξιν — ὁμίλησον!

Κλαύδιος

"Ἄφες μας — λυπήσου αὐτήν, λυπήσου με — ἄφες μας.

Χήρα

"Ὁ Κλαύδιε, ἐπέπρωτο νὰ ζήσω, διὰ νὰ ἴδω τὴν κατασχόνην τοῦ υἱοῦ μου, διὰ τὸν ὁποῖον ἤμην τόσο υπερήφανος! (ἐξέρχεται διὰ τῆς κλίμακος.)

Paulina

"Ο υἱός της — ὁ υἱός της!

Κλαύδιος

"Ακουσόν με τώρα κυρία.

Paulina

Νὰ σὲ ἀκούσω! . . . Ναι, ὁμίλησον — ὁ υἱός της! ἔχουσιν οἱ δαίμονες γονεῖς; ὁμίλησον! Διὰ νὰ ἐπιβίβης σιωπὴν εἰς τὴν κατάραν μου — ὁμίλησον!

Κλαύδιος

"Οχι, κατάρχηται, ὑβριστικώτερα ὅλ' ἦτο δι' ἐμὲ ἢ συγχώρησις ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σου.

Paulina γελῶσα ἀγρίως

"Αὐτὸ εἶνε τὸ ἀνάκτορόν σου θπρῶ, ἐκ τῶν ἀλαδρατρίνων λαμπτήρων φῶς εὐῶδες θὰ διαχένηται, πυκνὴ δὲ καὶ βαρεῖα θὰ εἴν' ἡ ἀτμόσφαιρα ἀπὸ τῶν ἀρωμάτων τῶν πορτοκαλλεῶν, γλυκεῖς δὲ θ' ἀντηχῶσιν οἱ φθόγγοι τοῦ αὐλοῦ, καὶ θ' ἀντηχῇ μακρὰν γλυκὺς ὁ ψίθυρος τοῦ ῥυακος ἀνὰ μέσον τῶν ῥόδων, ἀνὰ μέσον τῶν ἀνθέων!" Σοῦ ἀρέσκει ἡ εἰκὼν; Αὐτὸς εἶνε ὁ νυμφών μου, σὺ δὲ ὁ σύζυγός μου; ὦ! μωρὰ, . . . ὦ! ἀθλίαν. . . ὦ! βλάξ! . . . τώρα ἐννοῶ τὰ πάντα. — Περίγελος καὶ σκῶμμα ὅλης τῆς Δυῶν εἴν' ἐντελὴς ἀνκίσθητος ἡ καρδία σου πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀγαθότητα; "Αν ὅχι, φήνευσόν με, καὶ σῶσον ἀπὸ τὴν παραφοράν τὴν σύζυγόν σου. . . . "Οχι δὲν εἶνε δυνατόν" εἶμαι ὑπὸ τὴν ἐπενέργειαν φοβεροῦ ὀνείρου. . . . Ὅλ' ἐξυπνήσω ταχέως. . . . (ἐγγίζουσα αὐτόν) "ἔχεις σάρκα; εἶσαι ἄνθρωπος; . . . ἢ αἰσικαὶ τὰς ὀπίσθας βλέπομεν κατ' ὕπνον; . . . Εἶνε πραγματικὸν τι; !!! Τί σοὶ ἔκαμα; εἰς τί ἔπταισα καὶ με συνέτριψες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; . . .

Κλαύδιος

"Ενεκα τῆς ὑπερηφανείας κατέπεσαν καὶ ἄγγελοι ἀπὸ τὴν θέσιν των πρὸ σοῦ Παυλίναν ἐνεκα τῆς ὑπερηφανείας τοῦ μόνου τούτου ἐλαττώματος τῆς εὐγενεῖς σου φύσεως, σὲ ἐπηρέεσεν ὁ κακὸς δαίμων δηλητικοῦ ἔρωτος καὶ ἐκδικητικῆς καρδίας ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας ἡ δίκνοιά μου ἐστρέφετο πρὸς σέ' ἀπαρτήρητος σὲ ἔβλεπον μετὰ τῶν ἀνθέων τῆς πτωχῆς ἀνθρωπώλαδος. Πνοὴ ἀνθους, χαρὰς, δρόσου, καθὼς ἡ ἀνοιξίς αὐτὴ ἦτο ἐκφυγὸν τι φέρον τὴν μορφήν σου! Σὲ εἶδον καὶ ἡ καρδία ἐρπαθοῦς ἀνδρός εἰσηλθεν εἰς τὸ στήθος παραφύως ὀνειροπόλου παιδός. . . . Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔγινον. . . . καὶ θὰ εἶμαι μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μου — ὁ λάτρης σου! Λοιπὸν ὁ ἔρω; οὗτος ὁ μάταιος, ὁ παράφορος, ὁ ἐνόχος, ἀν θέλης, κατέστη πηγὴ φιλοδοξίας καὶ χρυσῶν ἐλπίδων ἀνεπόλουν ἐν τῇ νύκτι τὰς παρὰ τὴν ἐστίαν διηγήσεις τῶν γερόντων — πῶς φέρ' εἰπεῖν βασιλέων κόραϊ κατὰ τὴν τῆς ὑψηλῆς τῶν σφαιρας, καὶ πῶς ὁ ἔρω; καθὼς ὁ θάνατος ἐξισώνει τοὺς πάντας εἰς ἓστην θέτων μοῖραν τὸν ποιμέναν καὶ τὸν ἀνάκτα. Γοιουτοτρόπως ἐσχεδιάζον τὸν οἶκόν μου εἰς τὴν λαμπρὰν σφαῖραν γοητευτικοῦ μέλλοντος. Ἀπέθανεν ὁ πατήρ μου, ἐγὼ δὲ υἱὸς χωρικοῦ ἐγενόμην κύριος ἐμκυτοῦ. Προσεπάθησα τότε νὰ ἐλευθερωθῶ ἐκ τῆς φυλακῆς τῆς ἀσήμεου θέσεώς μου, καὶ διὰ τῶν ἀδαμάντων ἐκείνων τοὺς ὁποῖους τὸ ἐρευνητικὸν πνεῦμα ἀντλεῖ ἐκ τῶν πηγῶν τῆς γνώσεως, νὰ πληρώσω τὰ λύτρα εἰς τοὺς διδύμους ἐκείνους δεσμοφύλακας τῆς εὐτόλμου καρδίας — ἦτοι εἰς τὴν ἀσήμεον κατὰ γῶ-

γῆν καὶ τὴν σιδηρὰν τύχην. Ἡ ὥραίξ σου μορφὴ κατοπτριζομένη ἐν τῇ ψυχῇ μου περιεβάλλετο τὰ χρώματα τῆς δόξης, καὶ μὲ παρώτρυνεν εἰς τὰ δυσχερῆ ἐκεῖνα ἔργα διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἀνὴρ ἀναδείκνυται ὑπέρτερος τῶν ἄλλων. Χάριν σοῦ πολλὰς διηλθὼν νύκτας, σπουδάζων τῶν σοφῶν συγγραμμάτων τὰ κινιγμάτα. Χάριν σοῦ προσεπάθησα νὰ προσλῃθῶ ἐκ τῶν Μουσῶν καὶ Χαρίτων τὰς ιδιότητας ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι προσθέτουσιν εἰς τὸν εἰλικρινῆ ἔρωτα θέλητηρὰ ἰδανικά. Περὶ σοῦ ἐσκεπτόμην, καὶ τὸ πάθος μὲ ἐδίδαξε τὴν ποίησιν, — περὶ σοῦ καὶ ἐνεφύσησα ζωὴν εἰς τὸν χάρτην τοῦ ζωγράφου. Ἡ τέχνη κατέστη σκιά τοῦ γλυκεροῦ φωτός τῶν διωκόντων μὲ ὀφθαλμῶν σου. Οἱ ἄνθρωποι μὲ ἐνόμιζον μάταιον, — τρελλόν. — Δὲν ἐδίδα προσοχὴν... ἐξηκολούθουν ἐργαζόμενος, ἐλπίζων — διότι δὲν μοὶ ἦτο τερπνόν, ἂν εὐχὴ νὰ σὲ ἀπολαύσω, ἀλλὰ νὰ κατασταθῶ μᾶλλον ἄξιός διὰ σέ;

Παυλίνα

Μήπως ἔχει μαγικὴν δύναμιν μὲ τὴν ὁποῖαν ἐξορκίζει τὸ μῖτος;

Κλαύδιος

Τέλος ἐν στιγμῇ παραφορᾶς ἐτόλμησα νὰ ἐκφράσω εἰς ἄσμενα τὰ πλημυροῦντα τὴν καρδίαν μου αἰσθήματά, καὶ νὰ σοὶ τὰ πέμψω — φόρον τοιοῦτον κυρίᾳ, ὅποιον σπανίως καταφρονεῖ ἡ καλλονή, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται — Τὸ ὄνομα δὲ ἐκεῖνο — τὸ συιδεόμενον μετὰ τῆς πυρεσπούσης καρδίας ἡ ὁποία ἐπόθει διακαῶς νὰ δείξῃ εἰς τὸ εἶδωλόν της ὁποῖα λαμπρὰ ἔργα κατώρθωσε, — ναί, τοῦ λήτρου σου — ἐκείνου τὸ ὄνομα τὸ περιεφρόνησες ἀντὶ νὰ τὸ θεωρήσῃς θρίαμβόν σου! — ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης — ὅτε τὸ πάθος μεταβιβάλλόμενον εἰς ὀργὴν ὀρμαίνει μᾶλλον πρὸς μῖτος — ὅτε ἡ περιφρόνησις μετέβαλεν εἰς χάος τὴν ψυχὴν μου — ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εὗρεν ἐν ἐμοὶ ὁ πειρασμός κατὰλλήλων ὄργανον ἐκδικήσεως! ἐπάτησες τὸν ὄφιν — αὐτοὺς δὲ ἐτήκωσες τὴν κεφαλὴν καὶ σὲ ἐκέντησες!

Παυλίνα

Δὲν ἔχει κύριε κέντρα ὁ ἔρως. — Καὶ τί εἶνε ἡ περιφρόνησις πτωχῆς καὶ ἀσθενοῦς κόρης παραβιβαλλομένης πρὸς τὸ μέγα ἀδίκημα τῆς αἰσχροῦς ταύτης ἐκδικήσεως; ὦ πόσον ἡγάπων τὸν ἄνθρωπον τοῦτον! ἕνα εἶλωτα... ἕνα δοῦλον!

Κλαύδιος

Στάσου κυρίᾳ! ὄχι, ὄχι δοῦλον! εἶνε ἐλεύθερος ὁ ἀπελπισμός! Δὲν θὰ σοὶ εἰπῶ τὰς ὁδύνας — τοὺς ἀγῶνας — τὴν ἀγωνίαν — τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεως! ὄχι, ὅς ἀφήσωμεν αὐτά! εἰπέ μοι τίνι τρόπῳ δύναμαι νὰ σὲ ἐξιλεώσω, Παυλίνα (Πλησιάζει πρὸς αὐτὴν καὶ ἐτοιμάζεται νὰ λάβῃ τὴν χεῖρά της).

Παυλίνα

Μὴ μὲ ἐγγίξῃς. Γνωρίζω τὴν τύχην μου. Κατὰ τὸν νόμον εἶσαι τύραννός μου. Καὶ ἐγὼ — ὦ Θεέ!... σφύριζε χωριστῶς! Θὰ ἐργασθῶ — Θὰ κοπιᾶσω — Θὰ κἄμω ὅ,τι θέλεις — Ἀλλὰ μὴ μὲ ἐγγίξῃς. Ἄς μὲ ἐξαγιάσῃ τὸ ἀδίκημα τοῦτο.

Κλαύδιος

Μὴ μὲ φοβεῖσαι. Δὲν μὲ γνωρίζεις κυρίᾳ; εἰς τὸν βωμὸν ἑκαυτεν ἡ ἐκδί-

κησίς μου — Διελύθη ὁ φθβερός μου ὄρκος! ἀπὸ τοῦδε κατέστης ἱερὰ, ἱερωτέρη καὶ τῶν εἰκόνων τῶν ἁγίων, εἶμαι σύζυγός σου. — Ἀλλὰ, μὴ φρίττης — Καταθέτω εἰς τοὺς πόδας σου τὰ συζυγικά μου δικαιώματα.

Κατὰ τὸν Γαλλικὸν νόμον, γάμος ἀτεβῆς, δεσμός δόλιος, εἶνε ἄκυρος. Κοιμήσου ἤσυχος. Αὐριον δὲ ἀγνὴν παρθένον ὡς κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην καθ' ἣν ροδόχρουν σὲ ὠδήγουν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, αἱ πατρικαὶ ἀγκάλοι θὰ σὲ δεχθῶσιν εἰς τὸν οἶκόν σου. Ὁ νόμος θὰ σοὶ ἀποδώσῃ δικαιοσύνην καὶ συνάμα τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ καταστήσῃς ἄλλον εὐτυχῇ διὰ τοῦ ξωτός σου.

Ὅταν δὲ εὐδαιμονοῦσα λησμονήσῃς ἐκεῖνον ὅστις σὲ ἠγάπα — καὶ σὲ ἠδίκησε τόσον, ἐνθυμοῦ τοῦλάχιστον ὅτι ὁ οὐρανὸς ἐχάρισεν εἰς τὴν χωρικὴν ἐκείνην φύσιν, δόσιν τινὰ εὐγενείας. "Ε μητέρα! (εἰσέρχεται ἡ χήρα)

Ὁδήγησον τὴν κυρίαν, δὲν εἶνε σύζυγός μου. Τὴν ξενίζομεν — Εἶνε ἡ σεβαστή μας ξένη, μητέρα εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον ὅπου τῆς ἀρετῆς ὁ ὕπνος δὲν ἐταράχθη ὑπ' οὐδενὸς ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ πατρὸς μου! Τώρα κυρία, τώρα νομίζω ὅτι με πιστεύεις. Πήγαινε μητέρα.

Χήρα

Δὲν εἶνε σύζυγός σου; !!

Κλαύδιος

Σιώπα, σιώπα πρὸς Θεοῦ. Μὴ ὀμιλεῖς. Πήγαινε (ἡ χήρα ἀναβαίνει τὴν κλίμακα, ἡ Παυλίνα ἀκολουθεῖ κλαίουσα στρέφεται δὲ ἵνα παρατηρήσῃ ὀπισθεν)

Κλαύδιος πίπτων κατὰ γῆς

"Ὡ ἄγγελοι, φυλάξατε καὶ εὐλογήσατέ την.

ΠΡΑΞΕΙΣ Δ'.

ΣΚΗΝΗ Α'.

(Ἡ αὐτὴ καλύβη. — Ὁ Κλαύδιος κάθηται ἐνώπιον τραπέζης γράφων. Χαράγματα)

Κλαύδιος

Σοῦτ, Σοῦτ! — κοιμάται τέλος πάντων! Θεία χάριτι θὰ λησμονήσῃ δι' ὀλίγον ὅτι ὑπάρχω. Ἐπκυσαν οἱ στεναγμοὶ τῆς ἐκείνοι, οἱ ὅποιοι ἐσπάραττον τὴν καρδίαν μου καθ' ὅλην τὴν πένθιμον καὶ μακρὰν ταύτην νύκτα — Ἀκρα γαλήνη — βαθεῖα σιγή! Θὰ ὑπάγω τώρα νὰ στείλω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τὸν πατέρα τῆς Παυλίνας. Ὅταν ἔλθῃ θὰ τῷ ἐγχειρίσω ἔγγραφον τὴν συγκατάθεσίν μου περὶ τοῦ διαζυγίου τῆς Παυλίνας, καὶ τότε δέχθητι, ὦ Γαλλία πατρίς μου καὶ τὸν υἱὸν τοῦ γεωργοῦ μεταξὺ τῶν προμάχων ὑπερασπιστῶν σου. Δὲν εἶνε τόσον ἀλαζὼν ἡ Γαλλία, ὥστε νὰ ἀρνηθῇ τὸ αἷμα τὴν καρδίαν καὶ τὸν βραχίονα τοῦ πτωχοῦ. (Εἰσέρχεται ἡ Χήρα.)

Χήρα

Ἐφέρθης κακὰ υἱέ μου, καὶ θὰ τιμωρηθῇς διὰ τὸ σφάλμα σου· ἀλλ' ἡ μήτηρ σου δὲν θὰ σὲ ἐπιπλήξῃ κατὰ τὴν σειγμὴν τῆς μετανοίας.

Κλαύδιος

Ὁ γέγονε, γέγονε. Εἶνε εὐρὺ τὸ μέλλον εἰς τὸν ἔχοντα τὴν ἀρετὴν τῆς ματαιοίας καὶ τὸ θάρρος τῆς ἐξιλεώσεως. Θὰ ὑπερηφανευθῇ καὶ πάλιν διὰ τὸν υἱὸν σου, ἐν τούτοις μὴ λησμένει ὅτι ἡ ἀτυχὴς αὕτη κυρία προσεδλήθη καιρίως. Χάριν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς τιμῆς τοῦ υἱοῦ σου ἔσο ὑπομονητικὴ μετ' αὐτῆς. Ηὐρηγῶρε αὐτὴν ἂν κλαίῃ. — Σιώπα ἂν μεμψιμοιρῇ. Θὰ στείλω ταχυδρόμον εἰς τὸν πατέρα της· ὕψιστε θὰ ἐπανελθῶ ταχέως.

Χήρα

Αὕτη εἶνε ἡ μόνη διέξοδος. — Ἐπλανήθης, ἀλλὰ δὲν διεθάρης. Ἡ καρδίχ σου εἶνε ἀκόμη εὐγενής· δικιτηρεῖς ἀκόμη τὸ εὐγενὲς ἐκείνο φρόνημά σου ὅτε μέσα εἰς τὰ φιλέδοξα σχέδιά σου δὲν ἡσχύνετο διὰ τὴν πτωχὴν σου μητέρα.

Κλαύδιος

Νὰ αἰσχύνωμαι διὰ σέ! Ὁχι, ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὑποφέρω, ζῶ, ἐλπίζω, εἶνε ὅτι δὲν θέλω νὰ ἀποθάνω πρὶν ἢ ἐξαγοράσω τὴν εὐγενῆ κληρονομίαν τὴν ὁποῖαν ἔχασα — τὴν κληρονομίαν τὴν ἐποίην παρὰ σοῦ καὶ τοῦ μακαρίτου πατρός μου πρὸς ἐλπίδα ἀκηλίδωτον· συνείδησιν δηλαδὴ ὑπερήφανον καὶ ὀνομαζ. ἔντιμον. Θὰ τὰ ἀποκτήσω καὶ τὰ δύο. Ὑψιστε (ἔξερχεται.)

Χήρα

Ἀγαπητέ μου Κλαύδιε! πόσον ἡ καρδίχ μου πύλλει.

(Ἡ Παυλίνα παρατηρεῖ ἄνωθεν καὶ μετὰ τινα παύσιν καταβαίνει.)

Παυλίνα

Δὲν εἶνε ἐδῶ! Δὲν δοκιμάζω ταύτῃς τὴν πικρίαν· εἶνε ἀρετὰ συνετὸς ὡς πρὸς ταῦτα· ἐν τούτοις ὁ τόπος φαίνεται ἐρημότερος ἄνευ αὐτοῦ — Ὡ εἶθε νὰ ἡδυνάμην νὰ τὸν μισήσω — τὸν υἱὸν τοῦ κηπουροῦ! — κα. ὅμως πόσον εὐγενὴς εἶνε. — Ὁχι — ὅχι — ὅχι, δὲν εἶμαι ποταπὴ ὥστε νὰ τὸν συγχωρήσω.

Χήρα

Καλημέρα κυρία! Θὰ ἀνέβην εἰς τὸ δωμάτιόν σου ἂν ἤξευρα ὅτι εἶχες σηνωθῇ.

Παυλίνα

Δὲν πειράζει κυρὰ, ἡ σύζυγος τοῦ υἱοῦ σου πρέπει νὰ ὑπηρετῇται μόνη.

Χήρα

Ἡ σύζυγος τοῦ υἱοῦ μου — μὴ σὲ τάρχτεται ἡ σκέψις αὕτη κυρία — με εἶπεν ὅτι θὰ λάβῃς τὸ διαζύγιόν σου· καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ τὸν ἴδω φειδρὸν καὶ μειδιῶντα πάλιν. Ὑπάρχουν εἰς τὸ χωρίον νέκι καὶ εὐμορφοὶ κόραι αἱ ὁποῖαι ἡμποροῦν ἀκόμη νὰ τὸν πρηγορήσουν.

Παυλίνα

Δὲν ἀμφισβόλλω — εἶνε χαρίεσσα — καὶ ἀποῦ δοθῇ τὸ διαζύγιον — θὰ νυμφευθῇ καὶ πάλιν. Εἶμαι βεβαία. (Κλαίει.)

Χήρα

Ἦμποροῦσε νὰ νυμφευθῇ τὴν πλουσιωτέραν κόρην τῆς ἐπαρχίας ἂν ᾔθελε· ἀλλὰ εἶχε γυρίσει τὸ κεφάλι του, τοῦ δυστυχισμένου! Μόνον διὰ σὲ ἐσκέπτετο. (Κλαίει.)

Παυλίνα

Μὴ κλαίης μητέρα.

Χήρα

Ἄ, ἐφέρθη πολὺ κακὰ, τὸ γνωρίζω, ἀλλ' εἶνε τόσοις ἰσχυρὸς ὁ ἔρω; εἰς τοὺς νέους. Μὴ κλαίεις κυρία.

Παυλίνα

Τί ἔλεγες λοιπὸν — ἐξακολούθει.

Χήρα

Ὡ δὲν δύναμαι νὰ τὸν συγχωρήσω κυρία — δὲν ἦτο ἄτὰ σωτῆρά του.

Παυλίνα

Ἀλλὰ πάντοτε — πάντοτε (ἀπολύτωση) μὲ ἡγάπα — ἡγάπα λοιπὸν;

Χήρα

Τίποτε ἄλλο δὲν εἶχεν εἰς τὸν ναὺν του. Κότταξ' ἐδῶ — ἔμαθε νὰ ζωγραφίζῃ διὰ νὰ κάμῃ τὴν εἰκόνα σου (ἀποκαλύπτει τὴν εἰκόνα.) Ἐώρα ὅπως ἐτελείωσαν ὅλα — πιστεύω πῶς ἐθεράπευσες τὴν τρέλλαν του. — . . . ἀλλὰ δὲν ἐπρογευμάτισες ἀκόμη ἀγαπητῇ μου κυρία!

Παυλίνα

Δὲν δύναμαι νὰ πάρω τίποτε· μὴ ταρακτῆσαι!

Χήρα

Σὲ βεβαιῶ κυρία, ὅτι ὀλίγος καφές θὰ σὲ ἀφελέτῃ· ἔχομεν ὥρατο γάλα καὶ καλὰ αὐγά. Θὰ φέρω τὸ φλυτζάνι τοῦ Κλαυδίου μου — εἶνε καθαρὸ φαρφουρί — τὸ ἡγόρασε πρὸ τριῶν ἐτῶν μὲ τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἐφύλαττε, ἐπειδὴ ἦτο γραμμένον ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα «Παυλίνα».

Παυλίνα

Πρὸ τριῶν ἐτῶν! Δυστυχῇ Κλαύδιε! Σὲ εὐχαριστῶ, νομίζω ὅτι θὰ πάρω ὀλίγον καφέ. — Ὡ ἂν ἦτο τοῦλάχιστον πτωχὸς εὐγενῆς, καὶ ἔμπορος ἀκόμη· ἀλλὰ υἱὸς κηπουροῦ — Καὶ τί σπῖτι! Ὡ ὅχι εἶνε φοβερόν!

(Κάθονται εἰς τὴν τράπεζαν ὁ Βοζίντιος ἀνοίγων τὰς κιγκλίδας παρατηρεῖ ἐντὸς)

Βοζίντιος

Ἰδοὺ κατ'ἀλλήλους εὐκαιρία! εἶδα τὸν Κλαύδιον εἰς τὸν δρόμον (κλείει τὰς κιγκλίδας καὶ κτυπᾷ εἰς τὴν θύραν).

Παυλίνα σκικτῶσα

Μήπως εἶνε ὁ πατήρ μου; Μήπως ἔστειλε νὰ τὸν ζητήσῃ; Ὁχι δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ τόσοις βίαν νὰ μὲ ξεφορτωθῇ.

Χήρα

Δὲν ἔχει καιρὸν νὰ ἔλθῃ ὁ πατήρ σου· ἴσως εἶνε κανέναν γείτονα.

Παυλίνα

Μὴ δεχθῆς κανένα. (Ἡ χήρα ἀνοίγει τὴν θύραν, ὁ Βοζίντιος εὐθὺς αὐτὴν εἰσέρχεται) Ὁ Θεὸς μου! ὁ μισερὸς Βοζίντιος! Εἶνε φοβερόν ἀληθῶς!

Βοζίντιος

Καλ' ἡμέρα κυρία! Ὁ υἱός σου, χήρα, σὲ περικκαλεῖ νὰ λάβῃς τὸν κόπον νὰ τὸν ἀνταμώσῃς εἰς τὸ χωρίον. — ἐπιθυμεῖ νὰ σὲ ὁμιλήτῃ δι' ἰδικὰς σὰς ὑποθέσεις· θὰ τὸν εὕρῃς εἰς τὸ ξαναδοχεῖον, ἢ εἰς τὸ παντοπωλεῖον, ἢ εἰς τὸ ἀρτοποιεῖον, ἢ εἰς κανένα ἄλλον οἶκον τῆς οἰκογενείας σὰς — τρέξε γρήγορα.

Παυλίνα

Μὴ μὲ ἀρῇτῃς μητέρα! μὴ μὲ ἀφήσῃς.

Βοζίντιος μετὰ σεβασμοῦ

Μὴ φοβῆσθαι κυρία. Εἶμαι φίλος — Εἶμαι δοῦλός σου.

Παυλίνα

Δὲν σὲ φοβοῦμαι, κύριε, καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν οἶκον! Πῆγαινε, κυρία, ἂν σὲ ζητῇ ὁ υἱός σου· δὲν θὰ παρακούσω τὰς δικταγὰς τοῦ ἐφόσον τοῦλάχιστον δικαιοῦται νὰ εἰσακούηται.

Χήρα

Δὲν καταλαμβάνω τί τρέχει· Ὁλ' ἐπιστρέψω ὁμῶς γρήγορα.

Παυλίνα

Μαντεύω, κύριε, τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς σου — ἐπιθυμεῖς νὰ ἴδῃς πεταπεινωμένην ἐκείνην ἣ ὁποία σὲ περιεφρόνησεν. Ἔτιω, Ἀπεφάσισα νὰ ὑποφέρω τὰ πάντα — καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν παρούσάν σου!

Βοζίντιος

Μὲ ἀδικεῖς, κυρία — Παυλίνα, μὲ ἀδικεῖς! Ἐρχομαι νὰ σοὶ προσφέρω τὴν παρουσίαν μου! Θὰ ἀπεγοητεύθῃς ἤδη ἀπὸ τὸν ἀπατεῶνα ἐκεῖνον· τοῖχοι τοιοῦτοι εἶνε ἀνάξιοι ν' ἀγιασθῶσι διὰ τῆς ὠραιότητός σου! Θὰ ἐναγκαλισθῶσι δὲ τὴν ἀγγελικὴν ταύτην μορφήν βραχίονες χαμερποῦς χωρικοῦ; Ἐλθε μετ' ἐμοῦ ἀγκυπητῇ, ὁραῖα Παυλίνα — ἡ ἀμαζὶ μου περιμένει εἰς τὴν θύραν — Θὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς οἶκον ἀντάξιόν σου. Πλούτη, πολυτέλεια, κοινωνικὴ θέσις ἅλα εἶνε εἰς τὴν διέθεσίν σου. Λητμονῶ τὴν περιφρόνησιν — Ἐνθυμούμαι μόνον τὸ κάλλος σου καὶ τὸν ἀκατάσχετον ἔρωτά μου.

Παυλίνα

Ἐξέλθε, κύριε, ἀπὸ τὸν οἶκον τοῦτον — Εἶνε πένυχρός· ἀλλ' ἡ συζυγικὴ στέγη ὅσον μικρὰ καὶ ἂν εἶνε, εἶνε, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ναὸς τῆς τιμῆς τῆς συζύγου! Μάθε, ὅτι θὰ προστίμων ν' ἀποθάνω τῆς πείνης — καὶ μετ' ἐκείνου, ὁ ὅποιος μὲ ἐπ' ὁδῶκε, παρὰ νὰ δεχθῶ τὴν νόμιμον χεῖρά σου, καὶ ἂν ἦτο ἀκόμη ὁ πρίγκιψ ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἔφερε τὸ δῶμα! Φύγε.

Βοζίντιος

Πῶς, δὲν κατέπεσεν ἀκόμη ἡ ὑπερηφάνειά σου;

Παυλίνα

Ἡ ὑπερηφάνεια, κύριε, εἰς τὴν εὐτυχίαν καθίσταται ἀρετὴ εἰς τὴν συμφορὰν.

Βοζίντιος

Παρατήρησον τὸ πύκτωμα, τοὺς γυμνοὺς τοίχους, τὴν πενίαν, τὴν γυμνότητα τοῦ οἴκου τούτου, καὶ παράβαλε ταῦτα πρὸς τὴν πολυτέλειαν, τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὰ πλούτη τὰ ὅποια ὁ πλουσιώτερος ἔμπορος τῆς Λυών προσφέρει εἰς τὴν ὀρακιότεραν κυρίαν τῆς πόλεως. "Αἱ ἀκουστὸν μὲ.

Παυλίνα

"Ω διατὶ νὰ σὲ ἀφήσω πατέρα μου! Διατὶ νὰ μείνω μόνῃ ἄνευ φίλων; Κύριε, βλέπεις ἐνώπιόν σου ἀθλίαν γυναῖκα, ὕβρισθεῖσαν, καὶ προσβληθεῖσαν! Σεβάσθητι τὴν ἀγωνίαν μου.

(Ὁ Κλαύδιος ἀνοίγει σιωπηρῶς τὴν θύραν καὶ ἵσταται πρὸ τοῦ κατωφλίου)

Βοζίντιος

"Οχι, ἄφες μᾶλλον νὰ σὲ παρηγορήσω. "Αφες με νὰ ἀποπειρῶ τὴν ἐκ τῶν χειλέων ἐκείνων ἐξερχομένην ἀρωματώδη πνοήν ἢ ὅποιον οὐδέποτε ἔπρεπε νὰ χάνεται ἐπὶ τοῦ ἀγροίκου συζύγου σου.

Παυλίνα

Βοήθεια! Κλαύδιε! Κλαύδιε! Δὲν θὰ μὲ βοηθήσῃ κανεὶς!

Βοζίντιος

Ἠσύχασον. (τῇ δεικνύει πιστόλιον) Βλέπεις ὅτι δὲν ἔρχομαι ἀπροετοίμαστος. Θὰ τοὺς περιφρονήσω ὅλους — τὸν σύζυγόν σου καὶ ὅλην τὴν γενεάν σου πρὸς χάριν σου. Οὕτω λοιπὸν σὲ ἀσπάζομαι.

Κλαύδιος ρίπτων αὐτὸν εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς σκηνῆς.

Παυλίνα — ἰδὲ — ἐσώθης.

Βοζίντιος στρέφων τὸ πιστόλιον πρὸς τὸν Κλαύδιον.

Τολμᾷς, αἰσχρὲ, νὰ προσβάλλῃς τοιοῦτοτρόπως ἄνδρα ὡς ἐμέ;

Παυλίνα

"Αφες τὸν σύζυγόν μου, τὸν σύζυγόν μου! Βοζίντις — Κλαύδιε — ὄχι, ὄχι. (λυποθυμεῖ).

Κλαύδιος

Δὲν αἰσχύνομαι, ἀθλίε, ἀπατεῶν! Νὰ προσπαθῇς νὰ ἐκφοβίσῃς γυναῖκα! Ἄνδρε! — τρέμεις, — παρέβης τοὺς νόμους — γινώσκεις ὅτι τὰ ὅπλα σου εἶνε κίνδυνα, — τὸ θῆρος σου εἶνε θῆρος ἀγύρτου, οὐχὶ ἀνδρείου. Μὴ φοβῆται Παυλίνα, δὲν εἶνε κίνδυνος.

Βοζίντιος

Ἐπεθύμουν νὰ ᾔσουν εὐγενῆς, διότι τώρα εἶσαι κατώτερός μου — Χαίρετε, σὰς εὐχομαι εὐτυχίᾳ τὴν σελήνην τοῦ μέλιτος (κατ' ἰδίαν) δὲν θ' ἀποθάνω πρὶν ἐκδικηθῶ.

Κλαύδιος

Τὴν θλίβω εἰς τὰς ἀγκάλας μου — ὁ τελευταῖος ἐναγκαλισμός! Ποτὲ ἄ, ποτὲ πλέον δὲν θὰ στηριχθῇ ἡ ἀγαπητὴ αὐτῆς κεφαλὴ ἐπὶ τῆς καρδίας ἥτις ἐπρόδωκεν ἀντὶ νὰ προστατεύσῃ αὐτήν! Σιωπὴ — σιωπὴ! ἐν φίλημα — δυστυχής! Δὲν μοι τὸ ἀπαγορεύει τώρα περιφρόνησις ἐπὶ τῶν ὠχρῶν ἐκείνων χειλέων! ἐν φίλημα — οὕτω τελειώνει πᾶσα ἀνέμνησις τοῦ ἐγκλήματός μου! Εἶνε ἡ σφραγὶς ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἐλπίδος παρὰ τὸν ὁποῖον ὡς ἐκπεσὼν καὶ θρηνῶν ἄγγελος κἀθήταται αἰωνίως ἡ θλιβερά ἀνέμνησις! — ἀναπνέει — κινεῖται — ἔξυπνεῖ διὰ νὰ περιφρονήσῃ, νὰ μισήσῃ, ὅχι ὁμῶς καὶ νὰ φρικιάσῃ ὑπὸ τὴν ἀφῆν τοῦ βδελυροῦ ἔρωτός μου. (τοποθετεῖ αὐτὴν ἐπὶ καθίσματος) Αὐτοῦ — Τώρα εἶμεθα ξένοι!

Παυλίνα

Ὅλα παρήλθον — ἄκρα ἡσυχία — Πῶς, ὅλα εἶνε ὄνειρον; Εἶσαι καλὰ, δὲν ἔπαθες τίποτε — Δὲν σε ἀγαπῶ ἄλλῃ — εἶμαι γυνή. Καὶ — καὶ δὲν ἐχύθη αἷμα;

Κλαύδιος

Ὅχι, κυρία, ὄχι. Τὸ ἐγκλήματό μου δὲν μοι παρέσχε τὴν εὐτυχίαν νὰ κινδυνεύσω ὑπὲρ σοῦ. (εἰσέρχεται ἡ χήρα).

Χήρα

Ἐπῆγα παντοῦ, παιδί μου, εἰς ἀναζήτησίν σου· διατί ἔστειλες νὰ με ζητήσης;

Κλαύδιος

Ἐγὼ δὲν σε ἐζήτησα.

Χήρα

Ὅχι! Μάθε λοιπόν, ὅτι ὁ ταχυδρόμος σου ἐπέστρεψε.

Κλαύδιος

Τόσον ἐνωρίς; Ἀδύνατον.

Χήρα

Ναὶ, ἀπήντησεν εἰς τὸν δρόμον τοὺς γονεῖς τῆς κυρίας οἱ ὁποῖοι ἐπήγαίναν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Εἶπεν ὅτι ὁ κύριος Δεσαπέλ ἐθύμωσε τρομερὰ ὅταν ἐδιάβασε τὸ γράμμα σου. Θὰ ἔλθουν ἀμέσως καὶ ποῖός ἡξεύρει τί θὰ πάθῃς παιδί μου. ὦ! ἀρχίζω νὰ τρέμω! ἄ! κυρία μὴ τοὺς ἀφήσῃς νὰ τὸν κτυπήσουν — ἂν ἡξεύρες πόσον σε ἠγάπα.

Παυλίνα

Νὰ τὸν κτυπήσουν! ὄχι, κυρία, μὴ φοβεῖσαι. — Ὁ πατήρ μου! Πῶς θὰ τὸν ἴδω; πῶς θὰ ἐπιστρέψω εἰς Λυών; ὁ περίγελως ὅλης τῆς πόλεως! Σκληρὲ, σκληρὲ Κλαύδιε. (λίαν τεταραγμένη) Ἐφέρθης προδοτικῶς, κύριε.

Κλαύδιος

Τὸ γνωρίζω κυρία.

Παυλίνα κατ' ἰδίαν

(Ἄν τοῦλάχιστον ἐζήτηί συγχωρητὴν!) — Οὐδέποτε κύριε, θὰ σε συγχωρήσω.

Κλαύδιος

Οὐδέποτε ἐτόλμησα νὰ τὸ ἐλπίσω.

Παυλίνα

Ἀλλὰ τώρα εἶσαι σύζυγός μου, καὶ ὠρκίσθην νὰ — νὰ σὲ ἀγαπῶ.

Κλαύδιος

Ἀπατηθεῖσα ἔπραξες τοῦτο. Ἡ θρησκεία καὶ ὁ νόμος θὰ σὲ ἀπαλλάξωσιν τοῦ ὅρκου σου.

Παυλίνα

Θὰ μὲ τρελλάνῃ! Ἄν δὲν ἦτο τόσο ὑπερήφανος — ἂν μὲ παρεκάλει νὰ μείνω — σιωπὴ — σιωπὴ. Ἀκούω τοὺς τραχοὺς τῆς ἀμείξης. Κύριε — Κλαύδιε, ἔρχονται· δὲν ἔχεις τίποτε νὰ προσθέσῃς τώρα ὅτε εἶνε ἀκόμῃ καιρός; Ταχέως — Ὁρίλῃσαν.

Κλαύδιος

Ἔχω μόνον νὰ σὲ συγχαρῶ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν σου. Ἴδού οἱ γονεῖς σου. (Εἰσέρχονται ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Δεσαπέλ μετὰ τοῦ συνταγματάρχου Δάμα)

Κύριος Δεσαπέλ

Παιδί μου! παιδί μου!

Κυρία Δεσαπέλ

Ἀγαπητή μου Παυλίνα! — Τί βυρκὰ καλύβη! Δός μοι γρατὰ ἕνα καίθισμα — Θὰ λιποθυμήσω — Χωρὶς ἄλλο — Τί θὰ εἶπῃ ὁ κόσμος; Εἶσαι τρελλὴ κόρη μου. Δὲν γνωρίζεις τί ὑποφέρει ἡ μητρικὴ καρδία.

Δάμας

Χά χά! εὐγενέστατε πρέγκιψ. Λυποῦμαι βλέπων εἰς τοιαύτην κατάστασιν ἄνδρα τῆς τάξεώς σου. Φοβοῦμαι ὅτι ἡ ὑψηλότης σου θὰ σταλῇ εἰς τὰς φυλακάς.

Κλαύδιος

Σκῶπτε, κύριε, σκῶπτε· ἐγὼ ἐφέρθην ἐπεικῶς πρὸς σὲ καθ' ἣν στιγμὴν ἦσα ἄοπλος — Εἶμαι καὶ ἐγὼ εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τώρα. Ὁ μὴ δυνάμενος ν' ἀπολογηθῇ διὰ τὸ ἔγκλημά του εἶνε ὄντως ἀπροστάτευτος.

Δάμας

Ἔχει τι τὸ εὐγενές ὁ παινοῦργος.

Κύριος Δεσαπέλ

Ποῦ εἶνε ὁ ἀπατεών; — Εἶσαι τόσο ἀναίσχυντος, προδότα; Τολμᾷ νὰ παρουσιασθῇς ἐνώπιον τοῦ πατρὸς τῆς κόρης τούτης;

Κλαύδιος

Ῥάπισόν με, ἂν θέλῃς — Εἶσαι πατὴρ τῆς.

Παυλίνα

Ὅχι, ὄχι, πρὸς χάριν μου· οἶονδ' ἂν εἶνε τὸ ἔγκλημά του ἐφέρθῃ εὐγενῶς πρὸς ἐξιλέωσίν του.

Κυρία Δεσαπέλ

Εὐγενῶς; Ἐτρελλάθης, κόρη μου; Δὲν σὲ ὑποφέρω πλέον — νὰ δυσφημήσῃ τὴν οἰκογένειάν σου! — Εὐγενῶς! "Α ἀποτρόπαιε, οὐτιδανέ, ἡλίθιε, ἄσχημε!

Δάμας

"Ασχημος! Ἀλλὰ χθὲς ἀκόμη ἦτον ὠραίος!

Παυλίνα

Αὕτη εἶνε ἡ καλύβη του, κυρία, οὗτος δὲ σύζυγός μου. Σεβάζεσθαι τὴν θυγατέρα σου, ἢ αὐτὴν μόνην κατηγορήσαν.

Κυρία Δεσαπέλ

Σὺ — Σὺ — "Α θὰ πνιγῶ.

Κύριος Δεσαπέλ

Εἶνε ἄσκοπον κύριε, νὰ ἐπιπλήξῃ τις ἀνθρώπον τῆς συνειδήσεώς σου — περκατεῖται πάσης ἀξιώσεως ἐπὶ τῆς κόρης ταύτης;

Κλαύδιος

Ναί. (τῷ ἐγχειρίζει ἔγγραφον) Ἴδου ἡ συγκατάθεσίς μου διὰ τὸ διαζύγιον, — ἡ πλήρης ἐξομολόγησίς μου περὶ τοῦ θάλου ὅστις ἀκυροῖ τὸν γάμον. Ἡ θυγάτηρ σου ἠδικήθη αἰσχυρῶς — Τὸ ὁμολογῶ κύριε· ἀλλὰ θὰ σοὶ ὁμολογήσῃ ἡ ἰδίᾳ, ὅτι, ἂν ἦς στιγμῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν καλύβην ταύτην, ἀνέλαβον τὴν πρῶτην μου θέσιν, καὶ ἐσεβάσθην τὴν ἰδικήν της. Σοὶ τὴν παραδίδω ἀγνὴν καὶ ἄσπιλον ὡς ἦτο χθὲς καθ' ἣν στιγμὴν ἠυλόγησες αὐτήν. Τὰ κατ' ἐμὲ θὰ σὰς ἀπκλλάξω τῆς παρουσίας μου διὰ παντός. Ἀπόπεμπτος καὶ ἐγκληματίας, θὰ φύγω μακράν, εἰς ξένην γῆν, ὅπου θὰ δυνηθῶ νὰ θρηνηθῶ τὸ ἀμάρτημά μου, καὶ νὰ δεηθῶ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίης τῆς θυγατρὸς σου. Ὑγιαίνετε, ὑγιαίνετε ὅλοι, διὰ παντός!

Χήρα

Κλαύδιε, Κλαύδιε ποῦ ἀφίνεις τὴν γραῖαν μητέρα σου; Δὲν σὲ ἔφινε ἐκείνη εἰς τὴν λύπην σου — ὄχι, οὔτε εἰς τὴν ἐνοχλήν σου. Δὲν ὑπάρχει διαζύγιον δυνάμενον νὰ χωρίσῃ τὴν μητέρα ἀπὸ τὸν υἱὸν της.

Παυλίνα

Ἡ δυστυχὴς αὕτη χήρα μὴ διδάσκει τὸ καθήκόν μου. "Οχι, μητέρα — ὄχι, διότι τώρα εἶται καὶ ἰδική μου μητέρα — Οὐδεὶς νόμος, ἀνθρώπινος ἢ θεὸς δύναται νὰ χωρίσῃ τὴν σύζυγον ἀπὸ τῶν θλίψεων τοῦ συζύγου. Κλαύδιε — Κλαύδιε — τὰ πάντα ἐλησμόνησα — τὰ πάντα ἐσυγχώρησα — Εἶμαι διὰ παντός ἰδική σου!

Κυρία Δεσαπέλ

Τί ἀκούω; ἢ ἔλα μαζί μου, ἢ μὴ παρουσιασθῇς ποτὲ ἐνώπιόν μου.

Κύριος Δεσαπέλ

Ἡμεῖς οὐδέποτε σὲ ἐκκακομεταχειρίσθημεν, καὶ μᾶς ἐγκαταλείπεις χάριν αὐτοῦ;

Παυλίνα ἐπιστρέφουσα πρὸς τὸν πατέρα της.

Ὡ ὦχι—ἀλλὰ, θὰ τὸν συγχωρήσετε· θὰ ζήσωμεν μαζί—θὰ ᾔνε υἱὸς σῆς.

Κύριος Δεσπότης

Ποτέ! Νὰ ἀκολουθήσῃς αὐτὸν καὶ νὰ ἐγκυτταλείῃς τοὺς γονεῖς σου! Ὁ εἰλὸς τοῦ θὰ ᾔνε ἰδικὸς σου, — ἡ περιουσία τοῦ ἰδική σου — καὶ ἡ τύχη τοῦ τύχη σου. Δὲν θὰ πλουτίσῃς ἔτιμον ἄνδρα ὁ πλοῦτος τὸν ἄποδον δι' ἐντίμου ἐργασίας ἀπέκτησας.

Παυλίνα

Ἦθελες σύζυγον ζῶσαν ἐν τρυφῇ καὶ πολυτελείᾳ ἐνῷ ὁ σύζυγός της κοπιᾷ καὶ ἐργάζεται; Μαζί σου, Κλαύδιε, μαζί σου· δὲν δύνασαι μὲν νὰ μοι δώσης πλοῦτῃ καὶ τιμᾷ, — ἀλλὰ δύνασαι νὰ μοι προσφέρῃς εἰλικρινῆ καρδίαν. Θὰ ἐργασθῶ, θὰ ὑπομείνω, θὰ σὲ ἀνακουφίσω, καὶ ποτέ, ποτέ τὰ χεῖλη ταῦτα θὰ σ' ἐπιπλήξωσι διὰ τὸ παρελθόν.

Δάμας

Μὰ τὸν Θεὸν θὰ μὲ πᾶρῃ τὸ παρόνοιο!

Κλαύδιος

Αὕτη εἶνε ἡ σκληροτέρα μου δοκιμασία. Ὅποιαν εὐγενῆ καρδίαν ἠδίκηται. — Μὴ φοβοῦ κύριε· δὲν ἀπεσκληρόνηθην ἐπὶ τοσούτῳ. Δὲν θὰ τῇ ἀρπάξω ἐρωτὴ ἀγιώτερον τοῦ ἰδικοῦ μου. Παυλίνα! — Ἀγγελε ἀγάπης καὶ ἐλέους! Ἡ ἀνέμνησίς σου θὰ μὲ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ἀρετὴν. Δυνατὸν ὁ σύζυγός — ὅσον ὠραίας καὶ εὐγενούς ὑπάρξεως, νὰ εἶνε εὐτελοῦς κατὰγωγῆς (οὐδὲν τὸ ἐνοχλοῦν εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς θεῆς προνοίας!) — πρέπει ὅμως νὰ εἶνε τοιοῦτος, ὥστε νὰ δύνηται νὰ σὲ ἀτενίσῃ χωρὶς νὰ ἐρυθριᾷ — νὰ μὴν αἰσθάνηται τύψιν συνειδότος διὰ τὸν ἐρωτὴ σου, καὶ ὅστις περιπτύσσων σε διὰ τῶν βραχιόνων τοῦ νὰ λέγῃ — εἰδὲ δὲν ὑπάρχει δόλος! — Δὲν εἶμαι τοιοῦτος ἐγὼ!

Δάμας (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Κλαύδιον.)

Εἶσαι εὐγενὴς ἐν τούτοις, καὶ θὰ εἴγινεσθαι λαμπρὸς στρατιώτης. Κατατάχθητι εἰς τὸ σύνταγμά μου. — Ἐλαβὼν ἐπιστολὴν τοῦ διευθυντηρίου — ὁ νέος μας στρατηγὸς ἀναλαμβάνει τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατοῦ τῆς Ἰταλίας — Διστάχθην νὰ τὸν συναντήσω εἰς Μασσαλίαν — ἀναχωρῶ σήμερον· ἂν θέλῃς, ἐλθέ μετ' ἐμοῦ.

Κλαύδιος

Τὴν χάριν ταύτην ᾔθελον σὲ ζητήσαι ἂν ἐτόλμων. Κατάταξόν με εἰς πᾶς μᾶλλον ἐπικινδύνους θέσεις. — Ἐκεῖ ὅπου ἡ Γαλλία ἀπαιτεῖ τὰς μεγαλητέρας θυσίας.

Δάμας

Ἔσο βέβαιος ὅτι δὲν θὰ φεισθῶ τῆς ζωῆς σου.

Κλαύδιος

Υγίαινε μητέρα! Τὴν εὐχὴν σου! Θὰ σὲ ἴδω καὶ πάλιν, θὰ ἐπιστρέψω καλλιτέρας πρίγκιπος, ἄνθρωπος οὗτις διὰ τῶν εὐγενῶν κατωρθωμάτων τοῦ θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ὑψηλοφρονῇ. Σὺ δέ! σὺ! ἡ τόσον παραφύρως λατρευθεῖσα!

καὶ πόσον ἐνόχως προδοθεῖτα — δὲν ἀπωλέσθησαν εἰσέτι τὰ πάντα! —
διότι ἡ ἀνέμνησίς σου τοῦλάχιστον θὰ ᾔνε κτῆμα μου μέχρι θανάτου! —
"Αν ζήσω, τὸ ὄνομα ἐκείνου τὸν ὅποιον ποτὲ ἠγάπητας δὲν θὰ μείνῃ κλη-
δωμένον. "Αν δὲ πέσω ἐν τῷ μέσῳ τῆς σφαγῆς, καὶ τοῦ ἀλλαλαγμοῦ τῆς
μάχης, τοῦ τελευταίου μου στεναγμοῦ θὰ συμμετάσχῃ ὁ ἔρως καὶ ὁ θάνατος!
Πλειότερα, πλειότερα ἐπεθύμουν νὰ σοὶ εἶπω! — Νὰ δεηθῶ — νὰ εὐλογή-
σω! "Αλλ' ἔχι — ὅταν καταστῶ ὀλιγώτερον ἀνέξιος, θὰ τὰ προφέρω εἰς τοὺς
οὐρανοὺς! — Δὲν δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ (στρέφει πρὸς τὸν Δεσαπέλ). Συγγ-
νώμην, κύριε. — Εἶνε ὁ τελευταῖος ἀποχαιρετισμός μου — ὑγίαινε (ἐξέρχεται.)

Δάμας

Πηγαίνω μαζί σου. Ἡ Γαλλία θὰ μὲ εὐγνωμονῇ διὰ τοῦτο (ἐξέρχεται.)

Παυλίνα (Ἀφίησιν τοὺς βραχίονας τοῦ πατρὸς τῆς.)

Κλαῦδιε! — Κλαῦδιε! — σύζυγέ μου.

Κύριος Δεσαπέλ

"Εχεις τὸν πατέρα σου ἀκόμα.

ΠΡΑΞΕΙΣ Ε.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Παρεῖα. — Εἰσέρχεται πρῶτος, δεῦτερος καὶ τρίτος ἀξιωματικός.

Πρῶτος Ἀξιωματικός

Ἰδοὺ τέλος πάντων ἐφθάζαμεν εἰς Λυὼν, μετὰ τοῦ ἀνδρείου καὶ γηραιοῦ
Δάμα, εἰς τὴν γενέθλιον χώραν του.

Β΄ Ἀξιωματικός

Προήχθη κατὰ ἓνα βαθμὸν ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐκ Λυὼν ἀναχωρήσεως.
Αἱ πατριώτισσάς του πρέπει νὰ καυχῶνται διὰ τὸν ῥωμαλέον στρατηγὸν
Δάμαν.

Γ΄ Ἀξιωματικός

Εἶνε ταχεῖα ἡ προαγωγή εἰς τὸν γαλλικὸν στρατόν. Ὁ μυστηριώδης ἐ-
κεῖνος Μοριέ, — ὁ ἔρως τῆς Λοδὴ καὶ εὐνοούμενος τοῦ ἀρχιστρατῆγου, προ-
ήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ συνταγματάρχου ἐν δικστήματι δύο καὶ ἡμίσεος
ἐτῶν. (Εἰσέρχεται ὁ Δάμας ὡς στρατηγός.)

Δάμας

Καλημέρα σας κύριοι. Ἐλπίζω ὅτι θὰ διασκεδάσετε κατὰ τὴν βραχείαν
ἐν Λυὼν διαμονήν μου. Εἶνε λαμπρά πόλις, εὐρίσκω μεγάλην πρόοδον, ἀφ'
αὐτοῦ ἀνεχώρησα. Ἀληθῶς αἰσθάνεται τις εὐχάριστον γηράσκων ὅταν τὰ

παρερχόμενα-ἐπὶ ἐπιφέρουσι τὴν εὐημερίαν τῆς πατρίδος μας. Μήπως εἶδατε τὸν Μοριέ;

A'. Ἀξιωματικός

"Οχι· πρὸ ὀλίγου ὠμιλοῦμεν περὶ αὐτοῦ.

B'. Ἀξιωματικός

Μὲ συγχωρεῖτε, στρατηγέ, δύνασθε νὰ μᾶς εἴπητε τίς πράγματι εἶνε ὁ Μοριέ οὗτος;

Δάμας

Τίς εἶνε! — δικτί; Συνταγματάρχης εἰς τὸν γαλλικὸν στρατόν.

Γ'. Ἀξιωματικός

Ναί, ἀλλὰ τί ἦτο πρὶν;

Δάμας

Κανένα παιδάκι ὑποθέτω μὲ μακρὰ φορέματα.

A'. Ἀξιωματικός

Χὰ, γὰ. Πάντοτε ἀστεῖος ὁ στρατηγός.

B'. Ἀξιωματικός (πρὸς τὸν Γ'.)

Φαίνεται ὅτι θυμώνει ὁ στρατηγός ὅταν τὸν ἐρωτῶσι περὶ αὐτοῦ. — "Εχετε καμμίαν διαταγὴν στρατηγέ.

Δάμας

Οὐδεμίαν. Ὑγίαινε. (Ἐξέρχονται ὁ B' καὶ ὁ Γ'. ἀξιωματικός.) Οἱ σύντροφοί μας εἶνε πολὺ περίεργοι. Ὁ δυστυχὴς Μοριέ εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῆς περιεργείας των.

A'. Ἀξιωματικός

Ἐνδιαφέροντος μᾶλλον στρατηγέ. Ἡ διαρκὴς μελαγχολία, ὁ μονήρης βίος του, τὸ ἀτρόμητον θάρρος του, ἡ καταπληκτικὴ προαγωγή του ἐν τῷ στρατῷ — ἡ πρὸς αὐτὸν φιλική σας, ἡ εὐνοία τοῦ ἀρχιστρατήγου — ταῦτα πάντα συντείνουν εἰς τὸ νὰ καταστήσωσιν αὐτὸν ἀντικείμενον γενικῆς ὀμιλίας καὶ θαυμασμοῦ. Ἀλλὰ ποῦ εἶνε στρατηγέ. Δὲν τὸν εἶδον σήμερον.

Δάμας

Θὰ σοὶ εἴπω ἓνα μυστικὸ λοχαγέ. Ὁ νέος μου φίλος ἦλθε μαζί μου εἰς Λυὼν, ἐλπίζων νὰ εἶδῃ ἓνα θαῦμα.

A'. Ἀξιωματικός

Ἐνὰ θαῦμα!

Δάμας

Ναί θαῦμα! ἦτοι γυναῖκα πιστήν.

A'. Ἀξιωματικός

"Ω ὑπόθεσις ἐρωτική!

Δάμας

Ἀκριβῶς. Ἄμα εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν, μὲ ἀπεχαιρέτισεν, ἐπήδησεν ἐκ

τοῦ ἵππου καὶ στοιχηματίζω ὅτι τώρα ἐρωτᾷ πάντα γνωρίζοντα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, εἴαν ἡ κυρία ἐκείνη ἐμμένει ἀκόμη πιστῇ εἰς τὸν ἐρωτὰ της!

Α' Ἀξιωματικὸς

Τῷ εὐχομαι ἐπιτυχίαν! — καὶ δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦτου. — Ὁ ἀνδρεῖος συνταγματάρχης Μοριέ, ὁ ἥρως τῆς Λοδῆ δύναται νὰ ἐκλέξῃ τὴν σύζυγόν του ἐκ τῶν μᾶλλον ὑπερηφάνων οἰκογενειῶν τῆς Γαλλίας.

Δάμας

Ἄν ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι συστατικόν, ἡ κυρία ἐκείνη καὶ ἡ κόρη της ἔχουν ἀρκετήν. Ἀκουσον, λοχαγέ, ἂν κατὰ τύχην συναντήσης τὸν Μοριέ, εἰπὲ αὐτῷ ὅτι θὰ μὲ εὔρῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Α' Ἀξιωματικὸς

Προθύμως στρατηγέ. (ἐξέρχεται)

Δάμας

Τώρα πρέπει νὰ ἴδω τοὺς Δεσαπέλ διὰ νὰ ἀναγγεῖλω τὰ τῆς ἐπισκέψεώς μου εἰς τὸν νέον μου συνταγματάρχην, ᾧ! — ὁ κύριος Βοζίντιος (εἰσέρχεται ὁ Βοζίντιος) Καλ' ἡμέρα κύριε Βοζίντιε, πῶς ἔχεις;

Βοζίντιος (κατ' ἰδίαν)

Ὁ Δάμας! ἀτυχία! — ἂν ἡ ἐκστρατεία τῆς Ἰταλίας ἐπλήρωσε τὰ θυλάκια του ὅλ' ματαιώσει τὸν σκοπὸν μου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιτυχίας. (Μεγαλοφώνως) Προσκυνῶ στρατηγέ, — αὐτὸς εἶνε νομίζω ὁ νέος βαθμὸς σου! Πότε ἔφθασες;

Δάμας

Μόλις πρὸ μιᾶς ὥρας. Ἐ, λοιπὸν πῶς ἔχει ἡ οἰκογένεια Δεσαπέλ. Σὲ ἐσυγχώρησαν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνην τοῦ νέου Μελνότου; Εἶχες νομίζω τὴν εὐράν σου εἰς τὸ τέχνασμα ἐκεῖνο, — ἔ;

Βοζίντιος

Ὅχι τόσο, ὅσον νομίζεις! Μὲ εἶχον ἀπατήσει, ἀλλὰ τώρα ἐδιορθώθησαν ὅλα. Τί ἀπέγεινεν αὐτός; Δὲν πιστεύω νὰ κατετάχθῃ εἰς τὸν στρατὸν δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον ὄνομα εἰς τὰ βιβλία.

Δάμας

Δὲν γνωρίζω τίποτε περὶ τοῦ Μελνότου· ὅπως εἶπες ποτὲ δὲν ἤκουσα τὸ ὄνομά του εἰς τὸν στρατὸν.

Βοζίντιος

Ἐ! δὲν ἐνυμφεύθης στρατηγέ;

Δάμας

Ἐχω ὕψος ἐγγάμου; — Ὅχι χάριτι θεῶν! ἡ τέχνη μου εἶνε νὰ κάμνω χήρας, ὅχι συζύγους.

Βοζίντιος

Πρέπει νὰ ἤύρατε πολλὰ λάφυρα εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἡ Παυλίνα εἶνε κληρονόμος σου, δὲν εἶν' ἀληθές;

Δάμας

Αχφορα! "Οχι ἐγώ! Κληρονόμος τίνος πράγματος; Δύο ὁδοιπορικῶν σάκκων, ἐνὸς ἐπανωφορίου, τεσσάρων ἵππων, τριῶν ξιφῶν καὶ δύο ζευγῶν πιστολίων! Αχμπρά περιουσία διὰ κόρην.

Βοζίντιος κατ' ἰδίαν

Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος. (μεγαλοφωνῶν) Χά! χά! Αὐτὴ εἶνε πραγματικῶς ὅλη σου ἡ περιουσία στρατηγέ; Ἐνόμιζαν ὅτι ἡ Ἰτκλίζ ὅχι ἦτο δεύτερον Μεξικόν διὰ τὸν στρατάν.

Δάμας

Αὐτὸ εἶνε παιγνίδι. Ἐγὼ δὲν ἤμην ἀπὸ τοὺς τυχηρούς. Ὁ φίλος μου Μυριέ οἰκονόμησεν ἀρκετὰ. Ὁ ἀρχιστράτηγος ἐφρόντιτε περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς εἶνε ὀλιγαρκὴς καὶ πολὺ οἰκονόμος — ὅχι ὅπως οἱ ἄλλοι στοχτιῶται οἱ ὅποιοι ἐσκορποῦσαν τὰ χεῖματά μας, τὸσον ἀσυλλόγιστα ὡς νὰ ἦτο γαλλικὸν αἷμα.

Βοζίντιος

Καλὰ, δὲν μὲ μέλλει! Μὲ τὴν Παυλίναν δὲν ἔχω ἀνάγκην περιουσίας. Ξεύρεις στρατηγέ, ὅτι ἡ ὥρχια ἐξαδέλφη σου συγκατετέθη ἐπὶ τέλους νὰ ἀνταμείψῃ τὴν μακρὰν καὶ ἐνθερμον ἀφοσίωσίν μου;

Δάμας

Σέ! — Τί δικάβολο! αὕτη εἶναι ἤδη πανδρευμένη! Δὲν ὑπάρχει διαζύγιον;

Βοζίντιος

Ναί, ἀλλὰ σήμερον θὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ ἀναγκαζία μέτρα, — σήμερον ὅχι ὑπογράψῃ τὸ συμβόλαιον δυνάμει τοῦ ὁποίου θὰ γίνῃ σύζυγός μου ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀκυρώσεως τοῦ πρώτου αὐτῆς γάμου.

Δάμας

Αὐτὰ εἰν' ἀληθῶς θαύματα! Τίποτε ὀλιγώτερον! δὲν ἔχω καμμίαν ἐμπιστοσύνην! — ὅχι.

Βοζίντιος

Χαῖρε στρατηγέ.

(Καθ' ἣν στιγμήν ἐξέρχεται ὁ Βοζίντιος εἰσέρχεται ὁ κύριος Δεσαπέλ).

Κύριος Δεσαπέλ

"Ω φίλτατε, Βοζίντιε. "Α; ὑπάρχωμεν ἀμέσως εἰς τὸν συμβολαιογράφον.

Δάμας πρὸς τὸν Δεσαπέλ

Τί κάμνεις ἐξαδέλφε;

Κύριος Δεσαπέλ

Καλῶς ἦλθες, Δάμα. Ἐλα εἰς τὸ σπίτι σε παρκαλῶ, ἡ σύζυγός μου ὅχι χαρῇ πολὺ νὰ σε ἴδῃ.

Δάμας

"Η σύζυγός σου — τὴν εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλωσύνην της! Ἀλλὰ ὁρῶμε

Εάνων αὐτὸν κατ' ἰδίαν) Τί ἀκούω; Ἀλήθειαν συγκατατέθη ἡ θυγάτηρ σου νὰ λάβῃ διαζύγιον; καὶ ὅτι θὰ νομφρευθῇ τὸν κύριον Βοζίντιον;

Κύριος Δεσαπέλ

Βεβαίως! τί κακὸν εὐρίσκεις εἰς τοῦτο; Νέος εὐγενεὺς κατὰγωγῆς, πλούσιος καὶ ἐντιμος. Δὲν εἶμεθα τόσων ὑπερήφανοι, ὅπως ἄλλοτε, καὶ αὐτὴ ἡ κόρη ἡ σύζυγός μου ἤρχισε νὰ βαρύνεται τοὺς πρίγκιπας καὶ τοὺς εὐγενεῖς!

Δάμας

Ἀλλ' ἡ Παυλὶνα ἡγάπη περιπαθῶς τὸν νέον ἐκείνον.

Κύριος Δεσαπέλ λαμβάνων ταμδιάκον

Τοῦτο πρὸ δύο καὶ ἡμίσεος ἐτῶν.

Δάμας

Ἀκριβῶς. Κακόμοιρος Μελνότε.

Κύριος Δεσαπέλ

Ἄς μὴ γίνεταί λόγος περὶ τοῦ ἀπατεώνοῦ ἐκείνου. Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀπέθανεν ἢ θ' ἀνεχώρησεν ἐκ Γαλλίας. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἂν ἦτο κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ἔπρεπε νὰ χαρῇ βλέπων ὅτι, διὰ τοῦ ἐντίμου τούτου καὶ καταλλήλου γάμου θὰ δυνήθῃ ἡ θυγάτηρ μου νὰ λησμονήτῃ τὰ δεινὰ τῆς καὶ τὸ ἔγκλημα τοῦ.

Δάμας

Ἄν ἐτελίωσαν ὅλα δὲν ἔχω νὰ εἶπω τίποτε· ὁ Κύριος Βοζίντιος μὲ εἶπεν ὅτι τὸ συμβόλαιον θὰ ὑπογράψῃ σήμερον.

Κύριος Δεσαπέλ

Εἰς τὴν μίαν ἀκριβῶς. Θέλεις νὰ παρκαταθῇς ὡς μάρτυς;

Δάμας

Ἐγώ! — Ὁχι. Δηλαδή — ναι, βέβαια! — Εἰς τὴν μίαν θὰ ἔλθω εἰς τὸ σπίτι.

Κύριος Δεσαπέλ

Λοιπὸν, καλὴν ἐντάμωσιν — ἐλθέ Βοζίντιε.

(Ἐξέρχεται ὁ Βοζίντιος καὶ ὁ Κύριος Δεσαπέλ.)

Δάμας

Ὅστις ἐμπιστεύεται τὴν καρδίαν του εἰς γυναῖκα εἶνε χαρμιλέων βουκαλιζόμενος μὲ κενὰς ἐλπίδας. Ἡ ζωὴ του εἶνε μετέωρος — ἀκμάζει ἢ φθίνει, ἄλλοτε μὲν προσφύκει ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, ἄλλοτε δὲ καταθροωσκόμενος ὑπὸ τῆς ζήλοισι καὶ ὀχρῶν ὑπὸ ἀπελπισίας — ὡς κύρξ μεταβάλλεται ἀπὸ βορρᾶ εἰς νότον, — ἀπὸ ψύχους εἰς θάλπος. ὦ γυνή! γυνή! Ὀλίγων μόνον ἀμαρτημάτων σου ἔπρεπε νὰ φέρῃς τὴν εὐθύνην! Εἰς τοιαύτας παραφορὰς ὑπέπεσεν ἕνεκα σοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὥστε ἀπαιτοῦνται ὅλων τῶν ἀγγέλων τὰ δάκρυα διὰ νὰ ἐξαλείψωσι τὴν ἀνέμνησιν των. (Εἰσέρχεται ὁ Κλαύδιος ὀχρὸς καὶ τεταραγμένος)

Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σοὶ τὸ εἶπω! ἤκουσας. Τὸ ἀπελπιστικώτερον.

Κλαύδιος

Ναί.

Δάμας

Ήύχασον ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ὥραται!

Κλαύδιος

"Αἴται! ὁ κόσμος ὅλος κατέπεσεν εἰς τοὺς πόδας μου! αὕτη ἦτο ὁ ἰδικός μου κόσμος· ἐπλήρου τὸ σύμπαν, ἐρειδία κατὰ τὴν ἀνατολήν — περιεπάτει ἐπὶ τῆς γῆς μας — κατεῖχε τὴν καρδίαν μου — ἦτο ἡ γλυκεῖα ἐλπίς τοῦ βίου μου — Τὸ παρελθὸν τῇ ἀνῆκε, τὸ δὲ μέλλον, τὸ μέλλον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὠνειροπόλουν, περιέδωκλθεν ἡ μορφή της. Ἀπωλέσθη ἡ ἐλπίς παρῆλθεν ἡ ἀνέμνησις. Ἀπιστος εἶνε ἡ Παυλίνα! Ἀπὸ τοῦδε τὸ σύμπαν εἶνε ἔρημον.

Δάμας

"Ελπιζε ἀκόμη!

Κλαύδιος

"Ελπίζω ναί — μία μόνη ἀπέμεινεν ἐλπίς — τοῦ στρατιώτου ὁ τάφος! Ἡ δόξα ἀπέθανε μετὰ τοῦ θανάτου· ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν θέσιν τῆς Παυλίνας κατέχει τὼρα ὁ θάνατος! (μετὰ πῦσιν) Ἀλλὰ μήπως μὲ ἠπάτησαν! ἐπίστευσα τὴν διαδοθεῖσαν φήμην· ἡ φήμη εἶνε ἀπατηλή· ἔσπευσα πολύ; ποῖον εἶδες Δάμα;

Δάμας

Τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἀντεραστὴν σου· ὁπλίτου νὰ ἀκούσῃς τὴν ἀλήθειαν.

Κλαύδιος

Οὐδέποτε θὰ μάθῃ πόσον περιπλοῦς τὴν ἡγάπων. Ἡ εὐτπλαγχνος ἐκείνη νῦξ ἡ διὰ χρυσῶν ὀνείρων παρηγοροῦσα τὴν ἡμέραν συνεδέθη ἀπὸ τοῦδε μετὰ τῆς συμφορᾶς! Χαίρετε χρυσαῖ ἐλπίδες καὶ τὸν κόσμον ὃς καλύψῃ τὼρα νῦξ παντοτεινή! ὦ! νὰ ἀφυπνισθῇ τις ἐκ τῆς ἀπατηλῆς λήθης, νὰ ἴδῃ τὸν ἥλιον καὶ νὰ μάθῃ ὅτι αὕτη ἀνήκει εἰς ἄλλον!

Δάμας

"Εσο ἀνὴρ!

Κλαύδιος

Ἢρακι! Ὁ πόνος συμφορᾶς ὥς ἡ ἰδική μου μάς λέγει ὅτι εἴμεθα ἄνθρωποι!

Δάμας

Ἦτο ἀναξία σοῦ ἡ ἀπιστος.

Κλαύδιος

Σιώπα! Λέξιν ἐνκντίον της. Διὰ ποῖον λόγον νὰ τηρήτῃ πίστιν, ἐπὶ τόσον χρόνον κατὰ τὸν ὁποῖον διετελεῖ εἰς παντελῆ ἀγνοίαν περὶ ἐμοῦ; διὰ ποῖον λόγον νὰ ἀφιερῶσθαι τὴν ἀγνὴν καὶ παρθενικὴν της καρδίαν εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἐπρόδωκεν αὐτήν; "Ω ὄχι. Δὲν εἶνε ἀξία μορφῆς! Θὰ μοι ἦτο ὀδυνηρότερον νὰ θεωρήσω αὐτὴν ἀναξίαν, παρὰ νὰ ἦμαι, ὅ,τι εἶμαι! Σήμερον — σήμερον! Τὴν τόσον ἀνυπομόνως περιμενομένην ταύτην ἡμέραν ἐξέλεξεν

ἡ ψυχὴ μου ἐκ τοῦ χρόνου ὅλου ὥς εὐδαίμονα καὶ εὐτυχῇ! Σήμερον! Ἄν ἡδυνάμην νὰ τὴν ἴδω, ἀγνώριστος, μίαν φορὰν ἀκόμη, ἀλλὰ ν' ἀκούσω τῆς φωνῆς της — διότι ἡ ἡχώ τῆς μουσικῆς της θὰ μετρῶσθαι τὴν φρίκην τῆς καταστροφῆς ἐν τῇ σιωπῇ.

Δάμας

Αὐτὸ εἶνε εὐχολον! Ἐλα μαζί μου εἰς τὸ σπίτι· ἡ στολὴ σου — ὁ μύσταξ τὸν ὅποιον ὁ χρόνος καὶ οἱ κόποι μετέβαλον εἰς φαῖον — τὸ ὄνομα τὸ ὅποιον φέρεις — ἡ πεποίθησις ὅτι ἀνεχώρησες, ταῦτα πάντα θ' ἀποδιώξωσιν πᾶσαν ὑποψίαν — Μεῖνε ἀγνώστος — Ἐλα, ἔλα, πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀκόμη ἐλπίς. Ἡ Παυλίνα εἶνε ἀκόμη τόσον νέα. Ἴσως οἱ γονεῖς της ἀπατηθέντες ἀπὸ τὸν ψευδῆ ἐκείνον ἔρωτα, τὴν ἠνάγκασαν νὰ ἔλθῃ εἰς δευτέρον γάμον.

Κλαύδιος

Ὅχι, μὴ μὲ δίδῃς ἐλπίδας. Δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ ὑποφέρῃ καὶ δευτέραν πτῶσιν ἐκ τοιούτου οὐρανοῦ! Μία ἀκτίς ἡλίου δύναται νὰ θρκύσῃ τὸν πάγον καὶ τότε τετέλεσται! Ἐλλεῖπει, ὦ Δάμα, τὸ θάρρος ἀπὸ τὸν ἄνδρα. Ὁ οὐτιδανότερος δοῦλος ὁ ἀνάνδρως φεύγων τὸν κίνδυνον δύναται τῶρα νὰ μὲ περιφρονήσῃ. Ὅταν τὸ πρῶτον ἔχασα αὐτὴν, Δάμα, τὸ ὑπέφερα, δὲν εἶνε ἀληθές; Εἶχον, ἀκόμη ἐλπίδας. — Ἀλλὰ τῶρα ἐγὼ — ἐγὼ — (ρήγνυται εἰς ἀγωνίαν λύπης.)

Δάμας

Πῶς, σύντροφε, ὅλαι ὁμοῦ αἱ γυναῖκες ὅσαι διὰ τοῦ μειδιχμῆτός των κατέστρεψαν εὐγενεῖς καρδίαις εἶνε ἀνάξικαι τοιούτων δακρύων.

Κλαύδιος

Περὶ ἤλθον ὅλα — Λησμονήσέ τα — Εἶμαι ἑτοιμός. Δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ βίῳ μεγαλητέρα ὀδύνη. Τὸ νέφος διερρήγῃ εἰς θυελλώδη βροχὴν, καὶ μόνος ἐγὼ μετὰ τοῦ οὐρανοῦ ἴσταμαι ἐν τῷ μέσῳ τῆς καταστροφῆς.

Δάμας

Καὶ αὐτὸ τὸ πρόσωπόν του ἡλλοιώθη· καρδίαν πονοῦσα ἐπιφέρει ταχεῖαν ἀλλοίωσιν! — Ἐλθέ, Κλαύδιε, θάρρος, θὰ τὴν ἴδῃς καὶ πάλιν.

Κλαύδιος

Θὰ τὴν ἴδω! καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἀπλὴν φράσιν περιέχεται πάθος τὸ ὅποιον μεταβάλλει εἰς χῶς τὴν δύναμιν ὅλην τοῦ λογικοῦ.

Δάμας

Ὁ καιρὸς παρέρχεται. Ἐλθέ, ἐλθέ, διὰ νὰ μὴ φθίσωμέν πολὺ ἀργά.

Κλαύδιος

Δύο λέξεις φοβεραί. «Πολὺ ἀργά». Ἐμπρὸς ἐν βλέμμα ἀκόμη, καὶ τότε...

Δάμας

Τὴν λητρουεῖς.

Κλαύδιος

Τὴν λησμονῶ! Ναί, — διότι ὁ θάνατος ἐπιφέρει τὴν λήθην (ἐξέρχονται)

ΣΚΗΝΗ Β'.

(Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Δεσαπέλ. Ἡ Παυλίνα κάθηται περὶ λυτῶς.)

Παυλίνα

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ ζήτημα. Ἡ πρέπει νὰ προδῶσιν τὸν ἔρωτά μου, ἢ νὰ θυσιάσω τὸν πατέρα μου! ὦ Κληρίδιέ μου, ἔρατά μου καὶ σύζυγε!... ἐπέπρωτο λοιπὸν νὰ ζήσω καὶ νὰ σοὶ εὐχαθῶ τύχην περισσότερον εὐδαίμονα ἀπὸ τὴν πίστιν τῆς ἀρροσιωμένης ταύτης καρδίας, πίστιν μέχρι τοῦδε ἀκλόνητον, τῶρα δὲ θρυνομένην;

Κύριος Δεσαπέλ

Ἀγαπητή μου κόρη, τίνα τρόπον νὰ σε εὐχαριστήσω; τίνα τρόπον νὰ σε εὐλογήσω; Ἐσώσας — δὲν θέλω νὰ εἶπω τὴν περιουσίαν μου — ἡδυονόητον με θάρρος νὰ ὑποφέρω πᾶσαν καταστροφὴν — ἀλλὰ τὸν μᾶλλον ὑπερήφανον ἐκεῖνον πλοῦτον τὸν ὑποῖον οἱ ἔμποροι ἐκτιμῶσι τόσον, — τὸ ὄνομα, τὴν ὑπόληψιν, τὴν διὰ πολλῶν ἀγώνων ἀποκτηθεῖσαν ταύτην τιμὴν τοῦ ἐπιμόχθου βίου. Αὐτὰ ἔσωσας κόρη μου!

Παυλίνα

Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἀπολειπομένη ἐλπίς; δὲν ὑπάρχει ἄλλη;

Κύριος Δεσαπέλ

Οὐδεμίαν, ἂν παρέλθῃ ἡ σημερινὴ ἡμέρα ἄνευ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὑποῖον προσφέρει ὁ Βοζίντιος διὰ νὰ λάβῃ τὴν χεῖρά του τετέλεσται. — αὔριον καταστρεφόμεθα! Ὅλοι δὲ ἐκεῖνοι τοὺς ὑποῖους θὰ παρασύρῃ ἡ καταστροφὴ θὰ καταρῶνται τὸν χρεωκόπον ἔμπορον, καὶ τὸ σμήνος τῶν δανειστῶν τοὺς ὑποῖους ἄλλοτε εὐεργετήσαμεν θὰ φωνάξῃ περιφρονητικῶς ὅσον κατέπεσαν ἡ ὀφρὺς του. Ἐγὼ ὁ χρεωκόπος. Μὰς ἔτωσας τέκνον μου, μὰς ἔτωσας.

Παυλίνα

Καὶ ἐχάθην.

Κύριος Δεσαπέλ

Ὅχι, — φιλότατη μου, ἐλπίζω ὅτι ὁ ἔρως τοῦ Βοζιντίου. . . .

Παυλίνα

Ὁ ἔρως του! Μὴν ὀμιλεῖς περὶ ἔρωτος. Δὲν εἶνε ἐγώιστής ὁ ἔρως! Ὁ ἔρως, θυσιάζει τὰ πάντα χάριν τῆς εὐτυχίας τοῦ ἐρωμένου! Δὲν αἰσθάνεται ἔρωτα. Ὁ ἔρως του, πάτερ, — εἶνε μῖτος — ἐλπίς του ἡ ἐκδίκησις! Γὰ δάκρυά μου, ἡ ἀγωνία μου καὶ ἡ τύψις τοῦ συνειδότης διὰ τὴν ἀπάτην, εἶνε ἡ χαρὰ τὴν ὁποῖαν ἀποσπᾷ ἐκ τῆς ἀκέλπιδος θέσεώς μας.

Κύριος Δεσαπέλ

Ἄν οὕτω νομίζῃς, ἀπόρριψόν αὐτόν! Προτιμότερον τὸ αἰσχος καὶ ἡ καταστροφὴ ἀπὸ τὴν δυστυχίαν του μὴ σκέπτεσαι πλέον περὶ τούτου. Ὁ βίος μου παρηλθε σχεδὸν — ἄλλως τε εἰς τί χρησιμεύει ὅταν ἀπολεσθῇ ἡ εὐτυχία; Θὰ ἀκυρώσωμεν τὸ συμβόλαιον, καὶ ἂν αὔριον τὸ ἀσθενὲς τοῦτο σῶμα

ὁδηγηθῇ εἰς τὰς φυλακὰς, θὰ παρηγοροῦμαι σκεπτόμενος ὅτι ἔσωσα τὴν θυγατέρα μου, καὶ ἀτάραχος θὰ περιμένω τὴν σώτειράν ἐκείνην ὥραν, ἥτις ἐξισοῖ τοὺς πάντας τοποθετοῦσα τὸν ἐπαίτην παρὰ τῷ βασιλεῖ.

Παυλίνα

Ὅχι — ὄχι — συγχώρησόν μοι! Τὸν σεβαστὸν καὶ ἀγαπητὸν μου πατέρα, τοῦ ὁποῖου τὰ χεῖλη οὐδέποτε ἐπρόφεραν τραχεῖαν λέξιν! Δὲν εἶμαι ἀγνώμων. Εἶμαι καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος! Σιωπῇ! Ἐτοιμάσατε τὰ τοῦ γάμου — βλέπεις ὅτι εἶμαι ἐτοίμη — μὴ κλαίεις πάτερ — ἡσύχασον — ἀλλὰ μὴ ὁμιλῇς πλέον περὶ ἔρωτος.

Κύριος Δεσαπέλ

Ὑπερνίκητον τὴν ἀγωνίαν ταύτην κόρη μου. Εἶνε νέος πλούσιος εὐγενής. Θὰ καταλάβῃς τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν κυριῶν τῆς Λυῶν. Ὅταν δὲ ὁ πατήρ σου δὲν θὰ δύναται πλέον νὰ σέ προφυλάττῃ, ἡ νεότης σου θὰ ἔχῃ προστατὴν ἰσχυρόν.

Παυλίνα

Τοὺς πόδας μου θὰ ζεύξω εἰς τὸ ἄστρον — Θὰ ὑποστῶ τὴν φοβεράν δοκιμασίαν. (Κατ' ἰδίαν.) Βοήθητόν με πολυέλαιε θεέ, καὶ φώτιζον διὰ τοῦ φωτός εὐτυχεστέρων ἀστρων τὰ βήματα τοῦ ἀπόντος πλάνητος — ἀπωλέσθῃ διὰ παντός δι' ἐμέ!

(Εἰσέρχονται ἡ κυρία Δεσαπέλ, ὁ Βοζίντιος, ὁ Κάρολος καὶ ὁ συμβολαιογράφος.)

Κυρία Δεσαπέλ

Διατί Παυλίνα εἶπαι ἀκόμη ἀσυγύριστή; ἔπρεπε νὰ εἶσαι εὐθυμότερα κατὰ τὴν εὐτυχῇ ταύτην στιγμήν. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἄλλοτε εἶχαμὲν μεγαλειτέρας ιδέας, ἀλλὰ βλέπεις τέλος πάντων, ὅτι ὁ πατήρ τοῦ κυρίου Βοζίντιου ἦτο μακρήσιος, καὶ τοῦτο εἶνε ἀρκετὴ ἱκανοποίησις. Καταγωγὴ, καὶ κληρονομία! — Ἐχει καὶ τὰ δύο αὐτὰ προσόντα ὁ κύριος Βοζίντιος. Νέα καλῆς ἀνατροφῆς ὀφείλει δύο μόνον νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ συζύγου: πρῶτον ἂν εἶνε εὐγενοῦς καταγωγῆς, καὶ δεύτερον ἂν θὰ ὠφελήθῃ μετὰ τὸν θάνατόν του. Ὅλοι αἱ ἄλλαι λεπτομέρειαι διορθόνονται μεταξὺ τῶν γονέων.

Βοζίντιος πλησιάζων νεύει τῇ κυρίᾳ Δεσαπέλ νὰ παραμερήσῃ.

Ἄ Παυλίνα ἐλπίζω ὅτι συνήνεσες τέλος πάντων καὶ μὲ κατησότησῃς εὐτυχῇ.

Παυλίνα

Ὑπέκυψα εἰς τὴν μοῖραν.

Βοζίντιος

Εἶνε τραχεῖα ἡ λέξις μοῖρα, ἀγαπητὴ κυρία.

Παυλίνα κατ' ἰδίαν.

Θὰ συγκινηθῇ καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος — δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἔχῃ λιθίνην καρδίαν (μεγαλοφώνως) Ἔσο δίκαιος — Ἔσο γενναῖος κύριε! Ἀρκέσθητι εἰς εὐγενῆ θρίαμβον — εἰς τὴν ἐκδίκησιν! Σῶσον τὸν πατέρα καὶ φείσθητι τοῦ τέκνου.

Βοδίντιος κατ' ἰδίαν.

Χαρὰ — χαρὰ ὁμοία πρὸς τὸ μῖσος καὶ τὸ πάθος μου! Ἡ ὑπερήφανος Παυλίνα κατέστη ἐπὶ τέλους ἰκέτις μου. (Μεγαλοφώνως.) Ζητεῖς παρ' ἐμοῦ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἔχω τὴν ἀρετὴν νὰ χαρίσω — ἀρετὴν ὁποῖαν μόνον ὁ υἱὸς τοῦ κηπουροῦ ἔχει! Δὲν δύναμαι νὰ παραιτηθῶ τῶν ἐλπίδων μου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκπληρώσεώς των! Ἐπιμένω εἰς τὴν ὑπογραφήν τοῦ συμβολαίου — ἢ τὴν χεῖρά σου, ἢ ὁ πατήρ σου καταστρέφεται.

Παυλίνα

Λοιπὸν, δὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος. — Εἶμαι ἐτοίμη, κύριε.

(Τὸ ὁρολόγιον σημαίνει μίαν — Εἰσέρχονται ὁ Δάμας καὶ ὁ Κλαύδιος)

Δάμας

Προσκυνῶ, ἐξαδέλφη. Ἐπίτρεψόν με νὰ σοὶ παρουσιάσω τὸν συνταγματάρχην Μοριέ.

Κυρία Δεσαπέλ ποιῶσα βαθεῖαν ὑπόκλισιν

Πῶς, τὸν ὀνομαστὸν ἤρωα; Μεγὰ τῶντι τιμὴ δι' ἡμᾶς.

(Ὁ Κλαύδιος χαιρετίζων μένει εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς)

Δάμας πρὸς τὴν Παυλίαν

Σὲ συγχαίρω, ἀγαπητὴ ἐξαδέλφη. Πῶς, διατί μελαγχολικὴ; Σὺ ἔπρεπε νὰ εἶσαι εὐτυχιστάτη, ἀφοῦ πρόκειται νὰ διαζευχθῇς τὸν πτωχὸν Μελνόντον διὰ νὰ συζευχθῇς τὸν πλούσιον τοῦτον εὐγενῆ.

Παυλίνα

Εὐτυχιστάτη!

Δάμας

Ὦ! πόσον ὠχρὰ εἶσαι! — Δυστυχὴς Παυλίνα! Σιωπὴ! — ἐμπιστεύθητι εἰς ἐμέ! Μήπως σὲ ἀναγκάζουσι νὰ πράξῃς τοῦτο;

Παυλίνα

Ὁχι.

Δάμας

Συγκατετέθης λοιπὸν;

Παυλίνα

Συγκατετέθην — ναί.

Δάμας

Τότε εἶσαι — Δὲν θέλω νὰ εἶπω τί εἶσαι.

Παυλίνα

Νομίζεις ὅτι πταίω — ἔστω — καὶ ὅμως ἂν ἐγνώριζες τί συνέβη.

Δάμας

Ἐδῶ ὑποκρύπτεται μυστήριον — ὁμίλησον, Παυλίνα, ἀποκάλυψόν τὰ πάντα.

Παυλίνα αἰφνιδίως

Ὦ, ἴσως δυνήθῃς νὰ μὲ σώσης! εἶσαι συγγενὴς μας — φίλος μας. Ὁ

πατήρ μου κινδυνεύει νὰ χρεωκοπήσῃ, σήμερον ἔχει ἀνάγκην ἀρκετῶν χρημάτων πρὸς πληρωμὴν χρεῶν τὰ ὅποια δὲν δύναται ν' ἀναβάλῃ· τὰ χρήματά θὰ τὰ καταβάλῃ ὁ Βοζίντιος, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ λάβῃ τὴν χειρὰ μου εἰς ἀντάλλαγμα. Σῶσόν με, ἂν δύνασαι σῶσόν με, καὶ θὰ ἀνταμειφθῶ εἰς τοὺς οὐρανοὺς!

Δάμας κατ' ἰδίαν

Ἀνγκαλῶ τὸν λόγον μου! — Δὲν εἶνε τόσο κακαὶ αἱ γυναῖκες! (μεγαλοφώνως) Ἀποδοῦμαι πολὺ, δὲν δύναμαι, παιδί μου, νὰ σέ βοηθήσω — εἶμαι πολὺ πτωχός.

Παυλίνα

Ἀπωλέσθη καὶ ἡ τελευταία μου ἐλπίς.

Δάμας

Στάσου — βλέπεις τὸν φίλον μου Μοριέ· ὁ Κλαύδιος εἶνε στενός τοῦ φίλος — ἐπολέμησαν μαζί — ἐκοιμήθησαν εἰς τὴν αὐτὴν σκηνὴν — Δὲν ἔχεις καμμίαν παραγγελίαν νὰ τῷ κάρη; καμμίαν λέξιν παρηγορητικὴν;

Παυλίνα

Γνωρίζει τὸν Κλαύδιον! Θὰ τὸν ἴδῃ — θὰ τοῦ εἴπῃ τὸν τελευταῖόν μου ἀποχαιρετισμόν. (πλησιάζει πρὸς τὸν Κλαύδιον) Τὸ ὄφος τοῦ εἶνε σοβαρόν — μὲ ἀποφεύγει — μὲ περιφρονεῖ! — Κύριε, μίαν λέξιν σὰς παρακαλῶ.

Κλαύδιος

Ἡ φωνὴ τῆς πάλιν! ὦ πόσον τὰ παρελθόντα ἐπανέρχονται εἰς τὴν μνήμην μου!

Δάμας πρὸς τὴν κυρίαν

Μὴ τοὺς διακόπτης. Θὰ τῆς εἴπῃ τί πανοργος εἶνε ἐκεῖνος ὁ Κλαύδιος σὲ βεβαίῳ ὅτι τὸν γνωρίζει πολὺ καλά.

Κυρία Δεσαπέλ

Εἶσαι πολὺ προσεκτικὸς, ἐξάδελφε Δάμα.

(Ὁ Δάμας πλησιάζει τὸν Δεσαπέλ καὶ συνομιλεῖ μετ' αὐτοῦ κατ' ἰδίαν διὰ σχημάτων — Ὁ Δεσαπέλ τῷ δεικνύει ἔγγραφον τὸ ὅποιον ἐξετάζει).

Παυλίνα

Τρεῖς φορές ἀπέφχισα νὰ ὁμιλήσω· ἀλλὰ δὲν ἔχω τὸ θάρρος. Εἶνε ἀληθές κύριε, ὅτι ἐγνωρίσατε — ὅτι εἰσθε μάλιστα φίλος τοῦ Κλαυδίου;

Κλαύδιος

Ναὶ κυρία — Ἐγὼ καὶ ἡ συμφορὰ τὸν γνωρίζομεν.

Παυλίνα

Θὰ τὸν ἴδητε, θὰ θελήσητε νὰ τῷ εἴπητε, — ἀλλὰ — λέξιν πρὸς λέξιν ἔλα ὅσα θὰ τῷ στείλῃ διὰ τελευταίαν φορὰν ἡ καρδιά ἐκείνη, ἥτις συντρίβεται χωρίζομένη ἀπ' αὐτοῦ;

Κλαύδιος

Μὲ εἶπεν ὅτι ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξητε οἷονδήποτε θελήσητε σύ-

ζυγόν· παραιτείται πάντος δικαιώματος καὶ αὐτῆς ἀκόμῃ τῆς μεμψιμοιρίας ἐπὶ τῇ καταδίκῃ του. — Ὁμιλήσατε!

Παυλίνα

Εἶπατε εἰς τὸν Κλαύδιον ὅ,τι ἐπὶ ἔτη ἐσκεπτόμην περὶ αὐτοῦ· — ὅτι νυχθημερόν κλαίονσα, ἐδέόμην τοῦ Ὑψίστου νὰ τὸν προφυλάττῃ εἰς τὰς περιπλανήσεις του. Ὅτι θὰ προετίμων νὰ συμμετάσχω τῶν δεινῶν του ὄλων, καὶ ἀπόπεμπτος, νὰ πλανῶμαι μετ' αὐτοῦ, νὰ ἐργάζωμαι ὑπὲρ αὐτοῦ, νὰ ἐπαίτῳ μαζί του νὰ ζῶ ἐκ τοῦ φωτός τοῦ γλυκοῦ του μειδιάματος, παρὰ νὰ φέρω τὸ στέμμα τὸ ὁποῖον ἀπώλεσαν οἱ Βουρβόνοι.

Κλαύδιος κατ' ἰδίαν

Μήπως ἐτρελλάθην; Καὶ προφέρει ἡ τρέλλα τόσον γλυκείας λέξεις εἰς τὸ οὐς ὄνειροπώλου; (Μεγαλοφώνως) Τὸν ἀγαπᾶτε λοιπὸν τόσον καὶ ἐν τούτοις τὸν ἐγκαταλείπετε.

Παυλίνα

Εἶπατε εἰς τὸν Κλαύδιον, ὅτι ἂν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τοὺς ἀγῶνας, — τοὺς πειρασμοὺς τῆς καρδίας μου, καὶ αὐτός ὁ ἔρως του ἤθελε συγχωρήσει τὴν λιποταξίαν ταύτην! Ἰδέτε τὸν γέροντα ἐκεῖνον, — εἶνε ὁ πατήρ μου. Εὐρίσκειται ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ἀβύσσου! — Προσκαλεῖ τὸ τέκνον του νὰ τὸν σώσῃ! Νὰ ἐγκαταλείψω ἐκεῖνον εἰς τὸν ὁποῖον χρεωστῶ τὴν ζωὴν; Νὰ ἀποσύρω τὴν χειρὰ μου καὶ νὰ τὸν ἴδω καταστρεφόμενον. Ἀναγγεῖλατε ταῦτα εἰς τὸν Κλαύδιον καὶ προσθέσατε ὅτι θὰ συναντηθῶμεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς!

Κλαύδιος

Κυρία — Ἐγὼ — Ἐγὼ — ποῖον εἶνε τὸ αἰνίγμα; ποῖον τὸ εἶδος τῆς θυσίας;

Παυλίνα δεικνύουσα τὸν Δάμαν

Ἐρωτήσατε αὐτόν.

Βοξίντιος ἐκ τῆς τραπέζης

Τὰ ἐγγράφα εἶνε ἑτοιμα — λείπει μόνον ἡ ὑπογραφή σου καὶ ἡ σφραγίς.

Κλαύδιος

Στάσου, κυρία — μίαν λέξιν ἀκόμῃ. Ἄν κατορθόνετο νὰ συμβιβασθῇ τὸ καθήκον μετὰ τῆς πρὸς τὸν ἐραστήν σας πίστεως, θὰ ἐδέχετο τὴν χειρὰ τοῦ ἀγενοῦς ἐκείνου χωρικοῦ;

Παυλίνα

Ἄν ἐδεχόμην; Προτιμότερος ὁ θάνατος μετ' ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ, ἀπὸ ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ κόσμου — ἡ ὁποία δέν εἶνε ἄλλο ἢ ἀνθη καλύπτοντα τὸ θῦμα! — (Στρέφουσα) — Εἶμαι ἐτοίμη (ὁ Κλαύδιος τρέχει πρὸς τὸν Δάμαν.)

Δάμας

Ἰδοὺ — Ἰδοὺ ὅλον τὸ ποσόν.

Βοζίντιος δεικνύων γραμμάτια εἰς τὸν Δεσαπέλ

Ὅλα ταῦτα εἶνε ἰδικά σου ἔμα ὑπογράφη. Θέ διατηρήσης ἀκόμη τὸν
μεγάλον Ἐμπορικὸν Οἶκον τῆς Λυών.

(Καθ' ἣν στιγμήν ὁ συμβολαιογράφος δίδει τὸ συμβόλαιον εἰς τὴν Παυλίαν
ὁ Κλαύδιος ἄρπάζει καὶ ἐσχίζει αὐτό.)

Βοζίντιος

Ἐτρελλάθης;

Κύριος Δεσαπέλ

Πῶς, κύριε! Τί σημαίνει ἡ προσβολὴ αὕτη;

Κλαύδιος

Σιώπα, γέρον! Τὸ δικαίωμά μου, εἶνε ἀρχαιότερον — τὸ διεκδικῶ ἐνώ-
πιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων! πληρόνω περισσότερον τοῦ χαμερποῦς ἐκείνου με-
ταπράτου διὰ τὸν ἀνεκτίμητον ἀδύμαντά σου. (τῷ ἐγχειρίζει χαρτοφυλάκιον)

Ἴδου τὸ ποτὸν διπλάσιον! Αἶθε το ὑπερηφάνως. Μέχρι τοῦ τελευταίου
ἄβολαυ ἡγοράσθη διὰ τοῦ αἵματος τοῦ στρατιώτου καὶ ἐξηγιέσθη ἐν τῷ
ἱερῷ ὑπὲρ τῶν ἐθνῶν ἀγωνι.

Βοζίντιος

ὦ κόλασις, ὦ λύσσα!

Παυλίνα

Ἡ φωνὴ του! Εἶσαι.

Κλαύδιος

Ὁ σύζυγός σου! (ἡ Παυλίνα ὁρᾷ εἰς τὰς ἀγκάλας του) Στρέψον πρὸς με τὸ
βλέμμα σου Παυλίνα! διότι δύναμαι τῶρα ν' ἀτενίσω τοὺς ὀφθαλμούς σου.
Ἀπέπλυνε τὸν ῥύπον τοῦ ὀνόματός μου. Ἐξηγόρασα τὴν τιμὴν μου. Δύναμαι
νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν μαρτυρίαν τῆς Γαλλίας, πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς θείας συγ-
χωρήσεώς σου! ὦ χαρὰ! ὦ παρρησία! Σὲ εἶδον ἐν τῷ μέσῳ τῶν νυκτερι-
νῶν φυλακῶν, καὶ προεῖπον τὴν στιγμήν ταύτην! Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορύβου
τῶν μαχῶν ἤκουον τὴν καρδίαν σου πάλλουςαν ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου!

Βοζίντιος

Περιπαιχθεὶς, ἀπατηθεὶς καὶ ἡττηθεὶς κατὰ τὴν στιγμήν τῆς νίκης! Ἐ-
πικατάρταται νὰ εἰσθε καὶ οἱ δύο! Εἴθε νὰ φυτρώσουν ἀκανθαὶ ἐπὶ τῆς νομ-
φικῆς σας κλίνης, καὶ ὁ ἔρως σας νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀδιάλλακτον καὶ μαῦ-
ρον μῖτος, ὡς ἐκεῖνα τὰ ὅποιον κατατρώγει τὴν καρδίαν μου!

Δάμας

Ἄφες τὰς βλασφημίας καὶ ἀκούτε, Βοζίντιε, τὴν ἀραδικὴν ταύτην παροι-
μίαν:

«Ὁποῖος ἄλλου λάκκον σκάπτει
τὸ κορμὶ του μέσῳ θάφτει.»

Βοζίντιος

Ἡ εὐτυχία των μὲ τρελλαίνει! Δὲν ἔχω ἰσχὺν, δὲν ἐξεδικήθην!

(Πρὸς τὴν Κυρίαν) Σὺς εἶχομαι πᾶν ἀγαθόν! Χά! Χά! τὸν υἱὸν τοῦ κη-
πουροῦ! (ἐξέρχεται).

Δάμας πρὸς τὸν Κάρολον.

Ὁ φίλος σας φαίνεται σκοπεύει νὰ-κρεματοῦν· νομίζω ὅτι πρέπει νὰ τὸν συνοδεύσετε.

Κάρολος

Εἰσθε πολὺ ὑποχρεωτικὸς, κύριε, (ἐξέρχεται).

Παυλίνα

Ἐσώθης πατέρα μου — καὶ, ἀπὸ τὸν σύζυγόν μου! ὅποια εὐτυχία!

Κλαύδιος

Καὶ ὁμῶς κλαίεις ἀκόμη, Παυλίνα!

Παυλίνα

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ στήθους σου τὰ δάκρυα ταῦτα εἶνε ἱερὰ.

Κύριος Δεσαπὲλ

Εὐγενῶς ἀπέκτησας τιμὴν, καὶ εὐγενῆς ὑπῆρξεν ὁ ἔρως σου! Λάβε τὴν χεῖρά της. Ζήτη εὐτυχεῖς!

Κυρία Δεσαπὲλ

Πολὺ παράξενον μοῦ φαίνεται! Ποῖος εἶνε λοιπὸν ὁ συνταγματάρχης Μοριέ;

Κλαύδιος

Ὁ δοῦλός σας, Εἶχον ἀποφασίσει ν' ἀλλάξω τὸ πατρικὸν μου ὄνομα ἕως ὅτου δυνηθῶ νὰ φέρω αὐτὸ ἀκηλίδωτον! Ἐρθασεν ἡ ἔρα ὁ οὐρανὸς ἐβοήθησε τὴν ἀγνὴν συνειδήσιν. Πόσον δὲ ἱερὰ ἦτον ἡ φάμις ἐκείνη ἥτις, ἐξαλείφουσαι τὸ ἔγκλημα ἔφερεν ἐγγύτερόν σου τὸν στρατιώτην καθόσον οὗτος προήγετο ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμόν.

Κυρία Δεσαπὲλ

Συνταγματάρχης καὶ ἥρωας, εἶνε κάτι τι.

Κλαύδιος

Ἄ, ὁ ἔρως ἐκεῖνος ὁ ὅποιος μᾶς ὤθει εἰς τὸ ἁμάρτημα, ἂν εἶνε ἀληθῆς ἐργάζεται καὶ πρὸς ἐξιλέωσιν αὐτοῦ. Ὁ δὲ ζητῶν μετάνοιαν διὰ τὸ παρελθόν, ὀφείλει νὰ θωπεύῃ εἰς τὸ μέλλον τὸν Ἄγγελον τῆς Ἀρετῆς.